bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Perşembe
9
Mart 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

SÜLEYMAN GÜMÜŞTEKİN ADLI KİŞİ KENDİNİ KAYSERİ'DE MİT (MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI) AJANI OLARAK TANITIYORDU

AJAN'IN OTEL ODASINDA YAPILAN ARAMADA ÇOK İLGİNÇ TELEFON MESAJLARI BULUNDU. MESAJLARA GÖRE AJANIN KOD NUMARASI: M 565

SÜLEYMAN GÜMÜŞTEKİN'İN KAYSERİ'YE «FAŞİST KOMANDO EĞİTİM KAMPLARI» ÖRGÜTLEMEK İÇİN GELDİĞİ SANILIYOR

SAVCILIK, YAKALANAN AJAN'IN BİR SÜRE ÖNCE KAYSERİ'DE SİLAHLI KOMANDO EĞİTİMİ YAPARKEN YAKALANAN FAŞİSTLERLE İLİŞKİSİNİ ARAŞTIRIYOR

Kayseri'de komandoları örgütleyen ajan yakalandı

KAYSERİ (İSTA)

Kayseri'de, kendini MİT ajanı olarak tanıtan ve bölgedeki ilerici öğretmenler, sendika ve demokratik dernek yöneticileri hakkında bilgi toplayan **Süleyman Gümüştekin** adlı bir kişi yakalanmıştır. Polisin, sanığın kaldığı Kent Otel'deki odasında yaptığı aramada, içinde çok ilginç ibareler bulunan telefon mesajı pusulaları, para ile bilgi satın alındığını gösteren makbuzlar ve rakam ve harflerle düzenlenmiş şifreli mektuplar ele geçirilmiştir.

Ajan Süleyman Gümüştekin'in Kayseri'de faşist komandoları örgütlemek ve «komando eğitim kampları» kurmak üzere geldiği sanılmaktadır. Gümüştekin'in 12 Mart döneminde de Kayseri'ye gelip, bölgede faşist vurucu güçler örgütlediği ileri sürülmektedir.

Kaldığı otelin sahibinin, ilişkilerinden kuşkulanarak yaptığı ihbar sonucu yakalanan ajanın, Kayseri'de Ülkü-Bir yöneticileri ile sıkı ilişkiler içinde olduğu, ayrıca Kayseri Emniyet 1. Şube ve Narkotik Büro ile de bağlantı kurduğu bildirilmektedir.

Tutuklanan Süleyman Gümüştekin hakkında Savcılığın «adi dolandırıcılık» suçundan dava açması üzerine, ihbarı yapan otel sahibi polisin olayı örtbas etmek istediğini ileri sürerek, Valiliğe başvurdu.

AYRINTILI HABERİ 4. SAYFADA

Ecevit, zirve'den umutlu olduğunu söyledi

- ★ Her iki ülkedeki şoven çevreler, Ecevit - Karamanlis zirvesinin dostça geçmesini engellemek için çaba sarfediyor.
- ★ İki gün sürecek görüşmeden sonra iki ülke arasında teknik düzeyde toplantıların sürdürüleceği bildiriliyor.
- ★ Waşington'da İMF ile devam eden görüşmelerin hafta sonunda sona erebileceği ve İMF'nin «yeşil ışık» yakacağı belli oldu.

HABER MERKEZİ

Başbakan **Bülent Ecevit** ve 18 kişiden oluşan delegasyon, Yunanistan Başbakanı **Konstantin Karamanlis** ile yapılacak zirve konferansına katılmak için dün hareket etmişlerdir. Bu arada çeşitli ajanslardan bildirildiğine göre her iki ülkedeki şoven çevreler zirvenin başarılı sonuçlanmasını önlemek için ardıcıl bir çaba göstermektedirler. ABD ve NATO'nun ise gerek Kıbrıs sorununun gerekse iki ülke arasındaki çeşitli sorunların önerdikleri formülasyonlar içinde gerçekleşmesi için etkinliklerini kullandıkları bilinmektedir.

Öte yandan İMF heyetiyle sürdürülen görüşmelerin kısa zamanda tamamlanacağı belirtilmektedir.

Ayrıca, ABD Kongresi'nde Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılması için gösterilen çabalar yoğunluk kazanmıştır.

Başbakan Ecevit ve beraberindeki 18 kişilik Türkiye heyeti, dün sabah İsviçre'nin Montrö kentine hareket etmişlerdir. İki gün sürecek görüşmelerden sonra, heyet, pazar günü Türkiye'ye döneceklerdir. Öte yandan gerek Türkiye'de gerekse Yunanistan'da şoven çevreler zirvenin tam bir başarısızlıkla sonuçlanması ve iki ülke halkı arasına daha fazla nifak-düşmanlık tohumları atmak ve körüklemek için yoğun çabalar içinde bulunmaktadırlar. Bu çevreler iki ülke Başbakanının sorunların çözümüne ilişkin varılacak ortak noktaları «taviz» olarak yorumlamaktadırlar. Görüşmeler sırasında iki ülke Başbakanının da birbirlerine görüşlerini açıklıkla anlatmaya çabalayacakları kaydedilmektedir. Ancak görüşmelerde en önemli olumsuz unsurun Yunanistan Başbakanı'nın siyasal partisini teşkil etmektedir. Ka-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Sanayi Bakanı Orhan Alp: "Zam için başvurular çoğaldı,, dedi

- ★ Alp, haddehanelerin devletleştirilmesini düşündüklerini açıkladı
- ★ Sanayi Bakanı, sanayi mamullerinin denetiminin Bakanlığın elinde olduğunu söyledi
- ★ Bakan, ithalat için fazla döviz ödendiğinden demir ve çeliğe zam yapıldığını belirtti

ANKARA, (İSTA)

Sanayii ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp dün bakanlıkta düzenlediği basın toplantısında sanayii mamüllerine zam yapılabilmesi için kendilerine başvurular olduğunu açıklamış ve başvurulara önümüzdeki günlerde cevap verileceğini söylemiştir.

Demir ve çeliğe yapılan zammın ithalât için ödenen döviz miktarının fazla olması nedeniyle gerçekleştiğini bildiren Alp açıklamasında demir ve çelik soruna ithalât, üretim, fiyat ve dağıtım gibi

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

8 Mart Dünya Kadınlar Günü, ülkemizde ve dünyada kutlanıyor

- ★ Maden-İş Genel Sekreteri Ertürk ve 11 demokratik örgüt başkanı İKD'yi kutladı.
- ★ «Ülkemizde kadınların toplumsal, ekonomik, yasal sorunları ve çözüm yolları» konulu açık oturum yapıldı.
- ★ Salyut-6 çalışanları 8 Mart nedeniyle dünya kadınlarını kutladı.

İSTANBUL, (İSTA)

İlerici Kadınlar Derneği'nin ülkemizde kutladığı 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Kutlama programı çerçevesinde bugün İstanbul'da Belediye Şehir Tiyatrosu Harbiye Bölümünde bir açık oturum düzenlemiştir.

Öte yandan Maden-İş Genel Sekreteri ve İstanbul'da 11 demokratik örgütün Başkanları bir açıklama yaparak, İKD ve Dünya Kadınlar Günü'nü kutlamışlardır.

İKD'nin düzenlediği, gazeteci, yazar

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Ülkücü işçiler ve Ülkücü memurlar Dernekleri kapatıldı

ULKUCU IŞÇILER DERNEĞININ SILAHLI EYLEMLERE KATILDIĞI AÇIKLANDI

ANKARA, (İSTA)

Ankara Valiliği tarafından kapatılan Ülkücü İşçiler Derneğinin silâhlı eylem düzenlediği açıklanmıştır. Ankara Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamada derneğin bir şubesinin Başkanı Orhan Çavuşoğlu'nun bir yazısında Türk-Metal Sendikası ile birlikte faaliyet gösterdiklerinin açıklandığı belirtilmiş. 30 Haziran 1976 günü sendikaya ait 06 NC 817 plakalı Land-Rover marka araba ile Tofaş fabrikası önünde bildiri dağıtma sırasında işçilerin üzerine ateş açtıklarının ifade edildiği bildiril-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Hasar gören otobüslerin uzun bir süre sefere çıkamayacakları bildiriliyor.. (Foto: Ender ERKEK)

Ozaydınlı 2 aylık dönemin bilançosunu açıkladı

ANKARA, (İSTA)

İçişleri Bakanı **İrfan Özaydınlı** 1977 yılı içinde polisin ve jandarmanın sorumluluk alanı içine giren bölgelerde 263'ü ideolojik nedenlerle olmak üzere 3 bin 825 kişinin öldüğünü, 1978 yılının başından itibaren meydana gelen ölüm olaylarının ise 607 olduğunu bildirmiştir. Bakan **Özaydınlı**, iki aylık dönem içinde ölüm ve yaralanma olaylarından sanık olarak 155 kişinin tutuklandığını, tutuklananlardan 72'sinin sağ görüşten, 64'ünün ise aşırı sol görüşten olduğunu açıklamıştır. **İrfan Özaydınlı** Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden kurulması hakkındaki bir soruya cevap vermek istememiş **«bu konuda kararı Türkiye Büyük Millet Meclisi verir. Bir şey söylemek istemiyorum»** demiştir. Bakan aynı şekilde 1 Mayıs 1977 günü yapılan katliamla ilgili bir açıklama yapmaktan kaçınmıştır.

ALİ ÇEVİKEL 250 TAHRİP KALIBI ALIYOR

İçişleri Bakanı Özaydınlı, 16 Şubat'ta Ankara'da yakalanan ve adı bir çok olaylara karışmış emekli Yüzbaşı Ali Çevikel'in İstanbul civarındaki bir askeri depodan sahte evraklarla beş sandık içinde 250 tahrip kalıbını aldığını, ancak bu tahrip kalıplarının kullanılmadan ele geçirildiğini ifade etmiş, konuyla ilgili olarak soruşturmaya devam edildiğini söylemiştir. İçişleri Bakanı önceki gün Atatürk Lisesi önünde MHP Milletvekillerinin polise tabanca çekmesiyle çıkan olay yerinde okul müdürü, polis yetkilileri ve öğrenci ve

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Kredi ve Yurtlar Kurumundan faşistlerin atılması istendi

İSTANBUL (İSTA)

İlerici Gençler Derneği Beşiktaş ve Eminönü Şubeleri dün ortak bir basın toplantısı düzenleyerek Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun faşist komandolardan temizlenmesini ve kapatılan yurtların yeniden açılmasını istemişlerdir.

İGD Beşiktaş Şube Başkanı **Mehmet Koç** ve İGD Eminönü Şubesi Genel Sekreteri **Ömer Albaz** Türk Tabipler Birliği salonunda düzenledikleri ortak basın toplantısında yurtların MC döneminde komandolar tarafından işgal edildiğini ve bu yurtlarda yapılan baskınları ör

(Devamı Say. 7, Sü. 2'de)

İ.E.T.T. Topkapı Otobüs Garajı'na bırakılan bombanın patlaması 6 otobüsün ağır hasar görmesine yolaçtı...

İETT garajına bomba atıldı, 6 otobüs hasar gördü

- ★ FAŞİSTLER YAZAR DİNAMO'YU ÖLDÜRMEK İSTEDİ
- ★ ANKARA'DA İKİ YERE BOMBA ATILDI
- ★ DİYARBAKIR'DA 3 ÖĞRENCİ GÖZALTINA ALINDI
- ★ TOKAT'TA ARAMA YAPILDI, SİLAH BULUNDU, 13 KİŞİ TUTUKLANDI

HABER MERKEZİ

İ.E.T.T. Topkapı otobüs deposu dün gece yarısı saat 02.10 sıralarında bombalanmıştır. Bilinmeyen kişiler tarafından deponun bahçesindeki otobüslerin altına bırakılan tahrip gücü çok fazla olan bombanın patlaması ile 6 otobüs ağır hasar görmüştür. Patlamadan hasar gören otobüslerin enaz üç ay seferden alıkoyulduklarını belirten yetkililer, maddi zararın da çok yüksek olduğunu bu tür saldırıların halka yöneltilmiş olduğunu söylemişlerdir. Diğer taraftan Genel-Der ve Genel-İş İstanbul Şubeleri patlamadan sonra olay yerinde bir basın toplantısı d zenleyerek saldırıyı kınam lardır.

FAŞİSTLER DİNAMOYU ÖLDÜRMEK İSTEDİ

☆ Tanınmış şair ve yaz Hasan İzzettin Dinamo, C martesi günü saat 14.00 s larında Menekşe'deki ge kondusuna giderken bir gr komandonun saldırısına uğ mıştır. 8-10 kişilik koman grubunun lideri, **Hasan İzz tin Dinamo**'yu elindeki çe telle boğmak istemiş, ş mutlak bir ölümden güçlü kurtulmuştur.

Hasan İzzettin Dinamo s dırganlardan birisini tanıdı

(Devamı Say. 7, Sü. 1'de)

yazdıkça | adil özkol

12 Mart ve yedi yıl...

Üç gün sonra 12 Mart muhtırasının yedinci yılı dolacak. Türkiye'nin siyasal yaşamını derinden etkileyen 12 Martın hemen her yıl dönümü yeni bir devrenin başlangıcına rastladı.

Muhtıranın birinci yılını tamamlaması 2. Erim Hükümeti'nin de sonunun yaklaştığının daha koyu bir baskı döneminin başlayacağı belirtilerinin verildiği günler oldu.

1973 12 Martı ise parlamentonun Güler'i kabullenmemesi Sunay'ın süresini uzatmaması ve nihayet Cumhurbaşkanlığı seçimini genel seçimlerin zamanında yapılacağını sonuçlara uyulacağını gösterir biçimde sonuçlandırması sürecine denk düştü.

Bir yıl sonra 12 Marta ilk gününden karşı çıkan Ecevit'in CHP'si 12 Mart'ta kapatılan MSP ile birlikte koalisyon ortağıydı.

1975 12 Martında ise muhtıranın istifaya zorladığı Demirel tekrar Başbakan olmanın hazırlıklarını yapıyordu. Bir yanda da MSP diğer yanında ise 12 Martın koyu günlerinin kararmasında büyük pay sahibi MSP ile ve ayrıca 12 Martın baskıları deyince en başta akla gelen isimleri AP'ye almış olarak.

76 ve 77 12 Mart'ları Demirel'in bu yeni tutumunun siyasal yaşantımıza vansıyan belirtileriyle geçti. Muhtırayı görünce şapkasını alıp giden Başbakan artık çareyi MSP ile ve onunda ötesinde 12 Mart'ın en ince oyunlarının düzenlenmesinde baskıların en uç noktada uygulanmasında başlıca rolleri oynayanlarla işbirliği yapıyor, hükümetini Türkeşlerle, partisini Türünlerle, Elverdilerle «süslüyor» faşist tırmanışı keyifle seyrediyordu.

Şimdi 1978 12 Martında bu günlerin özelliği olarak birşey söylemek gerekirse Demirel'in bu «büyücü çıraklığı» oyunun ve aradığı ittifakların önemli ölçüde gerilemiş olduğunu vurgulamak yanlış olmaz. Yılın başında Ecevit hükümetinin kurulmasıyla demokrasimiz yeniden güvenceye kavuşmuş, genel olarak olumlu adımlar atılmıştır. Bu güvencenin sürekliliği ve demokrasiyi geliştiren sonuçlara gitmesi hem hükümetin hem de diğer ilerici kesimlerin kararlılığı sorumluluk ve gerçekçilikle birlikte götürmesine bağlıdır. Kimse demokrasinin korunması sorununun çeşitli olumlu gelişmelere rağmen bugün hâlâ gündemin en başında yer alan konu olduğunu unutmamalıdır.

12 Mart döneminden bahsederek o günlerin olaylarını anımsamamak olanaksızdır. Uğur Mumcu'nun büyük ilgi gören «Sakıncalı Piyade» kitabı ve aynı isimli tiyatro oyunu birçok örnek olayı ustaca sergileyerek bu işlevi en iyi şekilde yapıyor.

Bunun dışında 12 Mart döneminde ömür boyu hapse mahkûm edilmiş olup 1974 affına rağmen özgürlüğe kavuşmak için daha önlerinde bir çok yılları uzanan gençlerimiz vardır. 12 Marta gelinmesindeki ortam, bu ortam içindeki «ince oyuncuların» kışkırtıcı işlevleri, ve aradan geçen yedi uzun yıl düşünülürse bu gençlerle ilgili yeni bir yaşama düzenlemesi yapılmasının her türlü siyasal anlamı aşıp bir insanlık sorunu haline geldiği tartışmasızca ortaya çıkar.

141 - 142 üzerine tavır demokratlığın mihenk taşıdır

Şevki ÇİLELİ

141-142. MADDELERİN ANTİ-DEMOKRATİK NİTELİĞNİ, TOPLUMUN HER KATINDA VE HİÇ BİR KUŞKUYA YER BIRAKMAYACAK ŞEKİLDE, TAM BİR AÇIKLIKLA ORTAYA KOYMAK, BAŞLICA DEMOKRATİK GÖREVLERDEN BİRİ OLMALIDIR.

Türk Ceza Kanunu'nun ünlü 141-142. maddelerinin kaldırılması yolunda işçi sınıfımızın sürdürdüğü savaşım, son günlerde yeni bir aşamaya ulaştı. Demokrasi savaşımının büyük bir hızla yükselişi, egemen sınıfların en kodaman sözcülerini bile, sözkonusu maddelerin kaldırılmasına boyun eğeceklerini açıkça ifade etmeye zorladı.

Bugün, işçi sınıfının politik savaşımını yasaklayan 141-142. maddeler karşısında alınan tavır, demokratlığın mihenk taşı olmaktadır. Ancak maddelerin kalkmasını istemeyenler bir yana, isteyenler arasında bile, meseleyi tam bir demokratik bilinçle kavramamış, «Canım hele bir legale çıksınlar da görelim. Yine ortalığı karıştırmaya devam ederlerse canlarına okuyuveririz» mantığıyla hareket eden unsurlar vardır. Onun için, 141-142. maddelerin anti - demokratik niteliğini, toplumun her katında ve hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde, tam bir açıklıkla ortaya koymak, başlıca demokratik görevlerden biri olmalıdır. Bizim de bu yazıda yapmak istediğimiz budur.

Önce maddelere bir bakalım? Ne diyor 142?. «Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etme amacına yönelik propaganda yapmak yasaktır». 141'de aynı amaç için örgütlenmeyi yasaklıyor. Şimdi konuyu inceliyelim.

DEMOKRASİNİN ÖZÜNE AYKIRILIK

Maddelerin demokrasinin özüne aykırı olmaları bir yana, biçim bakımından da büyük bir eksiklik sözkonusu. Ancak maddelerin önemi düşünülürse, biçimsel eksikliğin aynı zamanda «öz»e de ilişkin olduğu anlaşılır. Ortada bir «sınıf» kavramı var, ama tanımı yok. Yasalarda, «ölüm» gibi doğal ve niteliği apaçık bir olayın bile, «biyolojik, beyinsel, karineli» vb. en ince biçim ve ayrıntılarına kadar tanımlandığı düşünülürse, «sosyal sınıf» gibi toplumla ilgili ve bu niteliğiyle çok daha karmaşık bir kavrama hiçbir tanım getirilmemesinin, yasanın uygulanmasında en keyfî davranışlara yolaçacak bir durumu yarattığı ortaya çıkar. Keyfî uygulamanın hangi politik düşünceler üzerinde sürdürüldüğü bilinmesine karşın, bu keyfî uygulamanın doğal bir mantık zinciriyle varabileceği mantık - dışı boyutları belirtmek açısından söyleyelim ki, bir zamanlar kurulmaya çalışan «Ar-Partisi» hakkında da, «artistler sınıfının diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etme amacıyla örgütlenmek» suçundan bir davanın açılması, hukukî olarak mümkündür. Eh, ortada bir tanım olmayınca savcı bey isterse artistleri de sosyal sınıf sayar, hatta isterse «berberler derneği» yöneticilerini de berberler sınıfının diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakküm tesis etmeye çabalama suçundan bir güzel kodese tıktırabilir.

Gelelim işin asıl yanına. Yani maddelerin içeriğinin, demokrasinin özüne aykırılığına.

Sosyal sınıfların varlığının kabul edilmesi, bunlar arasında belirli şiddette çıkar çelişkilerinin varolduğunun da kabul edilmesi anlamına gelir. Çünkü çelişki, bizzat sınıflaşma olgusunun içinde mündemiçtir. En azından, yasanın ulusu, cinsiyet, meslek vb. kategoriler dışında sınıflar halinde gruplaşmasının bir anlamı olması gerekir. Kaldı ki yasanın kendisi de, sözkonusu çelişkilerin sosyal sınıfları «birbiri üzerinde tahakküm tesis etme çabasına yöneltecek derecede şiddetli boyutlara varma» tehlikesini kabul etmektedir.

«UZLAŞIRLIK» DAYATILAMAZ

Bu gerçeği böylece saptadıktan sonra sorun iyice açıklığa kavuşmaktadır. Şöyle ki; herhangi bir çelişki ya uzlaşır ya da uzlaşmaz cinstendir. Konumuz sınıf çelişkisi. Demokraside, sınıfsal çelişkilerin «uzlaşır» olduğunu yasa zoruyla kabul ettirmek düşünülemez. Çünkü o çelişkilerin uzlaşır olduğuna inananlar olduğu gibi, tersini savunanlar da vardır. Eh, demokrasinin temel ilkesi bütün görüşlerin serbestçe savunulması ve örgütlenmesi olduğuna göre, toplumun tüm üyelerinin üzerinde anlaşamadığı bir konuda, toplumun belirli bir kesiminin yanında yer almak, «demokratik» bir devlete yakışır mı? Eğer yakışmıyorsa, sınıfsal çelişkilerin uzlaşmaz olduğunu söyleyenlerin de, bu görüşlerini ve aynı zamanda (uzlaşmaz çelişkilerin ancak tahakküm yoluyla çözülebileceği yolundaki bilimsel gerçeği düşünürsek) söz konusu çelişkilerin çözülme biçimi hakkındaki görüşlerini (yani sınıf tahakkümünün propagandası) savunmaları ile bu amaçlarını gerçekleştirmek için kullanacakları araca (aynı amaçla örgütlenme) sahip olmalarının, demokrasinin bir gereği olduğunu kabul etmek zorundayız. Nasıl ki çelişkilerin uzlaşır olduğunu söyleyenlere aynı hakları veriyorsak...

Bir kere devlet yasayı koyarken, besbelli ki kendini «sınıflar - üstü» sayıyor! Sosyal sınıfları toplumda egemenlik gücünü kullanmaktan menedip (!) sözkonusu gücü sınıflar - üstü bir nitelik atfettiği kendi varlığına bağlıyor. Ancak diğer yandan, ünlü maddelerimizdeki «propaganda», «örgütlenme» ve «tahakküm» kavramları ile de, sosyal sınıfların siyasal birer varlık olma yeteneklerini gerek fikir ve örgütlenme ve gerekse eylem planında, açıkça kabul etmiş oluyor. İşte tam bu noktada baş belâsı bir durum ortaya çıkıyor. Bütünsel bir siyasî gerçeklik olmanın gerektirdiği siyasî fikir, örgütlenme ve eylem unsurlarının tümüne, en geniş ölçüde sahip olabileceklerini kabul ettiği sosyal sınıfların, kendi politik gücünü etkileme ve giderek ele geçirme tehlikesini önlemeyi, devlet, nasıl ve hangi maddî güvenceyle garanti altına almaktadır? Devletin başından beri bir sınıfın devleti olması bir yana, ya ünlü maddelerimiz yapıldıktan sonra devlet bir sosyal sınıfın eline geçmiş de, o sınıf da o maddeleri kendi çıkarına göre yorumlayıp uyguluyorsa? Böyle bir tehlikenin varlığı, görüldüğü gibi yasa tarafından da kabul edilmiş oluyor. Toplumun tek tek tüm üyeleri, «devletimiz sınıflar - üstüdür» diyorsa, teslim bayrağını çektik gitti diyelim! (Aslında böyle bir durum bile devleti tartışma dışı bırakmak için gerekçe olamaz. Çünkü toplumun belirli bir tarihî andaki belirli bir eğilimini yansıtması dolayısıyla nisbi bir karakter taşır ve her an değişmesi mümkündür. Ancak tek bir kişi bile ortaya çıkıp, «Hayır, devlet sınıflar - üstü değil, şu sınıfın şu sınıflar üzerinde baskı ve tahakküm aracıdır» derse, ne olacak? Onun doğru söylemediği ne malûm? Türkiye'de yüzbinlerin devlet babanın hamiyetine inanmadığına hiç dokunmasak bile, bu «bir tek kişi» örneği konuyu iyice açıklığa kavuşturuyor.

YAŞANIN ANTİ - DEMOKRATİKLİĞİ

Devletin kendisini tartışma dışı bırakmasının hiçbir demokratik mantık ve anlamı olamaz. Kaldı ki, burjuva demokrasisinde devletin kayıtsız - şartsız ve en geniş ölçüde eleştirilebilmesinin gerektiği yanında 141-142. maddeler, devletin sınıfsal niteliği hakkında ne kadar kör olursak olalım, yukarıda kanıtladığımız gibi, öyle bir eleştirinin somut bir dayanağa sahip olabileceğini bizzat itiraf etmektedirler.

Bir sosyal sınıfın tahakkümü için propaganda yapmak ve örgütlenmeyi yasaklamanın anti - demokratik niteliğini böylece tanıtladıktan sonra ikinci bir parantez açıyor ve 141-142. maddelerin bu noktaya kadar bahsetmediğimiz ikinci kısmına geliyoruz. Yani «devletin siyasî ve hukukî nizamlarını topyekûn yoketme amacıyla propaganda yapmak ve örgütlenmek... Bu kısım hakkında söyleyeceklerimiz de «sınıfsal tahakküm» ile ilgili kısım hakkında söyleyeceklerimizle içiçedir.

1) Yasa sınıfların varlığını reddetmiş olsaydı bile, devletin kendisini demokratik tartışma dışı bırakmasının hiçbir demokratik anlamı olamayacağı.

2) Türkiye somutunda, 141-142'nin, sınıfların varlığı ile politik aktivizm yeteneklerini ve öylece devletin sahip olduğu egemenlik gücünü ele geçirmeleri tehlikesini kabul etmesi dolayısıyla devletin ve kurduğu hukukî ve siyasî nizamların sınıflar - üstü niteliğinin tartışılır olmasını itiraf etmesi. İşte bu iki veri de, 141-142'nin yukarıda andığımız ikinci bölümünün anti - demokratik niteliğini ortaya çıkarmaktadır. Buradan çıkaracağımız sonuç, sadece devleti eleştirme hakkı değil, besbelli ki, maddelerin hedef aldığı propaganda ve örgütlenme biçimlerinin serbest bırakılmasıdır.

Tüm bu gerçeklere karşın, 141-142'den yana olanlar ve hatta kaldırılmasını ihtiyatla kabullenenler bile, ne kadar demokratlık gösterisi yaparlarsa yapsınlar, «tutarsız demokrat» bile olamazlar.

YORUM | oya baydar

Kadınlarımız

8 Mart Dünya Kadınlar Günüydü. Dünya Kadınlar Günü iki yıldır ülkemizde de kutlanıyor. Tıpkı 1 Mayıs gibi, o da hiç öğrenemediğimiz veya unuttuğumuz, daha doğrusu unutturulmuş kutlamalardandı. Türkiye Halkı binçlendikçe, işçi sınıfının öncülüğünde örgütlendikçe, halkların, emekçilerin ve ille de işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışmasını dilegetiren uluslararası günler de önem kazanmaya, kitlelere malolmaya başladı.

Bu yıl Dünya Kadınlar Günü kutlamalarını İlerici Kadınlar Derneği, bir «Hafta» düzenleyerek gerçekleştirdi. Yurdun çeşitli yörelerinde de, Dünya Kadınlar Günü için kutlamalar, şenlikler, toplantılar, konferanslar yapıldı.

Kadın sorununun toplumsal sorundan ayrılamayacağı sınıflı toplumda kadın sorunun da bir sınıfsal sorun olduğu en iyi üekemizde ortaya çıkıyor. Sorunun kendisini gündeme getirmesi bile sınıfsal savaşımın keskinleşmesiyle oldu. Bugün kadınlarımız artık göstermelik savaşımlarla, göstermelik çıkışlarla, göstermelik derneklerle yetinmiyorlar. «Kadının kurtuluşu toplumun kurtuluşundan ayrılamaz» belgisini benimseyerek bu yolda savaşıyor, örgütleniyorlar.

Çocukluğumuzda «Yardım Sevenler Derneği», «Çocuk Esirgeme Derneği» gibi, hali vakti yerinde, modern olmaya meraklı burjuva, küçük burjuva kadınlarının çalıştıkları, daha doğrusu süslenip püslenip vakit öldürdükleri dernekler vardı. H'âlâ var bu dernekler, ama artık kadınların ve toplumun kurtuluşunun bu tür «burjuva» dernekleriyle mümkün olamayacağını bilmeyen kalmadı. Belki hâlâ oralarda çalışarak anlamsız hayatlarına anlam arayan bazı iyi niyetli tuzu kuru kadınlar hariç.

1978 yılının 8 Martında, Türkiye'de kadınların savaşımının yeni bir aşamaya vardığını, bu aşamanın kitlelerin bilinçlenme ve savaşımına eş düştüğünü, artık kadınımızın toplumda «ikinci cins» olmaya isyan ettikleri gibi iki katlı sömürülmeye, bu sömürü ve vurgun düzenine de isyan ettiklerini görmek gerek. Seçim mitinglerini dolduran kadınlarımız, gecekondulardan akarak pahalılığı protesto için veya «Evlat acısına Son» diyerek veya MC'ye karşı yürüyen Kadınlarımız, kadınlarımızın savaşımında artık yeni bir dönemin açıldığının ifadesi. Bu olayların tümü, bir örtü işleyip bunu zengin balolarında müzayedeye koyup yoksullara yardım etmeme kadının toplumsal işlevini yerine getirmesi anlamına gelmeyeceğini, kadının savaşımı ve örgütlenmesi sayılamayacağının belirtisi ve ifadesi.

Ve işte bunu gördüğü içindir ki, sermaye, kadınlarımızın bilincini çarpıtmaya, onları afyonlamaya, hayallerle, masallarla uyutmaya, çıkarlarının ve toplumsal yerlerinin farkına varmalarını engellemeye bunca çaba harcıyor. Televizyonundan radyosuna, kent duvarlarından her türlü yayın organına kadar heryeri, kadınlarımızın bilinçlenmesini engelleyecek; onları, bu değerlerini yitirmiş, yozlaşmış tüketim toplumunun köleleri ve ayrılmaz parçası yapacak reklamlarla yayınlarla donatıyor.

Gencecik pırıl pırıl işçi veya memur kızlar görüyoruz: Gözü kürk almakta, en pahalı makyaj malzemesi kullanmakta ve bütün bunları yapabilmek için de yerli filmlerde gördüğümüz gibi bir zengin masal prensi veya çalıştığı fabrikanın sahibinin oğlunu bulmakta.

Ev kadınları görüyoruz: Kendileri çalışmadıkları gibi eşleri ne kazanıyor diye de bakmadan, film artislerinin veya tekelci sermaye kadınlarının saçlarıyla, elbiseleriyle, yaşantılarıyla boy ölçüşmeye çalışıp elleri böğürlerinde kalmakla, huzurları kaçmakta.

Ama bunların dışında bir de 1 Mayıslarda en önde yürüyen, Evlat Acısına Son mitinglerinde pankart tutan; faşist kurşunlarla vurulup ölen gençlerin cenazesinde acısını dimdik taşıyan; örgütlenen ve örgütlenen; sermayeye vura vura, bilinçlenerek ve bilinçlendirerek yürüyen, grevci eşinin en sağlam desteği olan kadınlarımız var. Hiçbir saptırmanın, hiçbir uyutmanın bilinç köreltmesine uğratamadığı, aksine her geçen gün biraz daha bilenen kadınlarımız İşçi kadınlarımız, emekçi kadınlarımız, tarlada köylü kadınlarımız, aydın kadınlarımız, genç kızlarımız... Bizim kadınlarımız kısaca.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü, tüm dünyada önce onların yiğit savaşımının ve bilinçli varlıklarının.

KÖY VE KOOPERATİF

Beritan Göçebe Aşireti Tüketim Kooperatifi kuruldu

Kooperatif Başkanı Ali Yazıcı, «Kooperatif, yıllardır Beritanlıları sömüren aracı ve tefecileri ortadan kaldıracak» dedi.

Beritan göçebe aşireti bünyesindeki hayvan ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi maksadıyle **«Beritanlılar Molla Polat köyü sınırlı ve sorumlu üretim pazarlama ve tüketim kooperatifi»** adı altında bir kooperatif kurulmuştur.

Çınar ilçesinde kurulan üretim pazarlama ve tüketim kooperatifi ile Beritan göçebe aşiretlerinin yıllardanberi süre gelen aracı ve tefecilerin sömürüsünden kurtarılacağını belirten kooperatif başkanı Ali Yazıcı «yaşamlarını göçebelik yaparak sürdüren biz Beritanlıların elinde yaklaşık 150 bin baş hayvan bulunmaktadır. Bu hayvanlardan elde edilecek ürünler kooperatif aracılığı ile değerlendirilecektir. Bugüne kadar hep biz çobanlık yaptık sütü kaymağı başkaları yedi. Kooperatif yıllardır Beritanlılar üzerinde egemenliğini sürdüren aracı ve tefecileri ortadan kaldıracaktır. Geçen yıl Sümerbank, tüccardan yıkanmış yapağının kilosunu 105 liradan alırken, bizim yapağılarımız hükümetçe 53 ile 55 lira arasında satın alınmıştır. Bu yıl, bu haksızlığın giderilmesini ve yapağının en az 85 lira üzerinden işlem görmesini bekliyoruz» demiştir.

Ali Yazıcı ayrıca, kooperatif adına canlı hayvan ihracatının yapılabilmesi için Ticaret Bakanlığına da başvurduklarını söylemiştir.

„Süt sömürüsüne son" diyen köylüler kooperatifleşiyor

SALİH İÇLİ
BALIKESİR'DEN
BİLDİRİYOR

Balıkesir'in Akarsu köyünden sonra Macarlar köyünde de bir üretim kooperatifi kurularak, süt üreticisinin, ürününü aracı ve tefecilere bir buçuk kilo yem pahasına kaptırmasının önüne geçilmeye çalışılmaktadır. Ürettiklerini sütü ve emeklerini kendileri değerlendirmek istediklerini ileri süren köylüler, Durmuş Mutlu, Ercan Çakır, Yusuf Taş, İbrahim Çakır, A. Ali Deniz, Hasan Şimşek ve Üzeyir Kaya önderliğinde kooperatif kurma çalışmalarına başlamışlardır. Köylüler adına konuşan kooperatif öncüleri şöyle demişlerdir:

«Bizler yıllardır köyümüzde 250 cins inek, 5 bin koyun, bin adet keçinin sütlerini yok pahasına mandıracılara vermekteydik. Ama bir baş maldan aldığımız süt ile, bir malın yem parasını alamamakta idik. Bir yıl gözümüz gibi baktığımız mallarımıza verdiğimiz emeğin karşılığı olarak hayvanlarımızın sadece kendilerini kurtarabilmekteydik.

Şimdi ise, kuracağımız süt mandırası ile kendi sütlerimizi kendimiz işleyeceğiz ve yarım yağlı peynirin kilosu 60 liradan değil, tam yağlı peyniri 42 liradan, Balıkesir'de açacağımız satış pazarında, aracılara değil tüketici yoksul halka satacağız. Kar, kış, çamur demeden; çoluk, çocuk uğraş vererek ürettiğimiz sütün kilosuna 8 lira değil 12 lira almış olacağız. Çünkü üç buçuk kilo sütten yapılan bir kilo peyniri 42 liraya sattığımızda sütümüzün kilosunu 12 liraya vermiş olacağız. Oturduğu yerden para kazanan süt sömürücülerine «son» diyerek süt ürünleri imalathanesi yanında, bir çırçır fabrikası da kurarak, topraklarımızdan çıkan yağlı tohumlarımızı değerlendireceğiz.»

ABD buğday ihracatımızla ilgili bir rapor yayınladı

Buğdayı içerde tüketmemiz, ihraç etmememiz öneriliyor

ABD Tarım Bakanlığının yayınladığı, Türkiye'nin buğday üretim ve ihracatıyla ilgili rapora göre Türkiye 1977 - 1978 satış mevsiminde bir milyon ton buğday ihraç edecek, fakat ton başına 50-100 dolar arası iç kayba uğrayacaktır.

ABD Tarım Bakanlığının raporuna göre, Türkiye'nin tahıl üretiminde köşeyi dönüşü 1976-77 satış mevsiminde başlamış ve Türkiye 300.000 ton buğday ihraç etmiştir.

Bununla birlikte Türkiye hükümeti buğdayı tonu 3 bin lira (150 dolar) garantili fiyattan satın almaktadır. Buna ilave olarak, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) nin masrafları olmaktadır. Yetkili kaynaklara göre, TMO'nun bakım, depolama ve nakliye masrafları ton başına 20-30 dolar arasında değişmektedir.

Türkiye'nin 1977'de ortalama buğday satış fiyatı tonu 100 dolar olmuştur. Bununla birlikte dünya buğday fiyatlarında halen bir artış görülmektedir.

TÜRKİYE'NİN BUĞDAY İHRACATI EKONOMİK DEĞİL

Amerikan Ticaret Bakanlığının raporunda, Türkiye'nin ekonomik olmayan buğday dış satışlarının Türkiye hükümetini bir açmazla karşı karşıya bıraktığı belirtilmektedir.

1976 ve 77'de hava koşullarının elverişsiz geçmesine karşın, ileri teknolojiyle daha yüksek verim sağlandığından, Türkiye'nin buğday üretiminde artış olduğu ve her geçen gün daha çok sayıda çiftçinin yeni tekniklerden yararlandığı belirtilmiş, normal, hatta normalin altında hava koşullarında, Türkiye'nin buğday üretiminde fazlalık olacağı, normalin üzerinde hava koşullarının yaşandığı yıllarda ise bu fazlalığın daha da artacağı ve 1977'de olduğu gibi, pahalıya da mal olsa, Türk hükümetini buğday için dış pazarlar bulmaya zorlayacağı belirtilmiştir. Raporda üretimin, destekleme fiyatlarını düşürme yoluyla azaltılabileceği, fakat bunun da siyasal baskılara yol açacağı ve uygulanması olasılığı bulunmadığı kaydedilmektedir.

Raporda seçenek olarak, buğday fazlasının kısır yıllar için stok edilerek Türkiye'nin buğdayda kendi kendine yeterli duruma gelmesinin sağlanması gösterilmektedir. Türkiye'nin bu şekilde ihracattan döviz kazanamıyacağı, fakat iç kaybı önleyeceği ve 1960-1977 yılları arasında olduğu gibi, dışardan tahıl ithali için döviz harcamak zorunda kalmayacağı belirtilmektedir.

Tütün alım sistemi değişiyor

★ **Getirilecek olan Okşin Sistemi'nde üreticiler diledikleri zaman tütünlerini satabilecekler**

Tekel Genel Müdür Vekili Orhan Özet, Tütün alım-satım sisteminde değişiklik yapılarak Okşin sistemine geçilleceğini, bu yoldaki hazırlık çalışmalarının ilerlediğini söylemiş, «Tütün alımlarında Okşin sistemine gidilmesi zorunludur. Kurulacak olan Tütün Satış Kooperatiflerinin bu sisteme büyük katkısı olacaktır» demiştir.

Tütün alımlarında Okşin sisteminin gerçekleşmesi halinde tütün üretim bölgelerinde «Müzayede» merkezlerinin kurularak tütünlerin buralarda alınıp satılacağını belirten Tekel Genel Müdür Vekili Orhan Özet ANKA Muhabirine verdiği özel demecinde şöyle demiştir:

«Yurdun çeşitli bölgelerinde belli tarihlerde tütün piyasaları açılmaktadır. Oysa bu yeni sistemle tütün üreticileri kurulacak olan (müzayede) merkezlerinde tütünlerini istedikleri miktarlarda ve istedikleri tarihlerde satabileceklerdir. Bu sistemin getirilebilmesi için 100 milyon lira ayrılması kararlaştırmıştır. Ne var ki şimdiye kadar bu para bize verilmedi. Ancak Tekel olarak biz Okşin sistemine bir an evvel geçilmesini yararlı görüyor ve istiyoruz.»

Bu konuda Tekel'in hazırlıklar yaptığını da belirten Orhan Özet yurdun çeşitli üretim merkezlerine yapılan depoların ilerde bu sistem için elverişli olacak şekilde düzenlediğini söylemiştir.

Haşhaş ekicilerine ikinci ekim izni verildi

Aşırı yağışların Uşak ve yöresindeki 40 bin dekarlık alana ekilen haşhaş ürününe büyük zararlar verdiği bildirilmiştir.

Yağış ve don sonucu zarara uğrayan ekiciler sorunlarına çözüm kazandırmak için Toprak Mahsulleri Ofisine başvurarak ikinci ekim izni istemişlerdir. Yaz ekimi yaparak zararlarını kapamak isteyen haşhaş ekicilerinin Toprak Mahsulleri Ofisinden olumlu cevap aldığı açıklanmıştır. Kişi başına en fazla 4 dekar haşhaş ekebilen üreticinin kontrolden geçirileceğini belirten Toprak Mahsulleri Ofisi yetkilileri yeniden yapılacak ekim sahalarının denetleneceğini belirterek üreticilerin uğradıkları zararın da karşılanacağını açıklamışlardır.

Menkul Satış İlanı İstanbul 2. İcra Memurluğundan

Y: Rafet Bekar

B: Nejdet Lütfi Arık

Dosya No: 1978/1238

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 35150 lira muhammen kıymetinde 117- Adet değişik renk ve ebatta Sanko Yünserj marka Erkek pantolonu, 50 adet Avion marka değişik renk ve ebatta Erkek gömleği, 80 adet Diplomat ve Nedim marka değişik renk ve ebatta desenli erkek gömleğinin birinci satışı 14.3.1978 Saat 12.15-12.30 arası Sultanahmet, Peykhane cad. Adalet Yedieminlik müessesesinde satılacaktır.

O gün verilecek bedel muhammen kıymetin % 75 ini bulmazsa ikinci satışı 15.3.1978 günü aynı yer ve aynı saatte yapılarak en çok artırana peşin para ile ihale edilecektir. İhale dellaliye karar resmi pulların alıcıya ait olup isteklilerin belli gün ve saatte mahallinde bulunacak memurumuza müracaatları ilan olunur.

(Basın: 1726 — 296)

Uluslararası işçi sınıfı hareketi iki üyesini yitirdi

★ **SED MERKEZ KOMİTESİ ÜYESİ WERNER LAMBERD İLE PAUL MARKOVSKİ, LİBYA'DA BİR HELİKOPTER KAZASINDA ÖLDÜLER**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Alman Sosyalist Birlik Partisi (SED) Politbüro üyesi ve Merkez Komitesi Sekreteri Werner Lamberd ile Merkez Komitesi üyesi Paul Markovski'nin Libya'daki bir helikopter kazasında öldükleri bildirilmiştir. Trablus yakınlarındaki kazada, 9 kişi daha hayatlarını kaybetmiştir.

ADN Ajansının bildirdiğine göre, Werner Lamberd başkanlığındakı bir Demokratik Alman Cumhuriyeti heyeti, Libya yetkilileriyle çeşitli konularda görüşmeler yapmak üzere Libya'da bulunuyorlardı.

Olaydan sonra Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde ulusal yas ilan edilmiştir. Uluslararası işçi sınıfı hareketinin önde gelen kişilerinden olan Lamberd ile Markovski'nin ölümleri üzerine, dünya komünist ve işçi partileri genel sekreterleri, SED Genel Sekreteri Erich Honecker'e taziyetlerini bildirmişlerdir. ADN Ajansının bildirdiğine göre, üzüntülerini duyuranlar arasında Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Leonid Brejnev, Bulgaristan Komünist Partisi Genel Sekreteri Todor Jivkov, Çekoslovakya Komünist Partisi Genel Sekreteri Gustav Husak, Federal Almanya'da bulunan Alman Komünist Partisi Genel Sekreteri Herbert Mies, Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri İsmail Bilen, Yunanistan Komünist Partisi Genel Sekreteri H. Florakis ve daha pek çok komünist ve işçi partisi genel sekreteri bulunmaktadır.

Kazada ölenlerden Markovski (arkada) SED Genel Sekreteri Honecker'le birlikte...

NOTRON BOMBASINA KARŞI SAVAŞIM GUÇLENIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD tarafından üretilen ve yalnızca canlıları hedef alarak kitle halinde öldüren Nötron Bombası'nın yasaklanması savaşımı her geçen gün daha büyük boyutlar kazanmaktadır.

Federal Almanya Barış Komitesi, yayınladığı bir bildiride, Hollanda Savunma Bakanı'nın Nötron Bombası'nı ve tüm kitle kırım silahlarını protesto ederek görevinden ayrılmasını, dünya barış güçlerinin gücünü belgelediğini belirtmiş ve aynı davranışı Federal Alman Savunma Bakanı'ndan da beklediğini kaydetmiştir.

Öte yandan Helsinki'de çalışmalarını tamamlayan Uluslararası Parlamenterler toplantısında da tüm dünyanın parlamenterleri, Nötron Bombası'na ve nükleer silahlara karşı etkili bir eyleme geçmeye çağrılmıştır. Dünya Barış Konseyi'nin girişimiyle düzenlenen ve 14 Avrupa ülkesinin parlamenterlerinin katıldıkları toplantıda bir konuşma yapan DBK Başkanı Romesh Chandra, nükleer bir savaş ihtimalini artıran Nötron Bombası'nın üretimine izin verilmemesi gerektiğini kaydetmiş ve barıştan ve halklararası dostluktan yana olan tüm emekçileri, eylem birliğine çağırmıştır.

Suriye Devrimi'nin 15. yıldönümü kutlanıyor

★ **HAFIZ ESAT, DEVLET BAŞKANLIĞI'NIN İKİNCİ YEDİ YILLIK DÖNEMİNE BAŞLADI**

ŞAM (ANKA-DPA)

Suriye'de 15 yıl önce Baas Arap Sosyalist Partisi'nin iktidara gelmesini sağlayan devrimin yıldönümü törenlerle kutlanmıştır.

Suriye şehir, kasaba ve köyleri ışıklarla donatılmış, caddelere çeşitli sloganlar yazılı pankartlar asılmıştır.

Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat da yapılan törenlerle Devlet Başkanlığının ikinci yedi yıllık dönemine başlamıştır.

Bilindiği gibi, geçen ay yapılan referandumda oy kullananların yüzde 97'si Hafız Esat'ın yedi yıl daha Devlet Başkanlığı görevinde kalmasını onaylamışlardı.

Devlet Başkanı Esat dün akşam Parlamento'da önemli bir konuşma yapmış ve Devlet Başkanlığının ikinci dönemindeki temel siyasal ilkeleri açıklamıştır.

BELGRAD KONFERANSI SONA ERİYOR

BELGRAD (A.A.)

Akdeniz ülkelerinin sorunlarının gelecek yıl yapılacak yeni bir konferansta ele alınmasında israr eden Malta'nın, diğer delegasyonlarla anlaşmaya vardığı ve Belgrad Konferansı'nın bu hafta sona ereceği bildirilmiştir.

Malta temsilcisi Victor Gauchi, bu sorunların 1980 yılında Madrid'de yapılacak Avrupa Güvenlik Konferansının gündemine alınması koşuluyla gelecek yıl yeni bir konferans düzenlenmesi ısrarından vazgeçtiklerini söylemiştir.

Malta temsilcisi, yeni öneriye uygun olarak hazırlayacakları bir önergeyi Konferansın dünkü oturumuna sunmuştur. Önergenin kabulüyle de, aylardır devam eden Belgrad Konferansı çalışmalarını tamamlayacaktır.

Yurtsever Cephe liderleri Güvenlik konseyi toplantısına çağrıldı

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Rodezya konusunu görüştüğü ilk oturumunda Yurtsever Cephe liderleri Nkomo ile Mugabe'nin görüşmelere katılmaya çağrıldıkları açıklanmıştır. Kararı duyuran Güvenlik Konseyi Başkanı İvord Richard, Salisbury anlaşmasına imza koyan uzlaşmacıların adını anmamıştır.

Oturumda söz alan Mozambik, Angola, Kenya ve Benin delegeleri Zimbabve halkına ihanet eden ve ırkçı Başbakan Smith ile uzlaşmaya varan siyahların «satılmış, kişisel ihtiras sahibi, doğmamış Zimbabvelilere bile ihanet eden» kişiler olduklarını söylemişler ve bu anlaşmanın iptali için İngiltere ve ABD delegelerine baskı yapmışlardır.

Bu arada ABD ve İngiltere Dışişleri Bakanları, Rodezya konusunda görüşmeler yapmaktadırlar. Vance ile Owen'in, Salisbury anlaşmasını gözden geçirdikleri ve bu arada uzlaşmacılarla görüşmeler yaptıkları açıklanmıştır.

RODEZYA KINANDI

Öte yandan Zambiya'nın egemenliğini ihlal anlamına gelen bir askeri harekâtla bu ülke topraklarına giren Rodezya ırkçı rejimi askerlerinin geri püskürtüldükleri haber verilmiştir. Rodezya'nın bu saldırısı, Güvenlik Konseyindeki görüşmelerde de şiddetle kınanmıştır.

ABD'de olaylar bekleniyor

Amerika Birleşik Madenciler Sendikası 19. Bölge Temsilcisi Joe Phipps, Carter'in grevi erteleme ve maden ocaklarında zor kullanma kararından sonra yaptığı açıklamada, kararın işçiler tarafından tepkiyle karşılandığını belirtmiştir. Bu arada işverenlerin ve Carter yönetiminin baskısıyla dayatılan sözleşmenin de çeşitli yerlerde işçiler tarafından yakıldığı bildirilmiştir. Fotoğrafta, Batı Virginya eyaletinde Madison kentinde bu sözleşmeyi yakan bir işçi görülüyor.

Marcos, ABD'yi eleştirdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Filipinler Devlet Başkanı Ferdinand Marcos, ABD emperyalizminin ülkesinin içişlerine karışmakla suçlamıştır. Amerikan hükümetinin askersel üsler konusunda Filipinler'e baskı yaptığını, muhalefet partilerini her bakımdan desteklediğini açıklayan Marcos, bu tür girişimleri, Filipinler'in egemenliğine yapılan baskılar olarak nitelendirdiklerini belirtmiştir.

Duvarlara yazı yazan neo-faşistleri bildirenlere 5 bin mark vaadedildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya'nın Fürth kentinde yahudilerin evlerine, mezarlarına gamalı haç çizen ve kent sokaklarını Nazi işaretleriyle kirleten neo-faşistlerin yakalanmaları yolunda geniş bir kampanya başlatılmıştır. Bu kampanyaya ilişkin olarak, bu işleri yapan faşistleri bildirenlere 5 bin mark ödül verileceği de açıklanmıştır.

Etiyopya birlikleri Ogaden'i kurtarıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Ogaden bölgesinde saldırıya geçen Etiyopya birliklerinin, hızla bölgeyi Somali işgalcilerinden temizledikleri bildirilmiştir. Bu arada Addis Ababa'yı Cibuti'ye ve Kızıldeniz'e bağlayan tek demiryolunun da ele geçirildiği öğrenilmiştir.

Sınıra gelen birliklerin Somali tarafına geçmemeye özel bir dikkat sarfettikleri ve bu arada da Etiyopya sınırını güçlendirmek için yığınak yaptıkları haber verilmiştir.

Romanya'da önemli yönetim değişiklikleri yapıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Romanya Komünist Partisi Merkezi Komitesi, parti yönetimi ile hükümet organlarında önemli değişiklikler yapılmasına karar vermiştir.

Yapılan değişiklikler arasında, Politbüro üyesi ve Merkez Komitesi sekreterleri nin de bulunduğu, Başbakan yardımcısının değiştiği ve Ta rımsal Kooperatifler Bakanlığına da yeni bir atamanın yapıldığı açıklanmıştır.

Yeni atamaların hemen yü rürlüğe girdiği ve görev deği şikliklerinin uygulandığı bildirilmiştir.

Amerikan malı nükleer mayınlar İtalyan parlamentosunda tartışıldı

ROMA (A.A.)

İtalyan komünistleri, Amerikan Ordusunun İtalyan topraklarında nükleer mayınlar bulundurmasından kuşkulandıklarını açıklamıştır.

Üç İtalyan komünist milletvekili, Savunma Bakanı Attilio Ruffini'den, «Amerikan Ordusunun içinde 'minyatürleştirilmiş nükleer araçlarla donanmış atomla tahrip ekipleri' bulunup bulunmadığını» sormuşlardır. Milletvekilleri bu ilk sorularının yanıtının olumlu verilmesi halinde, Amerikan Ordusu'na bu araçları patlatma yetkisi tanıyan «Pre - Chambering» ve «Pre - Delegation» kıs adlı harekatlar konusund hükümetin tutumunun n olduğunu sormuşlardır.

Bakan ise, «Pre-Chambering» deyimi ile, durumun gerektireceği hallerde bir nükleer mayının yerleştirilebileceği ancal mutlaka yerleştirilmiş olmayacağı bir yerin kazılmasının anlanması gerektiğini, «Pre-Delegation» ile anlaşılması gereken önceden yetki tanıma durumunun ise NATO çerçeves içinde var olmadığını belirtmiştir.

29 Ton Dekstrin Satınalınacaktır

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adresler den alınabilir.

1 — KARABÜK'TE: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz.

2 — İSTANBUL'DA: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5 deki Mümessilliğimiz.

3 — ANKARA'DA: Kavaklıdere, Tunus Cad. No: 63 deki Mümessilliğimiz.

İSTEKLİLERİN şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte engeç 22 Mart 1978 Çarşamba günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilân olunur.

(Basın: 12490 — 292)
/2147

FKÖ, Etiyopya'da büro açıyor

ADDİS ABABA, (A.A.)

Etiyopya Dışişleri Bakanlığından dün yapılan bir açıklamada, FKÖ'nün Etiyopya başkentinde bir büro açmasına izin verildiği belirtilmiştir.

FKÖ'nden bir heyetin geçtiğimiz 1-5 Mart tarihleri arasında Etiyopya'yı ziyareti sırasında, bu yolda bir karara varılmış olduğu haber verilmektedir.

İsrail Savunma Bakanı yerleşim merkezlerine karşı çıkıyor

KUDÜS, (ANKA-DPA)

İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman, işgal altındaki Arap topraklarında yahudi yerleşme merkezleri kurma politikasından derhal vazgeçilmediği taktirde istifa edeceğini İsrail hükümetine bildirmiştir.

Weizman, bundan öncede birçok kez, İsrail'in uluslararası saygınlığına zarar verdiği gerekçesiyle işgal altındaki topraklarda yahudi yerleşme merkezleri kurulması politikasının terkedilmesini istemişti.

Amerikalı ırkçı İngiltere'den sınır dışı ediliyor

LONDRA (A.A.)

İngiliz hükümeti, Amerikalı zenci düşmanı Klu Klux Klan Lideri David Duke'nin ülkeden sınır dışı edilmesini kararlaştırmıştır.

İçişleri Bakanlığı, Duke'a, İngiltere'den ayrılması için 24 saatlik bir mühlet verildiğini kaydetmiştir.

CIA güdümündeki kara propaganda:

PEK ÇOK UYDURMA HABERLE HALKLAR YANILTILIYOR

Massachusetts eyaletinin Demokrat Partili milletvekillerinden Edvard Boland'ın başkanlık ettiği bir Amerikan parlamento alt komisyonu, CIA'nın özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki haberleşme üzerindeki rolünü araştıran bir rapor yayınlandı. Raporda, CIA'nın uluslararası basın hayatında oynadığı rol ve amaçları açıkça anlatılıyor. Rapor, kimseyi yanıltmayan bilinen açıklamalarla dolu. Fakat tümü okunduğunda, gelişmekte olan ülkelerde yayın yapan organların kimi konularda oldukça duyarlı davranmalarını gerektirecek sonuçlar çıkarılıyor: Aşağıda bu raporun bir özetini veriyoruz:

1 — Komisyon çalışmalarını kapsayan dönemde, Amerika'da çalışan muhabirlerin büyük bir çoğunluğu ya gerçekten CIA ajanıydılar, ya da bilinçli ya da bilinçsiz olarak gelişmekte olan ülkelerdeki CIA şeflerine çok yararlı bilgiler verdiler. New York Times'ın de aralarında bulunduğu bir çok Amerikan gazetesinin ve ajansının personelleri arasında CIA ajanlarının bulunduğu saptandı. Bu arada New York Times'ın yorumcularından Cyrus Sulzberger'in bir CIA yazısının altına imzasını koyduğu da belirlendi. Kendisi, hakkındaki saptamayı yalanlarken bile, bu tür ilişkileri açıkça savundu.

2 — Yabancı ülkelerde muhabirleri olan birçok gazete ve haber ajansının CIA tarafından finanse edildiği ya da kontrol edildiği saptandı. Bunların sayılarının 50'yi aştığı belirlendi.

3 — Aralarında pek çok tanınmış yayınevinin de bulunduğu 12 yayınevinin tümüyle CIA tarafından kontrol edildiği ortaya çıktı. Bunlar, CIA tarafından düzenlenmiş 250'yi aşkın kitap bastılar. Bu kitaplar ise, Asya, Afrika, Latin Amerika ve Avrupa piyasalarına sürüldü.

4 — Bazı gazetecilerin, doğrudan Pentagon hesabına çalıştıkları saptandı.

5 — Geçen 30 yıl içerisinde CIA'nın bir düzineye yakın yüksek dereceli memuru, yabancı ülkelerin haber ajanslarında ve gazetelerinde muhabir olarak çalıştılar.

6 — Özellikle Associated Press ve United Press gibi ajansların pek çok CIA ajanını çalıştırdığı ortaya çıktı. Dünya nüfusunun yarısına uzanan bu haberler aracılığıyla insanlar yanıltıldılar. Daha sonra her iki ajans da bu suçlamaları yalanladı.

7 — CIA'nın bu sistemi, pek çok Amerikan diplomatını da yanılttı. Bu yanılmaları önleyebilmek için daha sonra uydurma haberler önceden Amerikan diplomatlarına bildirilmeye başlandı. Bu sistem sayesinde, gelişmekte olan ülkeler halklarını yanıltmaya yönelik kara propagandanın diplomatları yanıltmaları engelledi.

CIA eski Genel Müdürlerinden William Cloby, komisyonda yaptığı açıklamalarda, hangi konularda ve nasıl yazıların yayılması, nasıl haberlerin yaygınlaştırılmasına çalışılması konusunda tüm ajanlara talimatlar verildiğini belirtti. Cloby ayrıca yerel gazetecilerden de yararlanıldığını, randevu yeri olarak da genellikle gelişmekte olan ülkelerdeki basın kulüplerinin kullanıldığını söyledi. Meksiko ve Manila'daki basın kulüplerinin eski müdürlerinin CIA'nın maaşlı memurları oldukları saptandı.

Eski CIA başkanı Colby ifade verirken

8 — Afrika'da bulunmuş olan üç eski Amerikan elçisi, William Porter, Dean Brown ve William Trueheart, komisyonda verdikleri ifadelerde, CIA"nın uydurma haberlerinin varlığını bildiklerini, bu tür kara propagandanın da yararlı olduğunu söylediler.

Brown, Afrika'da ve bazı Arap ülkelerinde kimi gazetecileri CIA'nın kara propagandasına karşı uyardığını, fakat uydurma haberlerin sık sık Avrupa basınında yer aldığını, çünkü herkesi uyarmalarının olanaksız olduğunu açıkladı.

Yeni CIA müdürü Turner de alt komisyon çalışmalarında yabancı gazetecilerin işe alınıp kullanılması gerekliliği üzerinde durdu.»

Komandoları örgütliyen bir "ajan,, yakalandı

★ GÜMÜŞTEKİN'İN ODASINDA KAYSERİDEKİ İLERİCİ ÖĞRETMENLERİN, DEMOKRATİK KURULUŞLARIN VE SENDİKALARIN YÖNETİCİLERİNİN LİSTELERİ ÇIKTI

★ POLİS TARAFINDAN TUTUKLANAN AJAN'IN 12 MART DÖNEMİNDE KAYSERİ'DE FAŞİST VURUCU GÜÇLER ÖRGÜTLEDİĞİ BİLDİRİLİYOR

★ AJAN, KAYSERİ'DE FAŞİSTLERLE DE YOĞUN İLİŞKİLER KURMUŞ. BU ARADA PARA KARŞILIĞI BİLGİ SATIN ALDIĞINI GÖSTEREN MAKBUZLAR DA ELE GEÇİRİLDİ

KAYSERİ (İSTA)

Kayseri'de kendini MİT elemanı olarak tanıtan ve bölgedeki ilerici kişiler hakkında bilgi toplayan, gene aynı bölgedeki faşist kuruluşların liderleri ile çok yoğun ilişkiler içinde olduğu saptanan ve kendini Süleyman Gümüştekin diye tanıtan bir kişi, kaldığı otel sahibinin ihbarı üzerine yakalanmıştır.

Süleyman Gümüştekin'in Kayseri Kent Otel'deki odasında polis tarafından yapılan aramada bölgedeki ilerici öğretmenlerin, sendika lider ve yöneticilerinin listeleri, rakam ve harflerle yazılmış şifreli mektuplar, şifreli bir kelepçe, ilginç telefon mesajları ve bilgi karşılığı ödenen paralara ait makbuzlar bulunmuştur.

Gümüştekin'in Kayseri'de bulunduğu dönemlerde çeşitli telefon konuşmaları yaptığı, 1. Şube ve Narkotik Büro şefleri ile sıkı ilişki kurduğu, çeşitli kod'ları imza yerine kullanan bazı kişilerden yazılı mesajlar aldığı saptanmıştır.

30 yaşlarında olduğu bildirilen **Süleyman Gümüştekin,** kaldığı otelin sahibi **Halil Gemici**'nin kuşkulanarak yaptığı ihbardan sonra polis tarafından gözaltına alınmıştır. Ancak İSTA muhabirlerinin edindiği bilgiye göre **Gümüştekin «adi dolandırıcılık suçundan»** tutuklanmıştır. **Ancak ihbarı yapan otel sahibi Halil Gemici, Kayseri savcılığına başvurarak, suçun «adi dolandırıcılık» olmadığını söylemiş ve Gümüştekin'in karanlık kimliğinin örtbas edilmek istendiğini ileri sürmüştür.**

Bu arada **Gümüştekin**'in bir süre önce Kayseri bölgesinde elegeçirilen ve **silahlı eğitim yapan faşist komandolarla ilişkisi olduğu sanılmaktadır. Sanığın 12 Mart döneminde de Kayseri'de faaliyet gösterdiği il ve ilçelerde faşist vurucu güçler örgütlediği** kaydedilmektedir.

GÜMÜŞTEKİN'İN ODASINDA BULUNAN BELGELER

Kayseri ve yöresinde faşist gruplarla ilişki kuran ve MİT ajanı olduğunu ileri süren **Süleyman Gümüştekin'in** odasında polis tarafından yapılan arama sırasında **«çok ilginç belgeler»** ele geçirilmiştir.

Belli başlı sekiz parçadan ibaret olan belgelerden birincisinde telefon mesaj pusulalarından birinin üzerinde ilginç notlar dikkati çekmektedir.

Mesaj'da, **«aranan»** satırının karşısında **«M 565»** kodu yazılmış, **«arayan»** ise **«M 034»** olarak belirlenmiştir. **«Telefon etti»** ve **«Telefon etmenizi rica etti»** satırlarının yanındaki karelerin işaretlendiği mesajda ise aynen şu ibare bulunmaktadır:

«Raporlarınız gecikti. Maaşınızı 7/3/1978'de Merkez Bankası'ndan alacaksınız. Bağlantı kurun. Normal çalışmalarınıza devam edin.. 1'nci Şube ile temasa geçin.»

«Mesajı alan» satırın karşısında ise **«M 418»** kodu bulunmaktadır.

«LİSE ÖĞRETMENİ HAKKINDA GENİŞ BİLGİ EDİNİN»

Bir başka telefon mesajı pusulasında ise aranan satırının karşısına gene **«M 565»** kodu konmuş arayan da **«M 034»** olarak gösterilmiştir.

«Geldi» satırının karşısındaki karenin işaretlendiği bu mesajda da şöyle denmektedir:

«Hemen dönmesi lazımdı. Lise öğretmeni Mehmet Ateş hakkında geniş bilgi edinin».

1/2/1978 tarihini taşıyan bu mesajın saat 16'da alındığı kaydedilmektedir. İmza bölümünde ise bu defa **«M 308»** kodu bulunmaktadır.

Üçüncü telefon mesaj pusulasında da **«aranan»ın** kodu **«M 565»**, **«Arayanın»** kodu ise **«M 34»** olarak gösterilmiştir. Sadece **«telefon etti»** karesinin işaretlendiği bu mesaj oldukça kısadır. Mesajda sadece **«1. Şube Müdürü ile bağlantı kurun»** denmektedir. Saat 14'de alındığı kaydedilen bu mesajın **«mesajı alan»** bölümünde **«M 303»** kodu bulunmaktadır.

BİLGİ KARŞILIĞI 2 BİN LİRA

Gümüştekin'in odasında ele geçen **«esrarengiz»** belgeler arasında **Derviş Ünal** adına düzenlenmiş bir borç dökümünü gösteren ve üst bölümünde «düzeltme bildirimi» yazılı bir tür makbuz da bulunmaktadır. Ancak taksit yılı, borcun son durumu, borçtan düşülen, kalan sütunlarında yeralan rakamlarla açıklama bölümünde yer alan karışık imzadan herhangi bir **«çıkarım»** yapmak mümkün olamamaktadır.

Daha sonraki bir belge ise **«Gider Makbuzu»** başlığını taşımaktadır. Nereye ait olduğunu belirten herhangi bir işaret olmayan gider makbuzunun sağ üst köşesinde önce **M 674841-847** rakamları bulunmakta, onun hemen altında Makbuz No. denen satırda **114-6-1** rakamları okunmaktadır. Makbuz tarihi olarak da 6 Şubat 1978 gösterilmiştir.

2.000 liralık olduğu belirtilen makbuzda **Celal Serkuş'a** 2.000 liranın **«Nakit olarak bilgi karşılığı»** verildiği açık açık yazılı bulunmaktadır.

Makbuz'da adı soyadı satırının karşısında **Celal Serkuş** yazılmıştır. Adres olarak da **Yeni Hürriyet Mahallesi, Gelin Telli Sokak. Da: 2/Kayseri** denmektedir.

Makbuz'u
gereken okur
maktadır.
İsta muh
kuş'un da ha
tuklanmış ol
Gümüştek
da iki ayrı k
rakamları ve
mesaj da bul
Başlıksız l
nen şöyledir:
23456
54679 24
74658 96
645478 75

4355657 8

01 5466758

SÜKEĞ EL A

OIDDR KÜTA
VO
AETTÜKKRD
ZÇSSBK

oıdr kütüm kü

75689
43568
43567
53436
64547

34/06
456 736 834 98

547 846 345 8

2657 234 6578
2
Başlık bulunm
gede olduğu gibi
Ancak ikinci şifre
harfe yer vermem
Süleyman Gü
fon mesaj pusula
1. Şube'den sağla

ESRARENG

Kayseri'de bu
cadığı dikkati çe
dığı **Kent Otel**'de
başı olarak tanıt
yaptığı öğrenilmiş
esrarengiz kişi ot
gelmiş ancak bir
Kayseri Kent Ote
kendini MİT Aja
ki kurduğu ve gör
kayıtlarına göre 1
Şimşek otel idares
sonel Başkanlığı B
göre **Osman Şimş**
1948 yılında **Bursa**
Şimşek'in otel ida
21.3.1973 tarihini
kaydedilmektedir.

kendini yüzbaşı olarak tanıttığını ancak yüzbaşılıktan ayrılmış olduğunu sandıklarını söylemişlerdir.

ŞEHİRLERARASI TELEFON GÖRÜŞMELERİ

MİT Ajanı olduğunu belirten **Süleyman Gümüştekin**'in Kayseri'de bulunduğu sırada çeşitli şehirlerarası telefon görüşmeleri yaptığı da dikkati çekmektedir. Gümüştekin'in yaptığı telefon görüşmelerinden saptanabilenleri şöyledir:

Ankara'da 266548 numaralı telefon. Bu telefon halen **Başbakanlık Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına** ait bulunmaktadır. **30 15 40** numaralı ve **Şevket Tunçtüre** adlı bir şahsa ait telefon. Bu şahsın adresinin Ankara'da, **Fevzi Çakmak Sokak 29/13** olduğu bildirilmektedir.

Gümüştekin'in şehirlerarası telefonla İzmir'de de **14 53 40 ve 14 56 50** numaralı telefonlarla görüşmüştür. Bu telefonlardan ilkinin **Ahmet Gökçer** adına kayıtlı olduğu saptanmış diğeri hakkında ise henüz bilgi edinmek mümkün olmamıştır.

Süleyman Gümüştekin'in İstanbul'la da **26 41 85** numaralı telefonla konuştuğu öğrenilmiştir. Bu telefon numarası İstanbul'da Emniyet Müdürlüğüne ait bulunmaktadır.

GÜMÜŞTEKİN KAYSERİ'DE NELER YAPTI?

Süleyman Gümüştekin'in Kayseri'de bulunduğu iki aya yakın süre içinde ilerici öğretmenler, bölgedeki sendika lider ve yöneticileri hakkında bilgi toplamaya çalıştığı saptanmıştır. **Gümüştekin'in** ayrıca **Kayseri Ülkü-Bir** yöneticilerinden ve **Ticaret Lisesi'nde Müdür Muavini** olarak görev yapan **Fethi Soykan** adlı bir öğretmenle de sık sık buluşup konuşmuşlardır.

GÜMÜŞTEKİN'İN GÖREV NEDİR?

Kayseri polisi tarafından gözaltına alındıktan sonra Savcılık tarafından «adi dolandırıcılık» suçuyla tutuklanan **Süleyman Gümüştekin**'in 1971 yılında 12 Mart sonrasında da Kayseri'ye geldiği ve bölgedeki çeşitli ilçe merkezlerinde ve Kayseri'de faşist vurucu güçler örgütlediği hatırlatılmaktadır.

Nitekim soruşturmayı yürüten **Kayseri Cumhuriyet Savcısı Osman Kösebalan** da, sanığın, bir süre önce yakalanan ve silahlı eğitim yapan komandoları eğitmekle ilgisi olup olmadığının araştırıldığını söylemiştir. İlgililer **Gümüştekin**'in asli görevinin Kayseri yöresinde komando kampları kurmak ve faşist kadrolar örgütlemek olduğunu tahmin etmektedirler. Bu konudaki bilgi ve değerlendirmeler bir raporla İçişleri Bakanlığı'na da sunulmuştur.

AJAN MI DOLANDIRICI MI?

Olayların soruşturmasını yürüten **Kayseri Cumhuriyet Savcılığı** sanığın **«adi dolandırıcılık»** suçundan tutuklandığını bildirmiştir. Ancak olayın ortaya çıkmasında önemli rolü olan **Kent Otel sahibi Halil Gemici Kayseri Valiliğine** başvurarak polis tarafından olayın örtbas edilmek istendiğine dikkati çekmiş ve sanığın suçunun «adi dolandırıcılık olmadığını» ileri sürerek, ele geçirilen şifreli belgelerin incelenmesi gerektiğini savunmuştur.

Bu arada deşifre olan ajanları ve özellikle suç işleyen ajanları gizlemek için, öteden beri «adi suçtan tutuklama» biçiminde bir uygulamanın yürütüldüğü hatırlatılmakta ve faşist komandolarla bütünleştiği kaydedilen **Süleyman Gümüştekin**'in de bu yolla «deşifre» olmasının önlenmek istendiği görüşü savunulmaktadır.

televizyon

19.00 OYNAMAK İSTİYORUM
— (Dersleriniz bittiyse)

19.25 HAFTANIN BELGESELİ
— Geleceğe Miras: «İç Evren» adlı bölümde insanın iç dünyası konu ediliyor (Emek harcanmış)

20.00 HABERLER

20.45 BEŞ DAKİKA
— «Kadın Köşesi» adlı bölüm yayınlacak (Yararlı)

20.50 ZENGİN ve YOKSUL
— 17. Bölümde Wess kaldırıldığı hastanede iyileşmeye başlar (Dizi sürüyor).

21.35 TÜRK SANAT MÜZİĞİ
— Kevser Tanrıkut 6 şarkıyla ekrana geliyor. (Sevenlere)

21.55 HABER PROGRAM
— Güncel bir konu tartışılacak (İzlenmeli)

22.50 GÜNE BAKIŞ

bulmaca

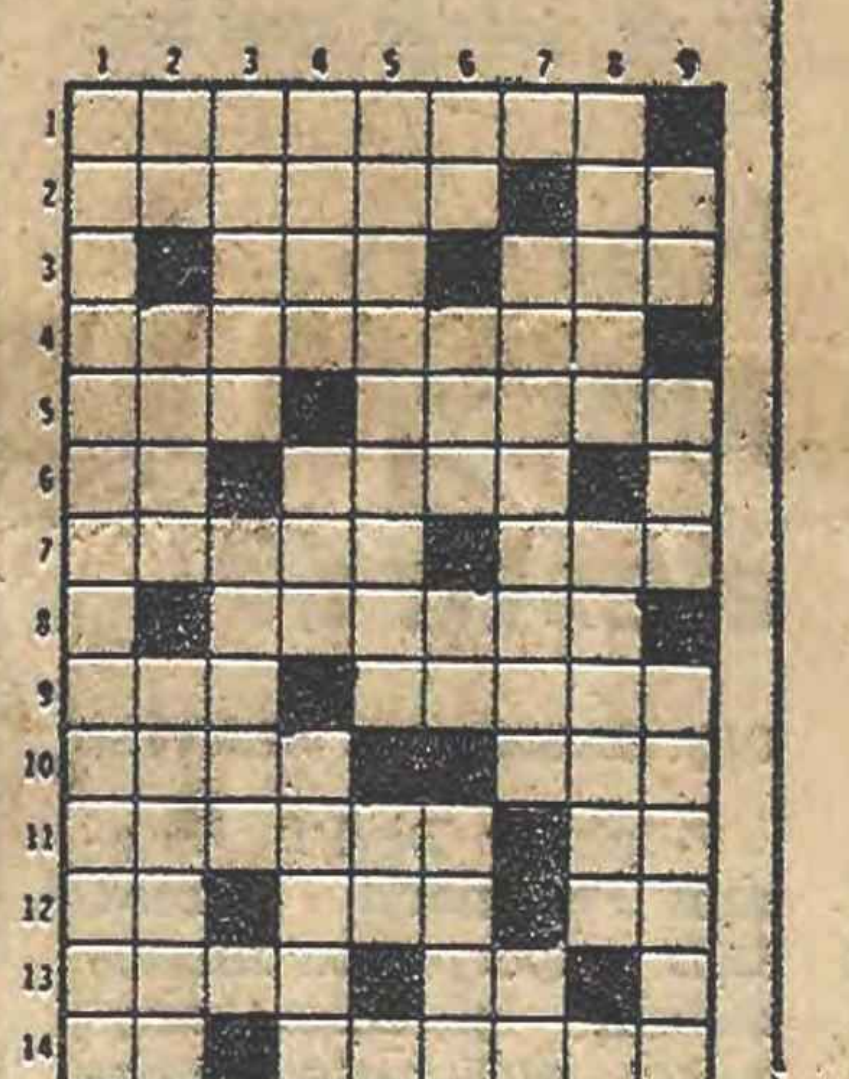

SOLDAN SAĞA:

1 — Birleşmiş Milletler Örgütü tarafından ırkçılıkla özdaş ilan edilen gerici düşünce akımı. 2 — İmkan - İskambilde birli. 3 — Yıkan anlamında bir emir - Ceylan (eski dilde). 4 — Bir su ulaşım aracı. 5 — İyi, güzel - TERSİ, Meziyet. 6 — TERSİ, Mililitrenin kısa yazılışı - Avrupa'da bir emperyalist ülkenin başkenti. 7 — Bir vurmalı çalgı - TERSİ, Damarlarda dolaşan sıvı. 8 — Bir dinle ilgili. 9 — Bir renk - Bir çeşit pamuk. 10 — Komünist partilerin simgelerinde köylülüğü temsil eden simge - Saçları dökülmüş. 11 — Amerika'da emperyalist ülke - TERSİ, Yabani hayvan yakalama işi 12 — Radonun simgesi - Mısır'da bir nehir - Uğraş, meslek. 13 — İdrak - İlave. 14 — Uzaklık belirtir - Faşistlerin «atası» Hitler'in canice düşüncelerini içinde topladığı kitabı.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Devrim öncesi Rusya'da Marksist-Leninistlere verilen ad. 2 — Vilayet - Bir meyve - Tahmin et. 3 — Plato - Yıkık. 4 — Anadolu ajansının müdürü - SSCB'de bir millet - Orhan Veli adıyla tanınan bir şairimizin soyadı. 5 — Ruhça ve vücutça [illegible]ksız - Bir geçmiş zaman eki. 6 — TERSİ İlgi zamari Islaklık - Beyaz-Yalım. 7 — Kanmak - Kilogramın kısa yazılışı. 8 — Bir erkek adı - Toplumun en küçük birimiyle ilgili. 9 — İnsanlar için hayati bir madde - İktidar - [illegible]erin ergime yoluyla birleşmesi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Malatya. 2 — İdari - Saf. 3 — Hısım - Al. 4 — Ama - udnoK. 5 — Varis. 6 — La - srÖ. 7 — Şu - telriK. 8 — Elli - Su. 9 — Kaçkar. 10 — Oy sU - raK. 11 — Han - Kotil. 12 — Olay - amlE. 13 — Vanilya. 14 — Nevi - kA.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Mihail Şolohov. 2 — Adım - Au - Yalan. 3 — lasaV - Ek - Nane. 4 — Arı - tlaS - Yiv. 5 — Timul Selçuk - Li 6 — Dirlik - oaY. 7 — Asansör - Artmak. 8 — Alo - İsrail. 9 — Af - Korku Kley.

radyolar

TRT 1

05.00 AÇILIŞ
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Dost Elinden
09.20 Şarkılar
09.40 Yurttaşlık Borcumuz Vergi
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklâmlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Bizden Sesler
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizinle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Saz Eserleri
20.50 Din ve Ahlâk Konuşması
21.00 Kısa Haberler
21.02 Radyo Tiyatrosu
23.00 Haberler
23.10 Türküler Geçidi
23.40 Şarkılar
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Yarısından Sonra
00.40 Küçük Konser
00.55 Kısa Haberler
01.00 - 05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Küçük Konser
10.00 Küçük Koro
10.30 Adsız Kahramanlar
10.50 Barok Müzik
11.20 Gel Oyna, Gül Oyna
11.35 Şarkılar
12.00 Jean François Michael Söylüyor
12.20 Meslekler ve Okulları
12.50 Hafif Müzik
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.15 Kent ve İnsan
14.35 Şarkılar
15.00 Yabancı Dil
15.45 Türküler
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türk Halk Müziği
17.00 Şarkılar
17.30 Sanat Müziğinde Dans
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Aile
18.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
19.30 Türküler
19.45 Fasıl
20.15 Türk Hafif Müziği
20.30 Olayların İçinden
21.00 Türküler
21.15 Tarih ve Müzik
21.35 Solistlerden Seçmeler
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Lied Saati
23.30 Haberler
23.35 Türküler Geçidi
23.55 KAPANIŞ

TRT 3

07.00 AÇILIŞ
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Sabah Konseri
09.30 Gönül Telimizi Titretenler
10.00 Perşembe Konseri
10.45 Bizim Eller Ne Güzel Eller
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Saz Eserleri
12.30 Türk Bestecileri
12.45 Aşıklık Geleneği
13.00 Konser Saati
14.30 Türküler Geçidi
15.00 Günün Konseri
16.00 Diskoteğimizden
16.45 Klâsik Eserler
17.00 Müzik Dünyasından
18.00 Küçük Konser
18.30 Oda Müziği
19.00 Anıların Müziği
20.00 İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Konseri
21.30 Çağdaş Türk Sanat Müziği
22.00 Erkekler Topluluğu
22.30 Gece Konseri
23.00 Erkekler Faslı
23.30 Türk Bestecileri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 KAPANIŞ

tiyatro

İSTANBUL

ŞEHİR TİYATROLARI:
FATİH (26 53 80) «Zengin Mutfağı» Perşembe Cuma 21.00- Cumartesi 15.00-21.00. «İşgal» Çarşamba 21.00 Pazar 15.00-18.00
HARBİYE TİYATROSU:
KAFATASI (Nazım Hikmet) Perşembe, Cuma 21.00 Cumartesi 15.30 ve 21.00
EŞEĞİN GÖLGESİ (Haldun Taner) Çarşamba 21.00 Pazar 15.30 ve 18.30
BİR ŞEFTALİ BİN ŞEFTALİ (Samet Behrengi(Cumartesi 11.00
KADIKÖY (36 31 21) «Sapak» Çarşamba, Perşembe, Cuma 21.00 Cumartesi, Pazar 15.30-21.00.
TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: (44 79 58) «Cesaret Ana ve Çocukları» Çarşamba, Perşembe, Cuma 18.30, C.tesi 15.30-21.00, Pazar 15.30.
ÜSKÜDAR: (33 03 97) Pazartesi Salı oyun yok. «Ay Işığında Şamata» Her gece 21.00, C.tesi 15.30. «Yorgun Savaşçı» Pazar 15.30. «Taranta Babu'ya Mektuplar» Pazar 13.00. «Birlikten Kuvvet Doğar» (Çocuk Oyunu) Çarşamba 14.30, Pazar 11.00.

ANKARA

DEVLET TİYATROLARI:
KÜÇÜK TİYATRO: (11 11 69) «Sekiz Kadın» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
YENİ SAHNE: (11 72 40) «Aklı Başında Bir Adam» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
ALTINDAĞ (16 59 02) «Babaevi Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
ANKARA DEVLET OPERA VE BALESİ: (11 24 30 - 21 30 19) Pazartesi «Midas'ın Kulakları» (F. Tüzün), Çarşamba «La Traviata» (G. Vendi). Perşembe «Üçlü Bale» Cumartesi «Yarasa» (J. Strauss) 20.30.
ÖZEL TİYATROLAR:
ÇAĞDAŞ SAHNE (27 77 01) Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi 16.45-18.15.
AST (17 56 31) «Sakıncalı Piyade» Pazartesi hariç her gün 15.30-18.30 -20.30. (Pazartesi film gösterileri.)
NİSA SEREZLİ-TOLGA AŞKINER (25 08 16) «Nalınlar» Pazartesi hariç her gün 18.30.-21.15.
ANKARA BİRLİK (29 62 80) «Güneşin Katli» 16.00-20.30.

mini yorum

«CESARET ANA VE ÇOCUKLARI»

Bertolt Brecht'in aynı adlı oyunundan yola çıkılarak sahnelenen «Cesaret Ana ve Çocukları» Tepebaşı Deneme Sahnesi'nde ilgiyle izlenmeye devam ediyor. Beklan Algan'ın titiz bir çalışmayla yönettiği oyun hem niteliği, hem de sahnelenme yöntemi açısından ilgi çekmeye devam edecek görünüyor.

MUTLAKA GÖRÜLMELİ

sinema

İSTANBUL

BEYOĞLU

AS (47 63 15) Sokak Kadını S. Kristel (Rİ).
EMEK (44 84 39) Kartal Kondu (4. Hafta). M.Caine-Rİ.
DÜNYA (49 93 61) Buzdan Göğüsler (2. Hafta) A.Delon-RF
FİTAŞ (49 93 61) Havaalanı 78-R.Reed-Rİ
KONAK (48 26 06) Havaalanı 78-R. Reed-Rİ.
LALE (44 35 95) Hababam Sınıfı Tatilde (2. Hafta) M. Özkul
YENİ MELEK (44 42 89) Sokak Kadını -S.Kristel- Rİ
İPEK (22 25 13) 1. Hedefteki Adam -T.Yiğit 2. Sıralardaki Heyecan -B.Ersoy
ŞAFAK (22 25 13) 1. Sokak Kadını -S.Kristel- RT

KADIKÖY:

REKS (36 01 12) Hababam Sınıfı Tatilde (2. Hafta)
SÜREYYA (36 06 82) Acımasız -G. Kennedy- Rİ
ÜSKÜDAR (33 24 75) 1.Ava Giden Avlanır- F.Cansel 2. Aşk Dediğin Laftır -A.Okay.

ANKARA

NERGİZ Çöpçüler Kralı (2. Hf. (R) Kemal Sunal 12-14-16-15. 20.45
SİNEMA BATI (18 83 23) Kuduz (RO) Marily Champers 12.15-15.30-16.45-19-21.15
KÜÇÜKESAT:
KIZILIRMAK (25 53 93) Havaalanı (RO) P. Graves-J.Greene 14.15-16.30-18.45-21.15
SİNEMA AKÜN (27 76 56) Hedefteki Adam (RO) Antonny Quinn 12.15-14.16.45-19-21.15
TALİP 20 00 39) Skandal (RO) F. Nerol. Castoni 14.30-16.45-19-21.30
KAVALİDERE (26 73 79) Çöpçüler Kralı (2. Hf.) (RO) Kemal Sunal 14.30-16.45-19 - 21.30
MALTEPE DERYA (29 96 18) 1-Çöpçüler Kralı (2. Hf.) (RO) Kemal Sunal 2- Kara Murat Şeyh Gaffar'a karşı C.Arkın 12.15 devamlı
BAHÇELİEVLER:
ARI (13 48 73) Sokak Kadını (RO) Sylvia Kristel- J.Dallesandro 12-14-16.15 - 18.30. 21..00

nöbetçi eczaneler

İSTANBUL

BEYOĞLU:
PELİT (48 38 71), İKİ KAPILI (45 28 16), DENİZEL (49 13 33) DOĞUKARADENİZ (45 36 43), SEDEF (44 22 69), ÖZDEN (Fatih Sultan Cad. 33), KARAKÖY NUR (44 95 78).
SİTE (66 39 29), ORKİDE (40 22 40), GÜL (64 04 05), AYFER (Derebayı Cad. 54), BOĞAZİÇİ (63 52 01),

ŞİŞLİ:
AMBER (46 65 88), EMEK (48 75 33), NUR (48 98 77), DENİZ (46 82 57), SEMT (Çağlayan), ORTABAYIR ŞİFA (64 02 55), MEHMETÇİK (64 52 60), KOÇALP (66 23 61).

SARIYER:
GÜÇLÜ (62 17 38), EMİRGAN (63 49 52)

FATİH:
GÜRAL (23 62 77), BAHAR (23 50 05), YENİ GURABA (23 35 44), HASEKİŞAH (21 82 41) YALÇIN (25 53 19), DOĞAN (21 65 41),

EMİNÖNÜ:
SÜLEYMANİYE: (26 69 79), KÜÇÜK AYASOFYA (Kadırga), GENÇTÜRK (27 52 49),

EYÜP:
YAPRAK (21 61 31), EMEK (İstanbul Cad. 63), ÖMÜR (Reşadiye Cad. 34/1) GÜRSOY (21 86 02),

ZEYTİNBURNU:
FEYZİ ÖCAL (21 94 63),

GAZİOSMANPAŞA:
HAKAN (Ordu Cad. 130/A), ÜMİT (Küçükköy)

KADIKÖY:
YENİ MODA (36 08 03), MERKÜR (36 35 04), KOŞU YOLU (36 05 10), ADAK (58 99 59), HATBOYU (58 08 08), ÖZLEM (58 81 70) YENİ (36 37 57), GÜLİN (Erenköy),

KARTAL:
TÜRAY (53 36 01), YENİ (54 07 27), GÜLÜMSER (Bağdat Cad. 261), SEZİN (54 44 85), MELTEM (52 07 30).

ÜSKÜDAR:
İMRAHOR (33 28 50), GÜMÜŞ (33 09 18), NÜKHET (Kısıklı Mey. 5-1) GÜLDEN (Beylerbeyi), AHMET TARHAN (Ümraniye)

ADALAR:
DENİZ (Kınalıada)
HALK (Büyükada)

ANKARA

BEHÇELİEVLER:
SUN (13 16 78), MERSİN (12 29 14),

YENİMAHALLE:
YENİMAHALLE (15 39 92), YILDIRIM (15 49 70),

CEBECİ:
GÜLVEREN (19 31 80), KURTULUŞ (12 91 50), MURAT (Abidinpaşa Tıp Fak. Cad. 107)

KAVALİDERE-ÇANKAYA
KUYUBAŞI (Dikmen Cad. 139/18), KÖŞK (17 19 44) KÜÇÜKESAT TEPEBAŞI (Bağlar Cad. 171/A), SAADET (Bilir Sok. 16/B), SEMİNER (Tunalı Hilmi Cad. 29/A), METİN (A. Ayrancı Yayla Gül Sok. 8/E)

YENİŞEHİR-KIZILAY:
MEŞRUTİYET (12 96 96), DOSTEL (25 12 10), İBRAHİM BİLİR (12 50 61), ALPAY (Maltepe Gülseren Sok.), AKTUNA (İncesu Doğancılar Sok. 77),

SAMANPAZARI—ULUS:
GÜLHANE (11 41 45), DOST 24 26 78), ÇOCUK SARAYI (11 72 04), KARAHAN (İsmetpaşa Turgutreis Mah. Uzunyol Okul Mey. 3),

ALTINDAĞ:
KEÇİÖREN (14 02 08), ISKİTLER (İskitler Setli Cad. Sesveren Sok. 19-6), DOĞANCI (Etlik Ayvalı Sondurak 1070/A). BİCAZ (Çağdaş Sok. 1. Durak 19/20), ŞİRİNTEPE (Yıldız Cad. 617/A)

SİNCAN:
SİNCAN (Sincan Nahiyesi Meltem Sok. bila No.

GÖLBAŞI:
GÖLBAŞI (Hükümet Cad. 12)

önemli tel.

İSTANBUL

YANGIN:
Fatih 24 11 24
Beşiktaş 48 33 84
Sarıyer 62 14 06
Adalar 51 60 81
Beyoğlu 40 77 77
Üsküdar 33 20 30
Kadıköy 36 08 72
Bakırköy 71 64 66
İstinye 63 60 20

TREN:
Haydarpaşa: 36 04 75 - 36 20 63
Sirkeci: 27 00 50

VAPUR:
Şehir Hatları Danışma: 44 42 33
Deniz Yolları Danışma: 49 18 96

UÇAK:
Taksim 45 24 54
Sirkeci: 22 88 88-28 48 08
Gümüşsuyu: 45 70 55

ANKARA

Demiryolları Danışma: 11 06 20
T. H. Yolları Danışma: 22 27 20
Yangın: 00
Sıhhi İmdat: 08 - 24 13 20
Elektrik Havagazı arıza:29 34 25
Su arıza: 10 55 15
B. Zabıtası şikayet: 24 32 85
Trafik şikayet: 19 33 81-19 33 82
Karayolları Haberalma: 17 49 93
Ankara Hastanesi: 19 21 80
Atatürk Sanatoryumu: 14 30 86
Doğumevi: 24 22 93
T. Fakültesi Hastanesi: 19 21 60
Belediye Hastanesi: 25 06 05

"Gecekondu„ dediniz mi, "dert„ deyin

Ender ERKEK

Piripaşa'da herkez mahkemelik

Gecekondular ve sorunlar... «Gecekondu» denilince aklına dert, sorun getirmeyenimiz var mıdır?. Diğer bir deyimle, dertsiz, sorunsuz bir gecekondu bölgesi düşünebilir miyiz?. Piripaşa mahallesi de İstanbu'u çevreleyen gecekondu mahallelerinden biri. Beyoğlu kazasına bağlı, Hasköy nahiyesinin Kaptanpaşa yöresinde. Her gecekondu sahibinin vakıflarla mahkemelik olduğu, ilkokuluna doktorların «Öğrenim görülmez» raporu verdiği, üstelik ulaşım sorunlarının çözümünün bir kaç minibüsçünün elinde olduğu bir mahalle... Kısacası gecekondu mahallelerinden biri...

FATİH SULTAN MEHMET'İN ARSALARI MI?

Buraya gecekonduların yapılmaya başlaması 1960 yıllarına rastlıyor. Şimdi binlerce gecekondunun bulunduğu bu mahalle ile yıllarca kimse ilgilenmemiş. Gecekonduların yapımına kimse karşı çıkmamış, ancak, Boğaz Köprüsü'ne uzanan çevre yolu ve 3'üncü Haliç Köprüsü yapılana dek.

Birden, bu yöredeki arsaların fiyatları artmış, düne kadar başını sokacak bir dam altı arayanlardan başka kimsenin dönüp bakmadığı bu yerler, «Kondu simsarları»ndan tutun da, Vakıflar idaresine kadar hemen herkesin iştahını kabartmış.

«Ecdadımızın eserlerini korumak için birbirleriyle yarışan yöneticilerimiz», arsaların değer kazanması üzerine, İstanbul Vakıflar Baş Müdürlüğü yoluyla bu mahalle topraklarının «Fatih Sultan Mehmet Vakfı»nın malı olduğunu hatırlayıvermişler..

Ardından davalar açılmış, gecekondu sakinleri evlerini tahliyeye ve işgal tazminatları ödemeye mahkum edilmişler.

Yargıtay'a intikal eden konu, burada da incelenmiş. Yargıtay gecekondu sahiplerinin temyiz itirazlarını yerinde bularak, bu gecekondu mahallesinin, gecekondu önleme bölgesi içinde olup olmadığının saptanmasına karar vererek, 775 sayılı yasanın çeşitli maddeleri gereğince inceleme yapılmadan karar verilmesini doğru bulmamış.

Bu konuyla ilgili dosya şimdi araştırma safhasında. Eğer Piripaşa mahallesinin gecekondu önleme bölgesi içinde olduğu ortaya çıkarsa arazilerin belediyeye devri ve gecekondu sahiplerinin tapularına kavuşması gerçekleşmiş olacak.

Adil Ay Piripaşa mahallesindeki gecekondulardan birinin sahibi. Diğerleri gibi ona da tahliye kararı gelmiş. Şöyle anlatıyor Adil Ay: **«Mahallemizde faaliyet gösteren Hasköy Halk Derneği ve Solakçeşme güzelleştirme Derneğinin yardımıyla senelerce uğraşarak buraya elektrik su ve alt yapı hizmetlerini getirdik. Vergimizi, beyannamemizi veriyoruz, kısaca vatandaşlık görevimizi yerine getiriyoruz. Tapu alacağımız günleri beklerken, karşımıza tahliye ve tazminat isteyenler çıktı.»** diyordu. Adil Ay gerek bu konuda gerekse diğer konularda resmi dairelerin kapısını defalarca aşındırmış bir kimse olduğunu söylüyor. Nitekim mahallenin okul sorunu için de bir çok defa sağa sola başvurmuş. Ama dertleri, sorunları hep kulak arkası edilmiş. Okullarına doktorların «Öğretim görülemez.» şeklinde rapor verdiklerini de ilk olarak ondan duyduk.

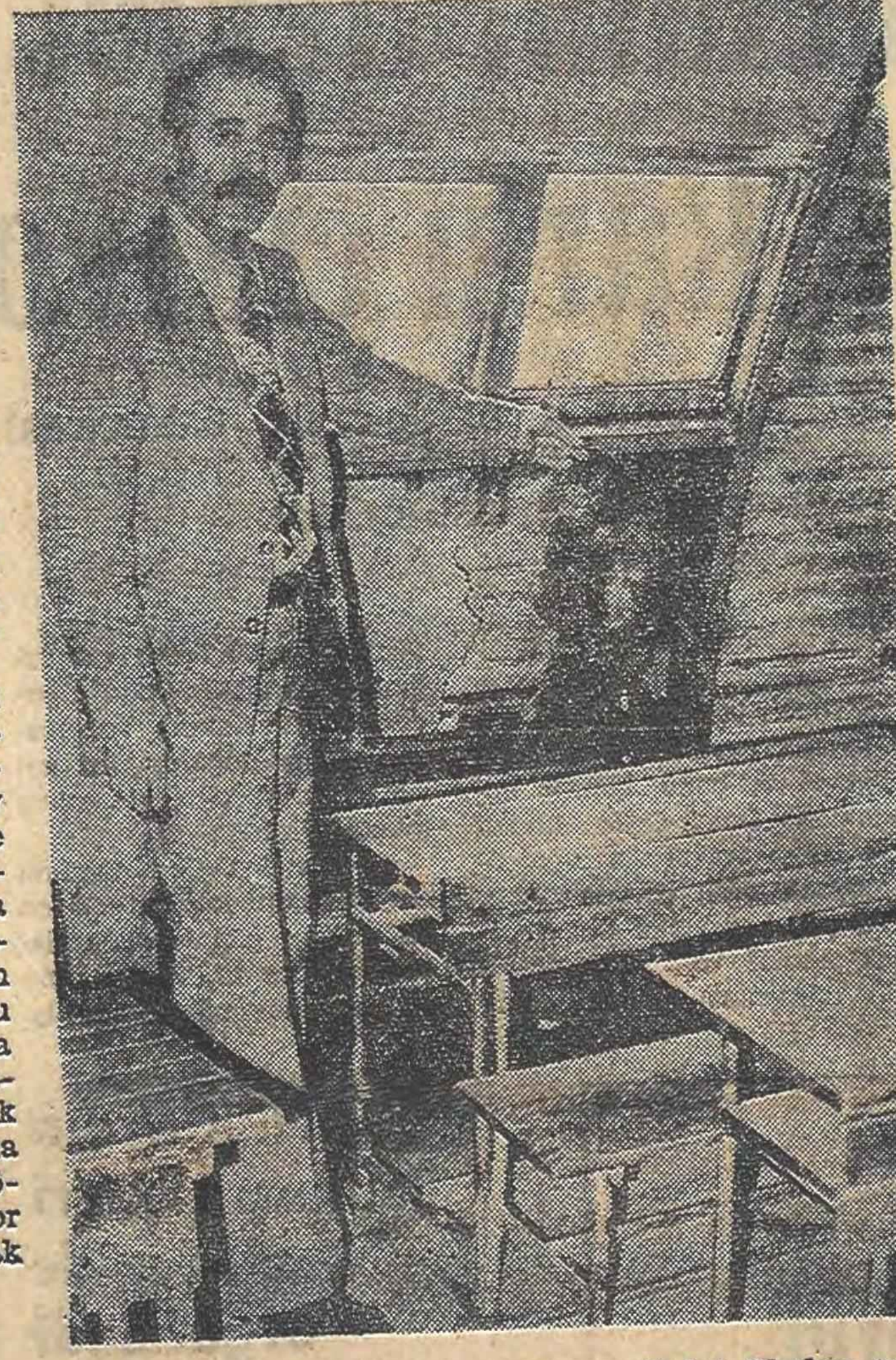

Piripaşa İlkokulu Müdürü Hüseyin Bulat Okulun yıpranan barakalarını gösteriyor.

OKUL VAR MI, YOK MU?

Dersliklerinde farelerin cirit attığı, yağmur yağdığında, bulabilenlerin içinde şemsiye ile oturduğu, ve 1700 öğrencinin yararlanmasına sunulan 3 tuvaleti olan bir ilkokulu var Piripaşalıların. Ancak, «var» kelimesi İlköğretim Müdürlüğü ile Okul Müdürlüğü arasında tartışmalı. İlköğretim Müdürlüğü'ne göre okul «yok». Piripaşalılara ve Okul Müdürüne sorarsanız «var».

Bu tartışmanın sonucu, öğrenimin devam ettiğini gözlerinizle gördüğünüz zaman Piripaşalılara ve okul müdürüne hak vermekle ortaya çıkıyor.

Şimdi, diyeceksiniz ki,
— «Bu tartışma sürüp gideceğine, okul onarılsa da 1700 çocuk öğrenim imkânına kavuşsa.»

Piripaşalılar ve Okul Müdürü de bunu istiyor. Fakat, ilgili ve yetkililerin de bunun yapılaması için çok geçerli (!) nedenleri var:

«Okulumuzda 1700 öğrenci öğrenim görüyor. Tabi buna öğrenim görmek denilirse. Üst makamlara okulun durumunu defalarca bildirdik» diyordu. Piripaşa İlkokulu Müdürü Hüseyin Bulat. MC'lerin eğitimcilerinin yanıtları şöyle olmuş. **«Okulun yapımı için ayrılan tahsisat yeterli değil. İnşaat malzemelerine zam geldiği için müteahhitler almıyor. Müteahhit bulun gelin.»**

Ders yapılırken sınıflarda fareler cirit atıyormuş, Yağışlı havalarda ise yıpranan barakalarda ders yapılması imkânsız hale geliyormuş.

«1700 öğrencimizin faydalanacağı sadece 3 göz tuvalet var» diyen Okul Müdürü, **«Okulumuzda öğrenim görülemeyeceğine dair doktor raporu var mı?»** şeklindeki sorumuza ise şu cevabı veriyordu. **«Evet. İlk Öğretim Müdürlüğünün görevlendirip okulumuza gönderdiği doktorlardan biri bu şekilde bir rapor tanzim edip İlk Öğretim Müdürlüğüne vermişti. Ancak gördüğünüz gibi öğrenim devam ediyor.**

Öğrenim görülemez nitelikteki bir okulun acaba öğretmen eksiği var mıydı. Bu soruya Okul Müdüründen cevap alırken, Piripaşa'nın diğer önemli bir sorunuyla karşı karşıya kalmıştık.

Okul Müdürü şöyle diyordu öğretmen eksiği konusunda. **«Buraya tayin edilen öğretmenler bir sürü sorunla karşı karşıya kalıyor. Bunların en önemlileri konut ve ulaşım zorlukları. Tapu verilir mi verilmez mi tartışması sürdürülen evlerin kirası 2000 lira civarında. Yakın semtlerde daha ucuz fiyatla oturacak bir yer bulabilen bir öğretmen ise ulaşım zorluklarıyla karşılaşıyor. Belediye'nin buraya bir otobüs seferinin olmaması halkı büyük zorluklarla karşı karşıya bırakıyor. Böylece buraya tayin edilen öğretmenler de en çok bir yıl kalıyorlar.»**

Ders yapılırken farelerin cirit attığı dersaneler, doktorların, bu okulda öğrenim yapılamaz diye verdikleri raporlar, üşüyen, ıslanan ilkokul çağındaki öğrenciler. İşte bir gecekondu mahallesinin ilkokulunun içinde bulunduğu durum.

Binlerce gecekondunun bulunduğu Piripaşa ile Vakıflar Çevre yolu ve Haliç Köprüsü yapıldıktan sonra ilgilenmeye başlamış.

Yarın: Minibüs durakları

İLAN
İstanbul 5 inci İcra Memurluğundan

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 50.000 lira değerinde Fouglet marka yuvarlak örgü makinası'nın açık artırması 15.3.978 günü saat 16.30-17 arası Yeşildirek tekstil han No: 34/36 da yapılacaktır. O gün verilecek bedel muhammen kıymetinin % 75 ni bulmadığı takdirde 16.3.978 günü ayni mahal ve saatte ikinci satışı yapılarak en çok pey sürene ihale edileceği, ihale karar pul ve dellaliyenin alıcıya ait bulunduğu ilan olunur. (Basın: 1701 — 297)

Denizcilik Bankası T.A.O.'dan Poliüretan kaplaması ve açık güverte kaplaması alınacaktır

Son teklif verme tarihi 12 Nisan 1978 olup teklifler Karaköy, Yolcu Salonu Kat: 1'de Satın Alma Kurulu Başkanlığına verilecektir. Şartnamesi Bahçekapı - İstanbul 27 Mayıs Han Kat: 3'deki İKMAL MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ adresinden temin edilebilir.

Dış Dos. No: 1978/3501
İç Dos. No: 1978/1501
(Basın: 12573 — 293)

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Zoraki konuk

Tam bugünki «Tırmık»ı yazmaya oturacağımız sırada, köşemize bir zoraki konuk geldi.

İsmail Cem arkadaşımızın yıllar önce, bu gazetenin, bu sayfasında yayınladığı «TRT'de 500 Gün» başlıklı yazı dizisiyle ilgili bir tekzip bu

İsmail Cem'in, yeniden TRT'nin başına, yani yasal olarak sahibi bulunduğu TRT Genel Müdürlüğü koltuğuna oturacağı günlerde gelen bu tekzibe biz «rastlantı» deyip, bugünkü zoraki konuğumuzla sizi başbaşa bırakalım.

Tekzip metni

«TRT'de 500 Gün» başlıklı yazıda, TRT Film Komisyonu ile ilgili olarak ileri sürülen suçlamalar gerçek dışıdır. TRT Kurumunda Genel Müdürlük yapmış olan yazarın, «TRT Macerası» anıları, kuşkusuz, ibret verici, düşündürücü ve TRT Kurumunun bahtsızlığını belgeleyici bir nitelik taşımaktadır. Ancak, yazarın değerlendiremediği bir hizmetin, bir kesimine ilişkin olarak, sorumsuzca öne sürdüğü iddiaları yanıtlamak bir ödevdir.

Film Komisyonu, 27 Haziran 1970 tarihli bir Yönetmeliğe uygun olarak kurulmuştur. Yazar göreve başladığında, 28 Mart 1972 tarihli bir genelge ile kurulan Komisyon hizmeti sürdürmekteydi. Komisyonun oluşumu, görevleri ve sorumluluğu bu yönetmelikte **öngörülmüştür.**

Yönetmelik, Komisyon üyelerinin Genel Müdür tarafından saptanacağını da öngörmektedir. Ancak, Komisyon oluştuktan sonra, Genel Müdürün şahsı adına değil, kurallara uygun olarak, Kurum adına hizmet görür. Hizmetin tek sorumlusu, yasaya göre de Komisyondur. Kuşkusuz, Genel Müdür, hizmetini beğenmediği Komisyonu değiştirmek, kötü niyetle ya da bilgisizce görev yapanlar hakkında soruşturma açtırmak ya da başka idari işlemler yürütmek yetkisine sahiptir. Bu yetki, Kurum hizmetlerinin en iyi biçimde yürütülmesi için Genel Müdüre yüklenen yasal sorumluluğun doğal sonucudur. Yazarın tanımlamaya çaba gösterdiği biçimde ahlâksız ya da yeteneksiz bir Komisyonu görevde tutmak elbette, bir Genel Müdür için yetki suistimalidir. Bu yetkiyi kullanmak yerine, Genel Müdürün Komisyon görevini üstlenmesi, hizmete de kurallara da aykırıdır.

Yazarın, «Genel Müdür adına başkasının karar vermesi»ne son verdiği ve film seçimini bizzat üstlendiği bir olgudur. Bu olgu, TRT bahtsızlığının başlangıcı olmuştur. Zira, bu olgu, yazarın, Genel Müdürün görev, yetki ve sorumluluğunu öğrenmesi için zaman bırakmamıştır.

Yazarın, Komisyonu yeteneksizlikle yada ahlaksızlıkla suçlaması, gerçekte, yazar hakkında bir iddianamedir. Zira, ya maddi çıkarlar ya da yeteneksizlikleriyle Ulusu ve Kurumu çok önemli zararlara sokmuş olan bu personelin fiillerine göz yummuş, haklarında hiçbir soruşturma açtırmamıştır. Kaldı ki, durum tam tersine olmuştur. Komisyon, Genel Müdürün tutumu karşısında istifa etmiştir.

Yazarın, «Diyarbakır'a sürülen bir personel» ile Komisyonun film seçme tarzı iddiaları arasında yakınlık kurma gayreti, sadece yazarın kendisini aldatır. Zira, mağdur personelin iddiası ile sürülmesi arasındaki bağı, yazarın hizmetten uzaklaştıktan sonra anımsaması düşünülemez. «Sürgün» ile ilgili Disiplin Komisyonu kararını, acaba eski Genel Müdür, film seyrine ayırdığı zaman yetmediği için mi inceleyememiştir?

Toplumu yozlaştırmak ve yanlış değer yargılarına yöneltmeye dönük filmlerin, Komisyonca sıralanmasının, alışkanlık olduğunu söylerken, yazarın, bu filmlerin adlarını da söylemesi gerekirdi. Açık saçık maskaralıklarla dolu filmlerin neler olduğunu bilmek, kuşkusuz, görevi sürdürenler için de uyarıcı nitelik taşırdı. Hele, «hayatta tek başarı yolunun zengin patronun kızıyla evlenip zenginleşmek olduğunu öneren yoz filmin» hangi film olduğunu öğrenmek, görevlileri, bu filmi başka yerde aramak zahmetinden alakoyardı.

«TRT'nin iyi bir seyircisi değildim» diyen yazarın, filmler üzerinde yargılar ileri sürmesi ilgi çekicidir. Yazar, hiç değilse, Basını iyi izleseydi, halkın bu filmler üzerindeki yargısını öğrenirdi. Hürriyet Gazetesi'nin yaptığı bir araştırma, televizyonda en sevilen programın «Televizyon'da Sinema» programı olduğunu ortaya koymuştur. Televizyon seyretmediğini söyleyen yazarın, Akat, Refiğ, Erksan, Yılmaz gibi ustaların filmlerine bu programlarda yer verildiğini bilmemesi doğaldır. Ancak, acaba, yazarın Hürriyet Anketinden habersizliğini, gazete okumamaya mı, yoksa halk yargısına güvensizliğe mi bağlamak gerekecektir?

Yazar, hizmete başladığında yabancı şirketlerin TRT aleyhine milyonlarca liralık tazminat davası açmak üzere hazırlandıklarını, Kurumun «Korsanlık» yaptığını, kendisinin anlaşma zemini bulduğunu anlatmaktadır. TRT Yasasını okumayan yazarın, Fikir ve Sanat Eserleri yasasını okumasını beklemek **gülünçtür. Ancak, bir Genel Müdürün,** böylesine önemli iddialar taşıyan yabancılarla yapılan görüşme ve tartışmalarla, hatta bu konuda bizzat imzaladığı Kurum cevabıyla ilgilenmemesi gülünç değildir. Yazarın, yabancılarla ilişkiler üzerinde gösterdiği tek duyarlık, okumak zahmetine bile katlanmadığı Kurum cevabının yazıldığı kâğıdın ikinci nüshasının da, ilk nüsha gibi kuşe kâğıda yazılmasını emretmesi olmuştur.

Komisyonun filmlere ödediği ücretlerin yüksekliği iddiasına gelince, hizmet süresi içinde film başına yerli - yabancı üç bin ilâ yedibin beşyüz lira ücret ödeyen eski Komisyon, yazarın yabancı filmlerin beherine kırküç bin, yerli filmlerin beherine yirmibeş bin lira ödediğini bilmekte ve bu iddiayı değerlendirememektedir.

Yazarın, filmlerin kalitesini kısa sürede düzelttiği iddiası da yakıştırmadır. Zira, beğenildiği anlaşılan çoğu dizi ve konulu filmler için anlaşma ve temaslar yazarın hizmete başlamasından çok önce yapılmıştır. Yazarın yaptığı ise bu filmleri seslendirmek üzere dış piyasaya teslim etmek olmuştur.

Yazarın, Devlet Kuruluşlarında hizmetin nasıl işlediğini öğrenmediği aşikârdır. Şeref ve haysiyetlere tecavüz ederken sorumluluk doğacağını bilmemesi de Adalet mekanizmasının nasıl işlediğinden habersiz olmasındandır. Yazarın Devlet hizmetini öğrenme şansı kalmamıştır. Ancak, Adalet mekanizmasının nasıl işlediğini öğreneceğinden kuşkulanılmamalıdır.

ESKİ FİLM KOMİSYONU ÜYELERİ, Akın BEŞİROĞLU, Yalçın YALVAÇ, Erhan İMSET, Ertan KARASU.
Özdemir İNCE, Turgut YAŞİN, AYhan EYİKAN

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

İkinci Bölüm

Türkeş'e göre 27 Mayıs neydi?

Türkeş 27 Mayıs'ın anlam ve amacı konusunda, açık çelişki içindeydi

-15-

Ender Kâmil Boyacı

27 Mayıs için Türkeş, 27 Mayıstaki rolünü de inkâr ederek şöyle der:

«Bir çok kimseler bunun (27 Mayısın) bir ihtilâl olduğunu, dolayısiyle ihtilâlciler arasında daima mücadeleler meydana geldiğini söylüyorlarsa da, bu görüşler gayet yanlıştır. 27 MAYIS BİR İHTİLÂL DEĞİLDİ. BİR HÜKÜMET DARBESİ DE DEĞİLDİ.»

O halde 27 Mayıs neydi ki?

«(27 Mayıs) gayesinden saptırılmış, davasına ihanet olunmuş, bir yeni millî birlik hareketi idi. Buna «HAREKET» den başka bir deyim kullanmak mümkün değildir.»

İhtilâl: Düzeni değiştirmek üzere zor kullanarak yapılan geniş halk hareketi (Türkçe Sözlük, s. 359), Darbe: Hükümeti yasa dışı yollardan ele geçirme (Türkçe Sözlük, s. 182) anlamına gelir. Eğer bu tanımları Türkeş de kabul ederse, 27 Mayıs hakkında verdiği tanım yanlıştır. 27 Mayıs, ordunun «zinde güçlerinin», aydınlarla ve geniş halk yığınlarının desteği ile gerçekleştirdiği bir ihtilâldir. Demokrat Parti adlı, finans-kapitalin gayrımeşru ve hastalıklı dölünü ve onun hastalıklı faşizan rejimini ortadan kaldırdığı için bir ihtilâl hareketidir. Halk, 27 Mayısa karşı çıkmamış, onaylamıştır. 27 Mayıs, bir bakıma, hükümeti «yasa dışı» yollardan ele geçirme'dir de. Yâni 27 Mayıs hem bir ihtilâl hareketi ve bir bakıma da bir hükümet darbesi idi, HAREKET değildi. Hareket: «Belirli bir amaca varmak için birbiri ardınca yapılan ilerlemeler, kımıldanış, akım» (Türkçe Sözlük, s. 321) anlamına gelir. 27 Mayıs solucanvâri, sürüngenvâri bir eylem değil, düpedüz bir ihtilâl, bir DEVRİM'di. Türkiye, 27 Mayıstan sonraki yıllarda düpedüz bir Karşı-ihtilâl, bir karşı-devrim, bir restauration (Restorasyon) havası yaşadı, bu hava 12 Martla yeni bir aşamaya girdi.

Türkeş, 27 Mayıs'ı kendi bildiğince tanımlamağa şöyle devam eder:

«Bu HAREKETle, Türk Milletini çağdaş medeniyete ulaştırmak, ÜLKÜ-KÜLTÜR birliği (bizde: doğrusu NAZİ-KÜLTÜRBUND, Reich Kültür Şubelerine ait 22 Eylül 1933 tarihli kanun olacak) yoluyla mânevi bir kalkınma sağlamak, sosyal ve iktisadi reformları MİLLİYETÇİ (doğrusu Nasyonal-Sosyalist) bir açıdan gerçekleştirmek amacı güdülecekti. BU HAREKETİ YAPANLAR DÜNYANIN HİÇBİR YERİNDE GÖRÜLMEYEN BİR TUTUMLA HEMEN BİR ANAYASA DÜZENLEYEREK, MEMLEKETİN YÖNETİMİNİ HUKUK (?) ESASINA BAĞLAMAK YOLUNA GİTMİŞLERDİ.»

(1944 Milliyetçilik Olayı, s. 106)

Türkeş de bir şeyin farkına iş işten geçtikten sonra varıyor:

İhtilâlin kanunu kendisidir. Ama, 27 Mayıs'çılar başlarına belâ ettikleri uzman, müşavir sıfatlı beşinci kol ajanları ile kendi kendilerini nakavt etmişlerdir. Daha ilk günden, ellerini kollarını bağlayan bir «geçici anayasa» yaptırmaları, ivedi çözüm bekleyen bir sıra işleri yapmalarını engellemiştir. Dünyanın hiçbir yerinde ihtilâlciler, meşruluklarını tescil ettirmeye ihtiyaç duymazlar: Meşruluğun tescili, ulusun, halkın o ihtilâli onaylamasıdır. Türkeş'in takıldığı bu noktada diyebiliriz ki, yine Türkeş'in ürküttüğü «fincancı katırları»nın marifetlerinden biri vardır. Ülkü-Kültür Birliği kanunu ile 27 Mayıs'ın temel amacının bir ilgisi yoktur. Ama Türkeş, 27 Mayısın sonucunda Nazi rejimi doğmasını umut ettiği için kendi kendine gelin-güvey olmaktadır. Biz gelelim yine 13 Kasım olayına:

«ihtilâl demek, mevcut iktidarı yıkarak yeni bir düzen meydana getirmektir. Halbuki 13 Kasım'da İktidarı elinde bulunduranlar, meşrû ve haklı davranışlarına tahammül edemedikleri bir kısım M.B.K. üyelerine karşı Anayasayı ihlâl ederek bir İHANET hareketin de bulunmuşlardı.

Bunun bir darbe hareketi diye vasıflandırılmasına imkân yoktur.»

(1944 M.Ö. s. 106)

Demek ki, Türkeş darbeyi indirip, 23'lerin canını alıverseydi, bu 27 Mayıs'ın rayına oturması olacaktı. 23'ler uyanık davranıp tatlı canlarını kurtarınca bu İHANET oluyor. Böyle şey olmaz! Kaldı ki, 13 Kasım darbe değil, «budama» hareketidir.

Türkeş'in bilmediği bir husus daha var: Son yıllarda emperyalizmin sık sık kullandığı bir taktik var geri kalmış ülkelerde: MUHALEFETE KARŞI DEVLET DARBESİ! Sakın 13 Kasım da böyle bir DARBE, 'o biçim bir darbe' olmasın? Türkeş, kendisi «Darbecliliğe» karşı pek meraklı olduğu halde, Muhalefete karşı Devlet Darbesi meselesinde yaya kalıyor. Öğrensin bunu, işine yarayacaktır (!), Nitekim Yunanistan'da bir Albay (Papadopulos), Türkeş'in pek bilmediğini gördüğümüz bu «Muhalefete Karşı Devlet Darbesi»ni iyi öğrenmiş, hocalarından (!) iyi ders almış olacak ki, 21 Nisan 1967'de «o biçim bir darbe» yapıvermiştir. Türkiye'nin son onüç yılı (27 Mayıs sonrası) Muhalefete Karşı Devlet Darbeleri dönemidir: Türkeş, deryadaki balığın deryayı bilmemesi gibi 13 Kasım'ın ne olduğunu sorup duruyor. 13 Kasım, finans-kapitalin, kanlı fakat maharetli elleriyle tuttuğu neşteri, M.B.K.nin üzerine vurup, onu tek hücreli hayvanlar gibi parçalamasıdır. Elbette temel neden, Nazi darbesi yapacağından kuşkulanılan Türkeş'in temizlenmesidir.

Ne diyor Türkeş?

«DEVLET YENİDEN KURULMALIDIR. 27 MAYIS, 13 KASIM ÖNCESİ İSTİKAMETİNE TEKRAR GETİRİLMELİDİR.» (Türkiye'nin Meseleleri, s. 197)

Rüyasında kendisine doksan dokuz altın veren adamla, «yüz altın isterim» diye çekişirken uyanan Hoca Nasrettin'in tekrar yastığa başını vurup gözünü yumarak, «ver ver doksandokuza da razıyım» demesi gibi, Albay Türkeş, gözünü yumup eski rüyasını tekrar görmek istiyor. Oysa ki, köprülerin altından çok sular aktı. Aynı su ile iki de fa yıkanılmaz akarsularda. Ve emperyalizm bir defa yaptığı yanlışı ikinci defa yapmaz: 27 Mayıs, Türkiye'de ikinci bir defa tekrar ettirilmeyecektir. Kaldı ki, Albay'ın bahsettiği DEVLET, REİCH'tır. Hitler'in ÜÇÜNCÜ REİCH'ı. Hayır, emperyalizm, ne 27 Mayıs'ı tekrar ettirecektir, ne de yeni Nâsırlara göz yumacaktır, ve ne de yeni Hitler'lerin türemesine olanak verebilecektir. Geçmiş ola

TÜRKEŞ'İN AÇIK ÇELİŞKİSİ:

«27 Mayısın gayesi, özet olarak, o sıralarda hasıl olan duruma son vermek, kardeş kavgasına son vermek, millî birliği kurmak ve partiler üstü tarafsız idare sağlamak idi...»

(Türkeş, Savunma, 14 Ağustos 1963)

«27 Mayıs... Ülkü ve Kültür Birliği, Türk Kültür Dernekleri gibi kurumlarla uyanıklık sağlamak, millî kültürü geliştirmek, millî birliğimizi sağlamlaştırmak için yapılmıştır...»

(Devam Edecek)

Durum Başbakan ve İçişleri Bakanına bildirildi

Beykoz Deri ve Kundura Fabrikasının silâh deposu haline geldiği bildiriliyor

★ FAŞİSTLERİN VE ÜMMETÇİLERİN BEYKOZ DERİ VE KUNDURA FABRİKASINDA KARARGÂH KURDUKLARI BİLDİRİLDİ

İstanbul (İSTA)

Beykoz'da kurulu Sümerbank'a ait Deri ve kundura Fabrikasında çalışan bir grup işçi Başbakan ve İçişleri Bakanına gönderdikleri mektupta faşist terörden yakınmışlar, işyerinin silah deposu haline getirildiğini söylemişlerdir.

Bir kopyesi de basına verilen mektupta, MHP eğilimli «faşist ülkücülerle» MSP eğilimli «ümmetçi akıncıların» fabrika yöneticileri, bazı memurlar ve Sendika Şube yöneticilerinden destek sağladıkları ifade edilmekte, [illegible] zincir, cop ve [illegible] yöneticilerin gözü önünde ve üzerleri aranmayan bazı memurlar tarafından içeriye sokulmaktadır» denmektedir.

Fabrikada 2 bini aşkın kişinin çalıştığını söyleyen işçiler, bunlar üzerinde baskı kurmak ve işyerini karargah haline getirmek amacıyla özellikle doğu illerinden 'kursiyer' adı altında MHP ve MSP eğilimli 100 kişinin getirildiğini de belirterek bu duruma bir son verilmesini istemişler, «tedbir alınmaması halinde fabrikada her an çok kanlı olaylar patlak verebilir» demişlerdir.

2. MC DÖNEMİNDE «KURSİYER» ADI ALTINDA FABRİKAYA SOKULAN KOMANDOLAR İŞYERİNDE VE BÖLGEDE TERÖR YARATIYOR

2. MC döneminde getirilen 100 kişinin fabrika içinde olduğu gibi bölgede de vurucu güç olarak kullanıldığı belirtilen mektupda daha sonra şöyle denmektedir:

«işyerimizdeki faşistlerin çoğu Ülkü Ocaklarına kayıtlıdır. Yatakhaneler ve soyunma dolapları silah deposu oldu. İşyeri Eğitim Şefliğinde görevli Ünver Oral, Lastik İşletmesinde bulunan Teknisyen Nizamettin Coşkun, Planlamada Selahattin ve Sendika yöneticilerinden Mustafa adlı şahıslar, fabrikada faşist örgütlenmenin başını çekmektedir.»

İşçilikle ilgileri olmayan faşist zorbaların fabrikadan çıkarılmalarını, bugüne kadarki uygulaması ile «işçi düşmanı» sıfatını kazanmış müdürün değiştirilmesini isteyen işçilerin mektubu şöyle sona ermektedir:

«Sayın Başbakanımız, çağdaş insanlık anlayışımız ve hele hele emekçilik onurumuz böylesi bir faşist terör karşısında sessiz kalmamıza izin vermiyor. Biz herhangi bir olay çıkmasından yana değiliz. Bu güne kadar tahriklere kapılmadık ve oyuna gelmedik, ancak bıçak kemiğe dayandı. Bundan sonrası meşru - müdafadır. Saygılarımızla.»

126 önemli kamu projesinin ancak yüzde 1,5'i gerçekleşebildi

★ PROJELERİN GERÇEKLEŞEBİLMESİ İÇİN 337 MİLYAR 900 MİLYON LİRALIK ÖDEME GEREKİYOR

ANKARA, (THA)

Geçtiğimiz yıl içinde 126 adet kamu projesinin yüzde 1,5'inin gerçekleşebildiği ve aynı yıl içinde bitirilmesi gereken 12 büyük projenin de yetersiz programlama nedeniyle tamamlanamadığı öğrenilmiştir.

Edinilen bilgiye göre, 126 önemli kamu projesi için 1977 yılı içinde 399 milyar 700 milyon lira harcama yapılması gerekirken yapımdaki gecikmeler ve Türk parasındaki değer düşüşleri nedeniyle maliyetlerinde artış olmuş ve ilgili projelerin ancak yüzde, 1,5'i gerçekleştirilebilmiştir. Bu projelerin gerçekleşebilmesi için 337 milyar 900 milyon liralık bir ödeme gerektiğini belirten yetkililer gecikmeye neden olarak ön etütlerin ve bitiş programlarının gerçeklerden uzak saptanması, döviz transferlerinin gecikmesi, teknik personelin yetersizliği, karar almadaki güçlükler, finansman yetersizliği ihalelerdeki müteahhitlerin iş almak istemeyişleri, koordinasyon eksikliği ve hammadde temininideki güçlükleri göstermektedirler.

DPT'NİN RAPORU

Öte yandan, her üç ayda bir bu projeleri inceleyen ve son durumlarını gözden geçiren Devlet Planlama Teşkilatı bu konuyla ilgili olarak bir rapor hazırlamıştır. Buna göre gecikmenin yüzde 11,6 sının ön etütlerin keşiflerin ve bitiş programının yetersizliği ve gerçeklerden uzak oluşundan (yüzde 11,4'ünün döviz tahsis ve transferlerinin gecikmesinden yüzde 10,8'inin teknik personel yetersizliğinden yüzde 10,2'sinin de arsa teminindeki yetersizlikten meydana geldiği belirtilmektedir.

Can güvenliği isteyen maden işçileri.

Zonguldak maden işçileri 2 ayda 8 işçinin göçük altında kaldığını bildirdi

SENDİKA'NIN İŞ GÜVENLİĞİ KONUSUNDA ÖNLEMLER İÇİN NE DÜŞÜNDÜĞÜ MERAK EDİLİYOR

ABC AJANSI / ZONGULDAK

Ereğli Kömür İşletmesi ile 8. Dönem toplu iş sözleşmesi hazırlıkları içinde bulunan Zonguldak Maden İşçileri Sendikası bir süre önce dağıttığı anket formlarını işçilerden toplamıştır.

Anket formlarının henüz toparlandığını belirten Türk-İş Üyesi Maden Federasyonuna bağlı sendika yetkilileri en fazla üzerinde durmak zorunda kaldıkları konunun iş güvenliği, işçi nakli ve işçi sağlığı olduğunu belirtmişlerdir. Toplusözleşmelerde işçi sağlığı üzerine önemli hükümlerin geçmesinin zorunluğu üzerine açıklamalarda bulunan işçiler ise maden ocaklarında can güvenliğinin mutlak sağlanması gerektiğini 1978 yılı içinde 8 arkadaşlarının göçük altında kaldığını bildirmişlerdir.

DÜZELTME

Dünkü sayfamızda teknik nedenlerden ötürü iki hata yapılmıştır:

1. DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası'nın Auer'de örgütlenmesinin karşısında bulunan ve sahtecilik yaptığı ileri sürülen sendika Otomotal-İş Sendikasıdır.

2. İzmir Büyük Efes Oteli'nde Toplusözleşgörüşmelerinde uyuşmazlığa düşen sendika «Oleyis-İş» Sendikası değil Oleyis Sendikası'dır.

Düzeltir Özür Dileriz...

Halk geçim derdinde, tüccar kâr peşinde

Tüccarlar, demir-çelik ithalat ve pazarlamasının devlet eliyle yapılmasına karşı çıkıyorlar

★ TÜCCARLAR BÖYLE BİR UYGULAMANIN «DEVLETÇİ» OLDUĞU GÖRÜŞÜNÜ SAVUNUYORLAR.

★ ÖZEL SEKTÖR DEMİR-ÇELİK ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ KARARI «DEVLETİN SANAYİYE MÜDAHALE ETMESİ» OLARAK YORUMLUYOR

İstanbul (İSTA)

Ecevit Hükümeti tarafından demir-çelik ürünlerine yüzde 35'e varan oranla zam yapılması toplumun çeşitli katmanlarında tepkiyle karşılanırken zamlardan bir sıkıntıları olmayan tüccarlar ve haddehane sahipleri zam kararına paralel olarak verilen «Demir-çelik ithalat ve pazarlamasını devletin yapması» kararını eleştirmişler bunun «Devletci uygulama» olduğunu söylemişlerdir.

Konu ile ilgili olarak görüşlerini açıklayan Hattehaneciler Derneği Başkanı ve Ferroçelik şirketinin sahibi Acar Tunçbilek, hükümet tarafından alınan bu kararın «Demir-Çelik sanayiini devletleştirmek» anlamına geldiğini belirtmiştir. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin içinde bulundukları yönetim yetersizlikleri ve buna benzer nedenlerle Demir-Çelik ithalat ve pazarlaması ile uğraşamayacaklarını savunan Acar Tunçbilek devletin Demir-Çelik ithalat ve pazarlaması ile uğraşması halinde demir fiyatlarının 30 liraya çıkacağını söylemiştir. Daha önceki uygulamaların sakıncalı sonuçlar doğurduğunu savunan Tunçbilek şöyle konuşmuştur:

«— Demir-Çelik dağıtımı devlet tarafından daha önce de olduğu gibi tahsis usulu ile yapılacaktır. Kişiler tahsis isteğinde bulunurken isteklerini yüksek tutacaklar, aldıkları demirin yarısını kullanacaklar yarısını ise yüksek fiyatla piyasaya sürecekler. Böylelikle karaborsa doğmuş olacak.»

Acar Tunçbilek, Demir-Çelik dağıtımının muhtemelen belediyelere ve diğer yerel örgütlere verileceğini böylelikle rüşvetciliğin alıp yürüyeceğini savunmuş hükümetin bu kararından vazgeçmesini istemiştir.

Öte yandan aynı konuda görüşlerini açıklayan Özel Sektör Demir Çelik üreticileri Derneği Başkanı ve Aker Şirketinin sahibi Orhan Aker, Demir-Çelik ürünlerinin devlet tarafından pazarlanmasını öngören hükümet kararının «Devletin Sanayiye müdahale etmesi» anlamına geldiğini söylemiştir. Aker bu kararın inşaat sektörüne varlık yerine yokluk ve karaborsa getireceğini savunmuş, Ecevit hükümetinin bu gibi konularda acele karar vermekten kaçınmasını istemiştir.

Aynı konuda görüşlerini açıklayan İzmir Metaş şirketi genel müdürü Arif Onat, bunun «Vesika devrine geri dönüş» anlamına geldiğini söylemiş bu uygulamanın ilerde vesika ticaretine yol açacağını savunmuştur.

Libya'ya 5 bin ton zeytinyağı ihraç ediliyor

★ YAPILACAK ZEYTİNYAĞI SATIŞLARINDAN YAKLAŞIK 4.5 MİLYON DOLARLIK DÖVİZ GELİRİ SAĞLANACAĞI BİLDİRİLİYOR

Türkiye'nin Libya'ya ilk parti 5 bin ton zeytinyağı ihraç edeceği açıklanmıştır.

Türkiye ile Libya arasındaki ticari görüşmeler sonunda ilk aşamada 5 bin ton ambalajlı zeytinyağı satışı konusunda görüşbirliğine varılmıştır. Tariş tarafından yapılacak ihracat için gerekli ambalaj malzemesinde ortaya çıkan darboğaz da giderilmiş ve yükleme konusundaki hazırlıklara başlanmıştır. Libya'ya yapılacak zeytinyağı satışlarından yaklaşık 4,5 milyon dolarlık döviz gelirisağlanacağı belirtilmiştir.

Libya'ya yapılacak ihracat, Türkiye'nin 1977 yılında yaptığı tüm zeytinyağı ihracatının yedide birini oluşturmaktadır. Türkiye, 1977 yılında 35.832 ton zeytinyağı ihracatından 35 milyon 259 bin dolar döviz geliri sağlamıştı.

TÜRKİYE — LİBYA TİCARETİ

Türkiye ile Libya arasındaki ticaret hacmi son yıllarda Libya'dan yapılan hampetrol ithalatına paralel olarak artış göstermiştir.

1974 yılında 15 milyon 442 bin dolar olan iki ülke arasındaki ticaret hacmi, 1975 yılında 105 milyon 394 bin dolara 1976 yılında 243 milyon 400 milyon dolara ve 1977 yılında da 289 milyon 912 dolara çıkmıştır. Türkiye'nin Libya'dan yaptığı ithalat artarken, Libya'ya ihracatın da önemli bir değişim gerçekleşmemiştir. Türkiye'nin Libya karşısında ticaret açığı 1976 yılında 223,9 milyon dolarken, 1977 yılında 262,8 milyon dolara çıkmıştır.

TÜRKİYE'NİN ZEYTİNYAĞI İHRACATI

Türkiye'nin zeytinyağı ihracatı son yıllarda dalgalı bir seyir izlemiştir. 1976 yılında zeytinyağı ihracatı durdurulmuş, ardından 1977 yılının son aylarında gelişim göstermişti.

TÜRKİYE'NİN ZEYTİNYAĞI İHRACATI

Yıllar	Miktar (Ton)	Değer (Bin Dolar)	Genelde Pay (%)
1974	11.062	15.106	0,99
1975	9.342	17.704	1,26
1976	2.339	2.807	0,14
1977	35.832	35.259	2,01

TÜRKİYE LİBYA TİCARETİ (BİN DOLAR)

Yıllar	İthalat	İhracat	Fark
1974	5.689	9.753	4.064
1975	77.987	27.407	— 50.580
1976	287.634	9.766	— 223.868
1977	276.357	13.555	262.802

Milli Aydın Bankası işçileri Bank-Sen'de örgütlendi

★ BANK-SEN 5. BÖLGE TEMSİLCİSİ BÜTÜN BASKI VE ENGELLEMELERE RAĞMEN ÖRGÜTLENMENİN BAŞARIYLA GERÇEKLEŞTİĞİNİ SÖYLEDİ

İZMİR, (İSTA)

DİSK'e bağlı Bank-Sen Sendikası'nın Milli Aydın Bankası'nda örgütlenme çalışmalarını tamamladığı yapılacak tolpusözleşmeyle işçilere ileri sosyal ve ekonomik hakların getirileceği açıklanmıştır.

Bank - Sen 5. Bölge Temsilcisi Mehmet Ali Akyiğit'in Milli Aydın Bankasındaki örgütlenme üzerine yaptığı açıklamada banka yönetim kurulunun bütün baskı ve engellemelerine rağmen örgütlenmenin başarıyla tamamlandığı belirtilerek şunları söylemiştir:

«İş yasasının 13 ve 17. maddelerini işlemez hale getirmek tayinleri işçinin rızasına bağlı kılmak, daha az çalışma saati ve daha iyi ücret gibi ekonomik - demokratik haklarını almak için Bank-Sen'de örgütlenen Milli Aydın Bankasının bilinçli işçileri banka yönetim kurulunun tüm baskılarına rağmen karşı koymaktadırlar.»

Bank - Sen Bölge Temsilcisi Akyiğit, Banka Yönetim Kurulunun işyeri sendikası kurma girişimlerinin boşa çıkarıldığını ayrıca MİSK'e bağlı Türk Büro - İş Sendikasının işyerine getirilmesi çabalarının ise yine işçilerin örgütlü direnciyle ortadan kaldırıldığını açıklamıştır.

Genel - İş Bornova Belediyesinde 450 işçi adına sözleşme imzaladı

İZMİR (THA)

DİSK'e bağlı GENEL - İŞ Sendikası Bornova Belediyesi'nde çalışan 446 işçi adına toplu iş sözleşmesi imzalanarak işçi - memur ayrımı kaldırılmıştır.

Önceki gün törenle imzalanan işkolu düzeyindeki sözleşmeye göre, işyeri sözleşmesinde ücretlere 30 lira artış getirilmiş, kıdem tazminatları 60 gün olarak belirlenmiştir.

Toplusözleşme imza töreninde konuşan Genel-İş Sendikası İzmir 4 nolu Şube Başkanı Saim Akbulut, iş kolu sözleşmesinin Bornova Belediyesi'nde 1 Ocak'dan itibaren uygulanacağını belirtmiştir. Akbulut, iş kolu sözleşmesiyle ücret artışı dışında, işçilere yılda 1,5 ton kömür 150-500 lira arasında eğitim, günde 50 lira yemek yardımının yapılmasının kararlaştırıldığını kaydetmiş, Belediyede niteliksiz işçi ücretinin 120, nitelikli işçi ücretinin ise 205 lira olarak belirlendiğini söylemiştir.

GENEL-İŞ 4 nolu Şube Başkanı bugün Türkiye'de işçi sınıfının gündeminde, siyasal ve dayanışma grevinin kullanılması, işçi-memur ayırımının tümden kaldırılması, işsizlik sigortası kurulmaması bulunduğunu anlatarak, bu hakların alınması yolunda mücadelelerini etkin biçimde sürdüreceklerini sözlerine eklemiştir.

Yol - İş üyesi işçiler Baysen'e geçti

ANKARA, (İSTA)

Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Yapı İşleri Başkanlığı işyerinde çalışan 108 işçinin büyük çoğunluğu daha önce üyesi oldukları Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonundan istifa ederek DİSK'e bağlı Baysen'e geçmişlerdir.

Uzun süredir çalışmaları sürdürülen Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Yapı İşlerine ait işyerinde işçilerin Yol-İş'in çalışmalarından, yaptığı sözleşmelerden memnun olmadıkları ve bu yüzden bir süredir DİSK'e geçmek üzere sürdürülen girişimleri desteklediklerı bildirilmiştir. Sendika yetkilileri 108 işçinin çalıştığı işyerinde 80'e yakın işçinin Yol-İş'ten istifa ederek Baysen'e üye oldukları ve bununla ilgili dosyanın Bölge Çalışma Müdürlüğüne gönderildiğini söylemişlerdir.

Gaziantep PESKO grevi başarıyla sürüyor

GAZİANTEP, (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden - İş Sendikası'nın Gaziantepte yürüttüğü Pesko Fabrikası grevi 44. gününü doldurmuştur. Maden-İş Sendikası Gaziantep Bölge Temsilciliği Halil İbrahim Yaşar'ın verdiği bilgiye göre grev demokratik kuruluşlar ve sendikalar tarafından desteklenmekte ve grev başarılı biçimde sürdürülmektedir.

Bilindiği gibi Maden-İş Sendikası'nın Pesko Grevi 25 Ocak 1978'de işverenin toplusözleşme görüşmelerinde açmaz tutum içine girmesi nedeniyle başlamıştı.

Darboğaz toprak sanayiinde 3 aydır ücret ödenmiyor

NİĞDE'ye bağlı Ulukışla ilçesinin Darboğaz Kasabasında kurulu Darboğaz Toprak Sanayiinde çalışan 105 işçi ve 4 Memurun Aralık, Ocak, Şubay ücretlerini alamadığı bildirilmiştir.

Tuğla üretimi yapılan fabrikada sigortasız işçi çalıştırmanın yanında sendikalaşma mücadelesinin de engellenmek istendiği işyerinin baskı uygulamalarıyla ve son olarak ödenmeyen ücretlerle işçilerin ekonomik ve sosyal haklarını tanımamaya çalıştığı bildirilmiştir. Bu arada DİSK'e katılma kararı alan bağımsız Beton-İş Sendikası'nın işyerinde örgütlenme çalışmalarını tamamladığı toplusözleşme yetkisi çağrısında bulunduğu bildirilmiştir. Beton-İş Sendikası bu işyerinde toplusözleşme yetkisi almış ve bu tür uygulamalara son vermek için girişimlerini yoğulaştırmaya başlamıştır.

Sheraton Oteli yemekhane işçileri direnişe geçtiler

İstanbul'da kurulu Sheraton Oteli Yemekhane işçileri yürürlükteki toplu iş sözleşmesine uyulmadığı gerekçesiyle direnişe geçmişlerdir.

3 gün önce Oleyis Sendikasıyla birleşen Turizm -İş Sendikası.nın yetkili bulunduğu bu işyerinde, yürürlükteki toplusözleşme de Disiplin Kurulu ve Terfi Komitesi ile ilgili maddelerin işveren tarafından ihlâl edildiğini belirten işçiler konuya ilişkin şunları söylemşlerdir:

«Sözleşmeye göre herhangi bir arkadaşımızın işten çıkarılma durumunda Disiplin Kurulu'na başvurulması gerekir. Bugün Yemekhane'den bir işçi arkadaşımız bu yola başvurulmadan işten çıkarıldı. Ayrıca sözleşmemizde bir de terfi komitesi diye bir şey var. Terfi edecek işçiler de bu komiteye danışıldıktan sonra imtihan edilir ve terfi ettirilir. Oysa işveren terfi komitesinin haberi olmadan işçi alıyor, terfi ettiriyor. Direnişimiz sürecektir.»

Tekstil Kadife Pelüş'de örgütlendi

İstanbul (İSTA)

DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası İstanbul Alibeyköy'de kurulu bulunan Kadife Pelüş Fabrikasında örgütlenmesini tamamlamıştır.

130 işçinin çalıştığı işyerinde daha önce toplusözleşme yetkisi olan Türk-İş üyesi Teksif Sendikası'ndan ayrılarak DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası'na geçen işçilerle önceki gün tekstil yetkililerinin yaptığı toplantıda sınıf vel kitle sendikacılığının örgütlenmesi üzerine bilgiler verilmiş; Teksif Sendikası'nın sömürüyü sınırlama mücadelesinden kaçındığı belirtilmiştir.

Örgütlenme çalışmalarının sonuçlanmasıyla ilk kez Tekstil bu işyerinde toplusözleşme bağıtlamak için çalışmalar yürütmektedir.

İETT garajına bomba

(Baştarafı 1'de)

nı belirtmiş, bu kişinin daha önce kendisini öldürmek isteyen 20 kişilik bir grubun lideri olduğunu açıklamıştır.

Olay şöyle gelişmiştir:

Şair ve yazar H.İ. Dinamo Cumartesi günü 14.00 sıralarında evine gelirken, bir grup tarafından yolu kesilmiştir. Grubun iri yarı komando lideri elindeki çelik teli göstererek şaire kendisini öldüreceklerini söylemiştir. Bu arada gruba dahil komandolar 67 yaşındaki şairin üzerine saldırarak yumruklamaya başlamışlar, **«bütün komünistleri öldüreceklerini»**ni söylemişlerdir. O sıralarda Basınköy tarafından birkaç kişinin gelmesi üzerine **H.İ. Dinamo** saldırganların elinden kurtulup evine doğru yönelmiştir. Saldırganların bundan sonra şairi izlemekten vazgeçtikleri görülmüştür.

Hasan İzzettin Dinamo gazetemize verdiği bilgide kendisinin aynı semtte üç kez komandolar tarafından öldürülmek istendiğini söylemiştir.

ANKARA'DA

☆ Ankara'da önceki gece Etlik Lisesi ile Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi öğrencisi **Muharrem Çelikkaleli**'nin evine kimlikleri saptanmayan kişiler tarafından patlayıcı madde atılmıştır. Birinci patlama saat 23.30 sıralarında Etlik Lisesinde meydana gelmiş okulun bütün camları kırılmıştır. Yetkililer olayda can kaybının olmadığını söylemişlerdir. Saat 23.40 sıralarında da ADMMA öğrencisi **Çelikkaleli'nin** Emek Mahallesi 8. Cadde 149/2 numaradaki evine atılan patlayıcı madde çevre binalarda da hasara yolaçmıştır.

★ Bahçelievler semtindeki Deneme Lisesinden çıkan öğrencilere Tokat Yurdunda üslendikleri bildirilen faşist komandolar saldırmışlardır. Saldırı sonucu birçok öğrenci yaralanmış ve tedavi edilmişlerdir.

Bahçelievler Karakolu yetkilileri olaydan sonra 20'den fazla öğrencinin gözaltına alındığını ve soruşturmaya devam edildiğini bildirmişlerdir. Öğrenciler ise Tokat Öğrenci Yurdunda üslenen faşist komandoların her gün saldırmak üzere okulun önüne geldiklerini, polisin olmadığı zamanlar da taş ve sopalarla üzerlerine geldiklerini açıklamışlardır.

DİYARBAKIR'DA

☆ Diyarbakır Bağlar Gürsel Caddesinde afiş asan üç öğrenci polis tarafından gözaltına alınmıştır. Gece Bağlar semtinde Gürsel Caddesindeki binaların duvarlarına afiş asan öğrenciler, gece devriye gezen bekçiler tarafından yakalanmıştır. Polis tarafından gözaltına alınan üç öğrencinin lisede okudukları belirtilmiş, ancak kimlikleri açıklanmamıştır.

TOKAT'TA

☆ Tokat ve ilçelerinde yapılan aramada 11 tabanca 1 mavzer ve bir de kama ele geçirilmiştir.

Tokat İl Jandarma Alay Komutanlığından verilen bilgiye göre, Tokat ve ilçelerin de yapılan aramalarda Turhal'da 3 tabanca ile 1 kama, Erbaa'da 3 tabanca, Zile'de 2 tabanca ile bir mavzer ve Artova'da da 3 tabanca ele geçirilmiştir.

Yetkililer, aramalarla ilgili olarak yakalanan **Sadık Peynir, Selâhattin Köksal, Muhittin Durupınar, Mehmet Aral, Mehmet Bakırcı, Eşref Uçar, Halil Selim, Mehmet Demirsoy, Mustafa Keser, Mustafa Altun, Ahmet Şahin, Nurettin Kaya** ve **Dursun Başol**'un ilk sorgularından sonra tutuklandıklarını belirtmişlerdir.

İGD GENEL SEKRETERİ ŞİŞLİ ŞUBESİNİN BASILMASINI KINADI

İlerici Gençler Derneği Genel Sekreteri B. Temel Saçlı Şişli şubesinin polis tarafından basılarak aranmasını kınamış, İGD'ye yönelik provokasyonların devam ettiğini bildirmiştir. Temel Saçlı derneği arayan polislerin **«içeri mermi dolu bir torbayla giren birini gördüğünü yolundaki ihbarı değerlendirdiklerini»** söylediklerini ve dernek eşyalarını tahrip ettiklerini belirtmiştir.

SAMSUN'DA

★ Samsun'un Selahiye mahallesinde, iki faşist bir öğrenciyi demir çubuklarla döverek yaralamışlardır. Ellerindeki demir çubukları gazeteye sardıkları belirtilen faşistlerin isimlerinin Hasan Aksavan ve Ahmet Yılmaz olduğu bildirilmiştir:

İZMİR'DE

★ Ege Üniversitesi İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi'nde sınava girmeye gelen ilerici öğrencilere faşistler saldırmıştır. Faşist saldırı sonucu meydana gelen olaylar sırasında 21 kişinin gözaltına alındığı bildirilmiştir. Gözaltına alınanların «öğrenimi engelledikleri» gerekçesiyle Savcılığa verildikleri bildirilmiştir.

Kredi

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

nekleriyle açıklamışlar, yeni hükümete bu konudaki istemlerini bildirmişlerdir.

Koç ve **Albaz** ortak açıklamalarında özetle şu görüşlere yer vermiştir:

«MC döneminde başlayan yurtların faşistleştirme girişimleri sonucu buralar faşist birer üs olarak yetiştirme, eğitme yeri olarak kullanıldılar. Terör, saldırı baskı odakları oldu. İşçilere yığınsal çıkışlara çevreye dehşet saçan öldürme, yaralamaların, işkencelerin, bomba ve komploların, soygunların planlandığı ve yapıldığı yerlerde faşist yürüyüş ve mitinglerin çıkış noktası oldu. MC halkımızın ulusal demokratik güçlerin kararlı savaşımı sonucu yıkılmıştır. Şimdi CHP'nin ağırlıkta olduğu bir hükümet iş başında bu hükümet can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünü sağlayacağını vadediyor. Fakat bu vaat havada söylenen güzel söz değil de gerçekten yerine getirilmesi isteniyorsa bütün gizli ve açık faşist odakların MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması ve bunlardan hesap sorulması gerekir.»

Koç ve Albaz istemleri konusunda ise şunları söylemişlerdir:

«— Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun yapısı ve işlevi demokratikleştirilmelidir.

— Mahalli ve şehir yurtlarındaki faşist işgaller kırılmalıdır.

— Site ve İTÜ Yurdu yeniden açılmalıdır.

— Polisler yurtlardan çıkarılmalıdır.

— MC döneminde yurtlardan atılan çıkarılmaya zorlanan tüm öğrenciler kısa zamanda yurtlara geri alınmalı, yurtlar modern hale getirilmelidir.»

Devalüasyon

(Baştarafı 1'de)

lun emperyalist - kapitalist sistemden çıkmak olduğunu savunmuşlardır.

Çıkar yolun emperyalizmin ülkemiz üzerindeki egemenliğini kırmaktan ulusal zenginliklerimize, yeraltı ve yerüstü kaynaklarımıza sahip olmaktan, NATO, CENTO ve benzeri emperyalizmin askersel bağlaşıklarından çıkıp silâhlanma yarışına son vermekten emekçi köylülerimizin istemleri doğrultusunda bir toprak reformu gerçekleştirmeden geçtiğini belirten 28 demokratik örgüt, bunun için anti-emperyalist, anti-faşist doğrultuda tutarlı bir savaşım vermenin zorunlu olduğunu vurgulamışlar, bütün ilerici ve yurtsever güçlerin cephe birliğinin sağlanması için savaşım yürüteceklerini belirtmişlerdir.

Sovyetler bazı alanlarda düşük faizli kredi veriyor

Sovyetler Birliğinin Komple tesis ve işletmeler için, ülkemize 7 yıl vadeli ve yüzde 7 gibi çok düşük bir faizle kredi vereceği öğrenilmiştir. THA muhabirinin Konya Sanayi Odası Genel Sekreteri **Mustafa Çetinkaya**'dan edindiği bilgiye göre söz konusu krediler için Sovyetler Birliği'nin istediği peşinat yalnızca yüzde 15'dir.

Ayrıca, krediler için ödemesiz iki yıllık bir süre de tanınmaktadır.

Sovyetler Birliğinin özel sektöre vermek dileğinde olduğu kredilerin 14 dalda toplandığı bildirilmektedir. Buna göre Sovyetler Birliği; ekmek, nebati yağ, margarin, rafine tuz, havlu, civata, bisiklet ve saat fabrikaları, dökümhaneler, pamuk bez dokuma, çelik konstruksiyon, tarım makineleri, aydınlatma ampulleri ve oto mamulleri tesisleri alanlarında kredi verecektir.

Sovyetler Birliği ile hükümet yetkilileri arasında önümüzdeki günlerde başlayacak ikili görüşmelerde ele alınacak konular bunların dışındadır. Bilindiği gibi Sovyet Ticaret Heyeti, önümüzdeki günler içinde ülkemizi ziyaret ederek Ticaret Bakanlığı yetkilileriyle iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi konularını kapsamlı olarak ele alacak, Başbakan **Bülent Ecevit** ise yaz ayları sırasında Sovyetler Birliğini ziyaret ederek Türkiye-Sovyetler Birliği ilişkilerini derinlemesine kapsayan bir görüşme yapacaktır.

Bitlis YSE'de MC'nin bir yolsuzluğu ortaya çıktı

BİTLİS (THA)

MC döneminde Bitlis YSE Müdürlüğüne alınan 700 bin lira değerindeki çeşitli oto yedek parçaları için iki milyon liranın ödendiği saptanmıştır.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre, MC dönemi sırasında YSE için alınan çeşitli oto yedek parçalarına ait listeleri yeni Müdür **Cemalettin Okumuş**'un incelemesi sonucu yolsuzluk ortaya çıkmıştır. Gerçek değeri 700 bin lira olarak belirlenen malzemelere iki milyon liranın ödendiğinin saptanması üzerine YSE Müdürü Cemalettin Okumuş, alınan malzemeleri ilgili firmaya iade etmiştir. YSE Müdürü ayrıca, konunun incelenmesi için durumu Bakanlığa bildirerek müfettiş istemiştir.

Konu ile ilgili YSE Müdürü **Okumuş** THA muhabirine açıklama yapmaktan çekinmiş sadece «2 milyon lira ödenerek alınan malzemeler ilgili firmaya iade edildi» demekle yetinmiştir.

Özaydınlı

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

lilerinin attıkları imzalarla tutulan zaptı okumuştur.

Zabıtta MHP'li milletvekilleri **«sizin sonunuz geldi, sizin gibi polis olmaz»** şeklinde sözler sarfederek öğrencileri kışkırttıkları yer almaktadır.

8 Mart Dünya Kadınlar

(Baştarafı 1'de)

Oya Baydar'ın yönettiği ve İstanbul CHP Milletvekili **Metin Tüzün,** İstanbul Barosu adına Avukat **Özgül Erten,** Türk Tabipler Birliği adına Merkez Konseyi-Başkanı Doktor **Erdal Atabek** ve İKD adına **Saadet Arıkan** ve kalabalık bir izleyici kitlesinin de katıldığı açık oturum'da konuşmacılar, ülkemizde kadınların toplumsal, ekonomik ve yasal sorunları üzerinde görüşlerini açıklamış, bu sorunların çözümlenmesi için öneriler getirmişlerdir.

Öte yandan İKD Şişli Şubesinin düzenlediği ve **Sümeyra Çakır, Cemile Cevher Çiçek, Güzin** ile **Baha** İkilisi ve **Zeliha Berksoy**'un katıldığı müzik şöleni önceki gece Fatih Şehir Tiyatrosunda yapılmıştır.

İKD Genel Merkezinden yapılan açıklamada bugün saat 10'da Türk Tabipler Birliğinde, Sovyetler Birliği ve Yunanistan Kadın Örgütlerinin temsilcilerinin de katılacağı bir basın toplantısının yapılacağı bildirilmiştir.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle basına bir açıklama yapan Maden-İş Genel Sekreteri **Mehmet Ertürk,** çeşitli ulus, din, ırk ve siyasal görüşten yüz milyonlarca kadının 8 Mart Dünya Kadınlar Gününü kutladığını belirtmiş ve kısaca şunları söylemiştir:

«Ülkemizin Dünya Kadınlar Gününü son bir iki yıldır kutlaması ilerici kadın hareketinin işçi sınıfımız yolunda ilerlemesinden kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kadın hareketini burjuvazinin denetiminden koparak işçi sınıfı rayına oturtan İlerici Kadınlar Derneğinin girişimiyle 8 Mart'ın kutlandığı şu günlerde, başta üyelerimiz olmak üzere tüm erkek işçileri ve eşlerini bu savaşıma çekmeye, emekçi kadınları DİSK'e bağlı sendikalarda birleşmeye çağırıyoruz.»

Sosyal Hizmet Mütehassısları Derneği ise yaptığı açıklamada, kreşler üzerinde durmuş ve devletin 4 kreşine karşılık özel kreş sayısının 85 olduğunu belirtmiştir.

Tüm iş kollarında çalışan kadınların kreş ve çocuk sorununu çözecek yasal düzenlemeler getirilmesi gereği üzerinde durulan açıklamada istemler şöyle sıralanmıştır:

1 — Devlet eliyle yeterli kreş açılmalıdır.

2 — Tüm özel ve kamu işyerlerinde kreş açma yükümlülüğü getirilmelidir.

3 — Çalışan kadınların doğum sonrası izni 1 yıla çıkarılmalıdır.

4 — Tüm kreşlerin denetimi tek bir elden ve devlet eliyle yapılacak şekilde yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

11 DEMOKRATİK ÖRGÜTÜN AÇIKLAMASI

TÜTED, TÜS-DER İstanbul Şubeleri, Halkevleri İl Koordinasyon Kurulu, İGD, KÖGEF, GİB-DER, ÇIRAK-DER, HABER-DER, BANK-DER ve GENEL-DER, Doğu Karadenizliler Dayanışma Derneği Başkanları yaptıkları ortak açıklamada, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ve bu zamana kadar verdiği savaşımlar nedeniyle Türkiye kadınlarının yığınsal örgütü olan İlerici Kadınlar Derneği'ni kutlamışlardır.

Bu örgütlerin açıklamasında, Dünya Kadınlar Günü kutlamalarını sonuna kadar destekledikleri ve 11 Mart «Kadınlar Yürüyüşü»ne kadın üyeleri ile erkek üyelerinin eşlerinin katılacaklarını belirtmişlerdir.

Uzayda çalışmalarını sürdüren üç Sovyet ve bir Çekoslovak kozmonottan oluşan Salyut-6 uzay istasyonu çalışanları, dünya kadınlarını 8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle candan kutladıklarını bildirmişlerdir. Kozmonotlar ana olarak yeni kuşakların yetiştirilmelerinde eş olarak erkekleriyle omuz omuza barış ve demokrasi savaşımının en ön saflarında yer alan kadınların, toplum üyesi olarak da toplumun ilerlemesi için tüm çabalarını harcayan dünya kadınlarının, insanlığın geleceğinin ve güvenliğinin güvenceleri olduklarını vurgulamışlardır.

Ecevit zirve için

(Baştarafı 1'de)

ramanlis ve partisi Türkiye'deki MC hükümetleri gibi iki ülke arasındaki sorunların iki halk arasında çözülmesinden yana değil aksine ABD ve NATO çerçevesi içinde bırakmaya kararlı durumdadır. Sorunun devam etmesi halinde ülkelerindeki başarısız politikalarının ve gelişen işçi sınıfı hareketinin karşısına çıkabileceklerini ummaktadırlar. Siyasal gözlemciler Türkiye açısından durumun biraz değişik olduğunu ve Türkiye'nin Yunanistan'la olan sorunları nedeniyle yalnız kalması yüzünden biran önce bu durumun açıklığa çıkmasını arzu ettiğini bildirmektedirler.

IMF İLE SÜRDÜRÜLEN GÖRÜŞMELER

IMF heyetiyle sürdürülen görüşmelerin «Stand-By» anlaşması ile bu hafta sonunda veya en geç önümüzdeki hafta başında sonuçlanması beklenmektedir. Ajanslardan edinilen bilgilere göre, söz konusu kredi anlaşması bir Türk hükümet yetkilisinin hazırlanan metni Washington'da imzalanmasından sonra kesinleşecektir. Bu bakımdan tüm formalitelerin ancak Mart ayının sonlarında tamamlanabileceği belirtilmektedir.

IMF çevreleri, Türkiye hükümetinin **«genişletilmiş kredi dilimlerinden»** yararlanmak istediğini belirtmektedir. Bilindiği gibi bu fondan sadece ekonomisini sağlam temellere oturtabilmek için gerekli önlemleri aldığına kanaat getirilen ülkeler yararlanabilmektedir. IMF çevrelerinin bu fondan Türkiye'nin yararlanabileceği yolundaki ifade ve tutumları, Türkiye'nin IMF'nin tüm isteklerine boyun eğmesiyle açıklanmaktadır. Siyasal ve ekonomik çevreler, IMF ile Stand-By anlaşmasının imzalanmasının, hazırlanacak 4 yıllık kalkınma programının tümüyle IMF'nin denetiminde olacağını belirtmektedirler.

«Genişletilmiş kredinin» birinci dilimi, ekonomisini düzenlemek için ciddi çaba harcayan ülkelere verilmektedir. Türkiyc'nin bu fondan alabileceği ilk kredi 50 milyon özel çekme hakkına (SDR) eşit olacaktır.

DİLİMLER BİRBİRİNİ İZLEYECEK

Genişletilmiş kredi kolaylığında dört dilim bulunmaktadır ve Türkiye'nin niyeti, birinci dilimden sonra mümkün olan en kısa zamanda 50 milyon SDR'lik ikinci kredi kolaylığından da yararlanmaktır.

SİLAH AMBARGOSUNUN KALDIRILMASI ÇALIŞMALARI HIZLANDI

ABD Kongresi'nde üç yıldır Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılması ve Türk - ABD Ortak Savunma İşbirliği Anlaşmasının yenilenmesi amacıyla çalışmalar başlamıştır.

ABD Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkileri Komisyonu Başkanı Element Zablocki ve Meclis'ten 18 kişilik bir grup dün Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'e gönderdikleri bir mektupta Başkan Carter'ın büyük bir ölçüde ağırlığını koymasıyla Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılmasını sağlayacaklarını bunu gerçekten çok istediklerini bildirmişlerdir.

Senato'da ise Senatör Robert Morgan Türkiye'nin 1974 yılında düzenlediği Kıbrıs Barış Harekatının ardından uygulanmaya başlanan silah ambargosunun kaldırılması amacıyla çağırıda bulunmuştur.

Mektupta ayrıca Türkiye'nin gereğince cezalandırıldığına da işaret edilmiştir.

ABD Kongresi'nin böyle bir faaliyete geçmesi, Kıbrıs sorununun NATO çerçevesi içinde çözümlenmesi yolunda adımların atıldığı bir zamana rastlamaktadır.

Türkiye'ye uygulanan ambargonun kaldırılması ve Ortak Savunma İşbirliği Anlaşmasının yenilenmesi Türkiye'nin bir milyar dolar dolaylarında askeri yardım ve dört yıl süreyle kredi alması anlamına gelecektir.

TÖB-DER İstanbul Şubesine atanan Yönetim Kurulu üyelerinden biri istifa etti

HABER MERKEZİ

TÖB-DER Genel Merkezi tarafından İstanbul Şubesi yönetimine atanan 5 üyeden biri, dün istifa etmiş, istifa nedenini bir bildiri ile açıklamıştır. Demokrasi için Birlik grubu üyelerinden olan **Altan Özdemir,** çözüm olamayacak girişimlerin içinde bulunmayı kabul etmesinin beklenemiyeceğini belirten yazılı açıklamasında, TÖB-DER Genel Merkezini üzerine düşen görevi yapamamakla suçlamış, bu yönetimin yol göstericiliğinin kalmadığını belirterek merkezin etkinliğinin ortadan kalktığını vurgulamıştır.

Tekrar atanan eski yönetimin İstanbul Şubesini bunalımdan çıkarabileceğinden duyduğu kuşkuyu da dile getiren **Altan Özdemir,** sosyalist ve tutarlı demokrat öğretmenlerin yönetiminde olacak bir kongreyi en sağlıklı çıkış yolu olarak gördüğünü belirtmiş, istifasının kabulünü istemiştir.

Ülkü Ocaklı faşistlerin DİSK üyelerine baskı yaptığı açıklandı

HABER MERKEZİ

DİSK Örgütlenme Dairesi bir açıklama yaparak **İzmit Kullar Köyünde kurulu Kazlı Deri Sanayii ve Ticaret A.Ş.** işyerinde çalışan işçilere karşı Ülkü Ocaklı komandolarca girişilen baskı eylemlerini protesto etmiş, DİSK üyesi tüm sendikaların bu tür davranışlar karşısında ortak davranacağını belirtmiştir.

DİSK Örgütlenme Dairesinden yapılan açıklama şöyledir:

«İzmit Kullar Köyünde kurulu Kazlı Deri Sanayii ve Ticaret A.Ş. işyerinde çalışan DİSK'e bağlı İlerici Deri-İş Sendikası üyesi işçi kardeşlerimiz servis arabalarına bindikleri sırada işyeri ile ilişkisi bulunmayan bazı kişilerin de desteği ile Ülkü Ocaklı komandoların üslendikleri bir kahveye götürülmüşler ve orada bulunan bir noter huzurunda sendikalarından istifa etmeye zorlanmışlardır.

Bu olay işçileri zorla MİSK'e üye olmaya zorlayan faşistlerin işçi sınıfımız içinde giriştikleri olaylara en son bir örnektir. Ancak başta Kazlı Deri Sanayii işçileri olmak üzere DİSK'e Kocaeli yöresindeki tüm üyeleri baskı ve terörle faşist kuruluşlara zorla üye kaydetme çabalarına izin vermeyecektir. Zorla istifa etmek durumunda bırakılan işçiler bu istifalarını geçersiz kılmak için gerekli işlemlere başlamışlardır. Kazlı Deri işçileri düzenlenen oyunların üstesinden gelmede kesin kararlıdır.

«DİSK, İlerici Deri-İş Sendikasının ve tüm Kazlı Deri Sanayii işçilerinin yanında olacak ve faşist zorbaların bu girişimleri geri püskürtülecektir.»

ZAYİ İLANI

5 Mart 1978 Pazar günü 61 AV 500 plakalı 14541 nolu H. Oto ruhsatımı 423 520 nolu İstanbul Trafiğinden aldığım ehliyetimi otomobilimin kasko evraklarını, İstanbul Pasaport Dairesinden almış olduğum pasaportumun kimlik ve tribing kartımı kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskileri hükümsüzdür.

Mehmet Hacıömeroğlu

Ülkücü

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

miştir. Açıklamada derneğin silâhlı eylemler için plân yaptığı ve hatta silâhlı eylemleri gerçekleştirdiğinin anlaşıldığı söylenmiştir.

Ankara Emniyet Müdürlüğü yetkilileri dernekte yapılan aramada derneğin Elazığ Şubesi Başkanı Mehmet Nuri Erdem tarafından yazıldığı anlaşılan bir mektup bulunduğunu bildirmişler, mektupta yazılanlardan Elazığ'da meydana gelen olaylarda derneğin rol oynadığının açıkça görüldüğünü belirtmişlerdir.

Önceki gün Ankara Valiliği tarafından Ülkücü Memurlar Derneği ile Ülkücü İşçiler Derneği kapatılmıştır. Dün Emniyet Müdürlüğü tarafından her iki derneğin de kapatılma gerekçeleri açıklanmıştır.

Açıklamada, her iki derneğin de çeşitli işyerleri ile devlet dairelerini **«Oba»** ve **«Oymak»** şeklinde çalışma alanları haline dönüştürdüğü belirtilmiş çalışanların siyasi görüşleri ile birlikte isim listelerinin hazırlanmış olduğu söylenmiştir.

Devlet dairelerindeki atamalar için bazı kişilerin MHP, Ülkü Ocakları, Ülkücü İşçiler Derneği tarafından olumlu olduğu yolunda listelerde hazırlanmış olduğunun görüldüğü bildirilmiştir.

Ankara Emniyet Müdürlüğünün açıklamasında Ülkücü Memurlar Derneğinde yapılan aramada da derneğin genel merkezi ile Ankara, Osmancık, Sıvas ve Kale Şubelerince, başta Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı olmak üzere, Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürlüğü ile Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı ve Devlet İstatistik Enstitüsüne, merkez ve taşra örgütlerine alınacaklar için önerilerde bulunulması yolunda yazılar bulunduğu belirtilmiştir.

Yetkililer derneklerin işyerlerini obalara ayırma ve ne yapacakları yolunda gösterilen uygulama planının «Ülkücüye Notlar» kitabından alındığını bildirmişler, bu kitabın eğitim seminerlerinde kullanıldığını, Derneğin Genel Başkanı Remzi Cengiz ve Ankara Şubesi Başkanı Mustafa Karahan'ın ifadelerinden anlaşıldığını söylemişlerdir.

Sanayi

(Baştarafı 1'de)

konularla yaklaşılması gerektiğini söylemiştir.

ZAM İSTEKLERİ YOĞUNLAŞTI

Sanayi mamüllerinin bakanlığın denetiminde olduğunu bildiren Alp özel sektörün kendi başlarına fiyat ayarlamaları yapamayacaklarını belirtmiş bakanlığa, bir takım mamüllere zam yapılabilmesi için başvurular olduğunu açıklamıştır. Önümüzdeki günlerde bu başvuruların sonuçlarının da açıklanabileceğini bildiren Alp, SEKA mamüllerine zam yapıldığı yolundaki bir soru üzerine bunun kabul kredi yolundan çıktığını söylemiştir.

Devalüasyon nedeniyle SEKA tarafından ithal edilen gazete kâğıt maliyetlerinde bir artış olduğunu bildiren Alp bunun gazetelere yansımaması için gerekli önlemin alındığını bildirmiştir.

DEVLETLEŞTİRME KONUSU

Alp devletleştirmeye karşı olduklarını, kırtasiyeciliğe ve bürokratik işlemlere karşı olduklarını bildirmiş, bütün yapılanın yeteri kadar mal üretip bunun kolay bir yoldan dağıtılmasının sağlanması olduğunu belirtmiştir.

«İSDEMİR'DE İŞÇİ FAZLA»

Ereğli Karabük ve İskenderun fabrikalarında büyük sorunlarla karşılaşıldığını öne süren Alp İsdemir'de çalışan 17 bin işçinin fazla olduğunu kaydetmiş ve gerekli bir düzenleme yoluna gidilebileceğini söylemiştir. Demir ve Çelik piyasasında resmi ve karaborsa olmak suretiyle iki fiyat bulunduğunu bildiren Alp yapılan zamların karaborsa satılan demir ve çelik ücretlerinin altında olduğunu bildirmiştir.

Alp İsdemir'de bu yıl 480 bin ton çubuk ve profil, 112 bin ton kütük filmasın olmak üzere toplam 592 bin tonluk bir üretim tahmin edildiğini açıklamıştır.

27 Mayıs gemisindeki demirleri müfettişler inceleyecek

POLİTİKA, (ÖZEL)

Cuma günü Almanya'dan 27 Mayıs gemisi ile Samsun limanına getirilen demirlerin hurda olup olmadığının anlaşılması için Gümrük ve Tekel Bakanlığından müfettiş gelmesi istenmiştir. Öte yandan Bakan Mataracı Ankara'dan bir heyetin Samsun'a gelerek inceleme yapacağını söylemiştir.

Karadeniz Demir Çekme Fabrikası sahibi **Selâhattin Himmetoğlu**'nun demirlere hurda raporu verildiğini belirtmesi üzerine, Samsun Cumhuriyet Savcılığı gemideki demirlere elkoymuştur. Gemideki demirlerin Gümrük Muhafaza Müdürlüğü bahçesine boşaltılmasına başlanmıştır.

Gümrük Muhafaza Müdürlüğü durumun Gümrük ve Tekel Bakanlığına bildirildiğini ve durumu incelemek üzere Bakanlıktan Müfettişlerin geleceğini belirtmişlerdir.

Ayrıca olayı ortaya çıkaran Gümrük Muhafaza Müdürlüğü memurları ve olayı kamuoyuna duyuran basın mensuplarının tehdit edildikleri bildirilmiştir.

Mal sahibi **Selâhattin Himmetoğlu**'nun Gümrük Muhafaza Memurlarına **«siz demirlere hurda raporu verin, ben savcıyı hallederim. Sizde payınızı alın»** demesi üzerine olay tamamen karışmış ve durum Gümrük ve Tekel Bakanı **Tuncay Mataracı'ya** bildirilmiştir.

MATARACI'NIN AÇIKLAMASI

Mataracı, durumun inceleneceğini, hiçbir önlem alınması gerekmediğini belirtmiş ve Samsun Gümrük Muhafaza Memurlarını olayı ortaya çıkararak ekonomiye sağladıkları yarardan dolayı kutlamıştır.

Mataracı, demirler için hurda raporu verenlerin demirden anlamadıklarını, Ankara'dan getirilecek bir teftiş heyeti tarafından demirlerin yeniden inceleneceğini belirtmiş ve bu konuda kısaca şunları söylemiştir:

«Bilirkişi heyeti bu demirlere hurda raporu vermiştir. Ancak görüldüğü gibi demirler sanayinin her dalında kullanılabilecek niteliktedir. Bu demirlere hurda raporu verenlerin sanayiden haberleri olmadığı gibi demir hakkında da hiçbir bilgileri yoktur kanısındayım. Bu neden Ankara'dan bir teftiş hey getirerek bu demirleri ye den inceleteceğiz.»

KONUK YAYINLARI

	Sosyalizm Kitaplığı :	Fiyatı
1 —	Fransız Solunun ORTAK HÜKÜMET PROGRAMI	15.—
2 —	YAKIN ÇAĞLAR TARİHİ (Cilt I) N.V. Yeliseyeva (2. Baskısı hazırlanıyor)	55.—
3 —	Gerçekte ve Eylemde HUKUKUN PAYI Monique ve Roland Weyl	35.—
4 —	ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞLARI ve ÜÇÜNCÜ DÜNYA E. Jukov - A. İskenderov (Tükendi)	20.—
5 —	MAO'NUN TEORİK GÖRÜŞLERİNİN ELEŞTİRİSİ M. I. Sladkovski - F. V. Konstantinov (Tükendi)	20.—
6 —	«EMPERYALİZM» ÜZERİNE TEMEL KURSLAR Ernst Haak - Hannes Wunderlich	15.—
7 —	LENİN, GENÇLİK ve GÜNÜMÜZ DÜNYASI Kollektif (Tükendi)	15.—
8 —	SOLUN GÜÇBİRLİĞİ Ernst Henry (Tükendi)	15.—
9 —	ÇAĞDAŞ REVİZYONİZMİN ELEŞTİRİSİ P. N. Fedoseyev - Alfred Kosing (Beraat etti)	15.—
10 —	LENİN (RESİMLİ KISA BİYOGRAFİ)	15.—
11 —	«KAPİTAL» ÜZERİNE TEMEL KURSLAR Walter Schellenberg	15.—
12 —	SBKP MK 25. KONGRE RAPORU	10.—
13 —	LENİNCİLİK ve SSCB DIŞ POLİTİKASI K. İvanov	15.—
14 —	SINIF UZLAŞMASI MI, SINIF MÜCADELESİ Mİ? V. Usenin (İkinci Basım)	20.—
15 —	ÇAĞIMIZDA KAPİTALİZM ve AYDINLAR S. Nadel	10.—
16 —	BARIŞ İÇİNDE BİRLİKTE YAŞAMA POLİTİKASI Vitali Korionov	12.50
17 —	İŞÇİ SINIFININ ENTERNASYONALCİ ÖĞRETİSİ MARKSÇILIK - LENİNCİLİK M. A. Suslov (Toplatıldı)	20.—
18 —	YAKIN ÇAĞLAR TARİHİ (Cilt II) A. Z. Manfred	25.—
19 —	TOPLUM ve GENÇLİK Kollektif	15.—
20 —	TOPLUM VE KADININ KURTULUŞU M. Vincent	15.—
21 —	YAKIN ÇAĞLAR TARİHİ (Cilt III) A. Z. Manfred	
22 —	HELSİNKİ VE SONRASI	15.—
23 —	DÜNYA KOMÜNİST HAREKETİ Sovyet Markscılık - Lenincilik Enst.	50.—
24 —	SBKP DENEYİMİ VE DEVRİMCİ TEORİ Kollektif	60.—
25 —	Günümüz Dünyası ve LENİNCİLİĞİN SOSYALİST DEVRİM TEORİSİ (Çıkıyor)	
	Temel Bağı Dizisi.	
1 —	MARKSÇI - LENİNCİ FELSEFE SÖZLÜĞÜ Manfred Buhr - Alfred Kosing (Tükendi)	25.—
2 —	EĞİTİM POLİTİKASI ve PEDAGOJİ ÜZERİNE V. I. Lenin	35.—
3 —	SENDİKALI İŞÇİNİN DERS NOTLARI T. Maden-İş Sendikası Eğitim Dairesi (Toplatıldı)	25.—
4 —	YAŞASIN DİSK Kitle ve sınıf sendikacılığında atılım 1975 - 1977	60.—
	Roman - Anlatı Dizisi :	
1 —	SIKIYÖNETİM F. Solinas	15.—
2 —	TESLİM OLMAYANLAR ÖLMEZ N. Çukovski	40.—
3 —	ÇEKÇEK Lao - Şe	20.—
4 —	HİTLER FAŞİZMİ ÜZERİNE KONUŞMALAR B. Brecht	10.—
5 —	FAŞİZMİ EZECEĞİZ Dolores İbarruri (Tükendi)	30.—
6 —	ZAFER BİZİM OLACAK İkşokas Meras	15.—
7 —	İŞÇİ MARŞLARI (Toplatıldı)	15.—
8 —	ŞANLI 1 MAYIS	30.—
9 —	SAVAŞ YOLU S.Üstüngel	15.—

1 MAYIS AFİŞLERİ
● 50X70 ebadında, birinci hamur kâğıda 4 renkli baskı
● 8 çeşit, her biri 15 TL.

Türkiye için tek dağıtım:
TEMEL DAĞITIM
Divanyolu, Klodfarer Cad. No. 38/2 Cağaloğlu - İSTANBUL
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci - İSTANBUL

Günümüz Dünyası ve
LENİNCİLİĞİN SOSYALİST DEVRİM TEORİSİ
P. N. Fedoseyev başkanlığında bilim kurulu
65 TL
KONUK YAYINLARI
P.K. 749 Sirkeci - İSTANBUL
Türkiye Dağıtımı:
TEMEL DAĞITIM
Divanyolu, Klodfarer Cad.
No. 38/2 Cağaloğlu - İST

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım,Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

SAYI: 1704, YIL: 5 Fiyatı: 250 Kuruş

Öğretmenlerin sağlık sorunu çözüm bekliyor

— Turan YÜKSEL —

Okul doktorunun yüzünü yılda kaç kez görürsünüz ?

Yüzbinlerce öğretmen için tek hastane var

Öğretmenin sağlık sorunu, ülkemizin genel sağlık sorunlarının dışında düşünülemez. 270 bine yaklaşan ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerle beraber 900 bin civarında olan öğretmenlerin sağlıkla ilgili koşulları, işçi sınıfınkinden pek farklı değildir. Çünkü öğretmenlerin çoğunluğu, köy ve şehir emekçilerinin çocuklarıdır. Ayrıca, konut, çevre sağlığı, koruyucu hekimlik, ve beslenme yetersizliği içinde büyüyen; emekçi kesimleri kendi iktidarlarına götürecek savaşımda yer alan öğretmen, can güvenliğinden de yoksundur. Ek olarak bazı mesleki hastalıklarla da karşı karşıyadır:

1— İşitme bozuklukları.

2 — Görme bozuklukları,

3 — Ruh sağlığı açısından: Sendikal ve toplusözleşme haklarından yoksun olarak zorunlu gereksinimlerini sağlıyacak düzeyin altında bir ücret almaları, öğretmen kıyımı, faşizan saldırı ve işkenceler karşısında kalmaları nedeniyle öğretmenin psikiyatri kliniklerine başvuru sayısı oldukça yüksektir.

4 — Psiko-somatik hastalıklar: Yine aynı nedenlerin sinirler üzerindeki etkisiyle mide, barsak ve kalb hastalıkları giderek çoğalmaktadır.

İşte bu yaşayış içinde olan öğretmenin sağlık hizmetleri nasıl yürütülmektedir?

1965 yılında yayınlanan ve mali hükümleri 1970'den sonra yürürlüğe girmeye başlayan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, memurların sağlık hizmetleri için 209. maddede şu hakları getirmiştir: **«Devlet memurları ile eşlerinin veya bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve aile yardımı ödeneğine müstehak çocuklarının hastalanmaları halinde, evlerinde veya resmi veya özel sağlık kurumlarında ayakta veya yatarak tedavileri kurumlarınca sağlanır. Ancak tedavi giderleri ve yol masraflarının ödenebilmesi için, tedaviye resmi tabip raporu ile lüzum gösterilmesi şarttır.**

... onaylanan roparlara göre yurt içinde tedavilerinin mümkün olmadığı anlaşılan Devlet memurları, tedavi için yurt dışına gönderilirler. Bu memurların yol ve tedavi giderleri kurumlarınca ödenir.»

Buna göre Devlet memurlarının :

«ayakta veya yatarak» «evlerinde veya resmi veya özel sağlık kurumlarında ya da yurt dışında» tedavilerinin sağlanması görevi çalıştığı kuruma (bakanlığa) yüklenmiştir.

Tedavi için gönderilen «resmi sağlık kurumları» ise Sağlık Sosyal Bakanlığına bağlı Sağlık ocakları, hastaneler ve üniversite hastaneleridir. Bunun dışında Bakanlığın kendi bünyesinde kendi personeli için sağlık hizmetleri kadrosu ve muayene, tedavi servisleri vardır.

BAKANLIĞIN SAĞLIK SERVİSLERİ NASIL ÇALIŞIYOR

Şimdi Bakanlığın sağlık hizmetleri servislerinin çalışmalarına bakalım: Yıllardan beri öğretmen ve öğrencinin sağlık hizmetleri ilk aşamada, ilköğretim müdürlüklerinde ve ortaöğretim kurumlarında görevli hekimlerden oluşan bölge doktorlarıyla yürütülmektedir. Hasta olan öğretmen, önce bağlı olduğu ilköğretimdeki doktora sevkedilir. Bürokratik bir hekimlik yapan bu doktor da öğretmeni bir sürü yazışma işlemlerden sonra hastaneye sevk eder. (veya kısa süreli rapor verir.) Ayrıca sözü edilen doktorların okullara giderek öğrencilerin sağlığıyla da ilgilenmeleri ilgili yasalar gereğidir. Oysa Bakanlığa verilen Bakanlık müfettişi raporları, yılda bir iki kez okul doktorunun yüzünü görmüş lise ve ortaokul müdürlerinin ifadeleri ile doludur.

Bakanlığa bağlı bu sağlık servislerinin dışında öğretmenler için tek bir hastane mevcuttur. M.E.B. Validebağ Öğretmenler Hastanesi: Padişahlıktan devralınan ve Cumhuriyet döneminde prevantoryum ve sanatoryum olarak geliştirilen, son yıllarda hastaneye dönüştürülen bir kuruluş. 600 yatağa, 250 üzerinde personele günde 600'ün üzerinde poliklinik muayene olanağına ve geniş bir çiftliğe sahiptir. 1976 tahsisatı 40 milyon liradır. Bunlara karşın aynı yıl poliklinik muayene sayısı 7 binin biraz üzerindedir. Yatan hasta sayısı 150-200 arasındadır. Bu özellikleriyle Türkiye'nin en düşük verimle çalışan hastanesi durumundadır. Basına da zaman zaman yansıyan bu olumsuz durumun nedeni, ehliyetsiz ve emekçi düşmanı yöneticilerdir. Zaman zaman açılıp kapattırılan soruşturmalar uzayıp gitmektedir.

Öğretmen ve öğrencinin sağlık hizmetlerine yanıt vermek için son yıllarda yeni bir kurum oluşturulmaya başlandı; Milli Eğitim Bakanlığı ve Müdürlüğü «Sağlık Merkezleri» İlki 1969 yılında İstanbul'da «İlkokul Öğrencileri ve Öğretmenleri Dispanseri» adı ile kurulan dispanserin geliştirilmesiyle ortaya çıkmıştır. Çok az personelle çalışmaya başlamış. Özel idareden sağlanan parasal kaynak yetersiz kalınca bir Yardım Derneği, aracılığıyla desteklenmiş. Devletin yapması gereken harcamaların bir kısmı bu derneğe yaptırılmaya başlanmış.

Bugün Türkiye'de 5 ilde kurulmuş veya kuruluşu tamamlanmak üzere olan Sağlık Merkezlerinin Yönetmeliğine göre her Sağlık Merkezinde başhekim, yardımcısı, yeteri kadar uzman ve pratisyen hekim, diş hekimi, röntgen mütehassısı ve laborant, gezici hekimler, yardımcı sağlık hizmetleri görevlileri ve hizmetlilerin çalışması gerekiyor. Bu kadroya yönetmelik, hastaların muayenelerini ayakta veya evde yapılacak tedavilerinin sağlanması için gerekli önlemleri getirmiştir.

Şimdi bu yönetmeliğe göre, 8 yıllık geçmişi olan İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü Merkezindeki çalışmalara bakalım:

1 — Yönetmelik 8. madde ile gezici hekimin görevlerini saptamıştır. Ama Sağlık Merkezinde halen gezici hekim yoktur.

2 — 10. madde «Okul Hekimi ve Görevleri» başlığını taşır. Henüz İstanbulda okul hekimlerinin Sağlık Merkezi ile ilişkisi hiç kurulmamıştır.

3 — 11. maddede diş protezi çalışmalarından bahseder. Bugüne dek böyle bir çalışma yapılmamıştır.

4 — 22. maddede polikliniklerin «9.00-17.00 arasında aralıksız çalışacağını» söyler. Oysa Sağlık Merkezi halen 9.00-12.00 ve 13.00-15.00 arasında çalışmaktadır. Bütün bunlara karşın bu Sağlık Merkezi İstanbul öğretmenlerini hastane köşelerinde beklemekten bir ölçüde kurtarmaktadır.

ÖĞRETMENİN SAĞLIK HİZMETLERİ YÜRÜTÜLEMİYOR

Görüldüğü gibi öğretmenin sağlık hizmetleri en çok olanaklara sahip hastane ve en iyi yönetmeliklere sahip Sağlık Merkezleriyle de yürütülememektedir. Genel toplumsal ve ekonomik yapımızın yansıması olarak yozlaşmakta ya da kağıtta yazılı olanlar yaşama geçirilememektedir.

Bu duruma öğretmen örgütlerinden ne gibi çözüm önerileri gelmiştir?

TÖS ve TÖB-DER Eğitim Şura ve Konseylerinde sağlık konusu ele alınmıştır... Yayın organları, inceleme ve eleştirileriyle zaman zaman konu üzerine gidilmiştir. Kısaca örgüt içindeki grupların geçen dönem seçim bildirilerindeki konuyla ilgili bölümlerine göz atalım: Bir grup bildirisinde» Öğretmenlerin sağlık sorunları çözümlenmeli, öğretmenleri parasız tedavi eden hastaneler açılmalı», diğer bir grubun bildirisinde «Öğretmen Sağlık Merkezi ve hastanelerde öğretmenlerin karşılaştıkları güçlüklere çözüm getirici girişimlerde bulunacağız», bir başka grubun bildirisinde «sağlık sorunları çözülmeli» denilmektedir.

Görüldüğü gibi bu grupların konuya yaklaşımları zayıf kalmıştır. Gerekli çözüm yolları önerileri getirilmemiştir.

SOMUT ÖNLEMLER NELERDİR

Öyleyse, öğretmenlerin sağlık sorunu için somut istemler neler olmalıdır?

Önce konunun iki açıdan ele alınması gerekliliğini belirtmeliyiz. İlki, toplum sağlığı haklarının gerçekleştirilmesinin, yani genel ekonomik plana dayalı ulusal sağlık politikası için emekçi sınıfın öncülüğünde savaşım vermek.

Diğer açı, sağlığın öncelik ve ivedilik taşıyan gereksinim olması nedeniyle hizmetlerin kısa zamanda yerine getirilmesi zorunluluğuna dayanır.

1 — Bunun için, öğretmen ve öğrencilerin sağlık hizmetlerini sağlayan hastane, sağlık merkezi ve sağlık servislerinin çalışmalarını yozlaşmadan kurtarmak için gerekli önlem ve statü değişiklikleri saptanmalı.

Kanımızca işe, İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı'ndan başlanmalı. 30 yıldır Öğretmenin hiçbir sağlık ve sosyal gereksinimini karşılıyamamış bu sandığın kuruluşu, tümden değiştirilmeli. Şimdiki yönetim kurulu, küçücük sosyal yardımları biraz artırmak gibi temelde bir yarar sağlamıyacak tamircilliği bırakarak bu yönde çalışmaya başlamalıdır.

Önce sandık salt ilkokul öğretmenlerine ait olmaktan çıkarılmalı. Tüm eğitim emekçilerine yaygınlaştırılmalı. «sosyal yardımlar» kaldırılmalı, salt sağlık işlevini yürüten bir sandığa dönüştürülmeli. Artırılacak ödentilerle oluşacak fonlar tüm illerde açılacak Sağlık Merkezlerine kullanılmalı. Bunlar yapılırken Belediye ve Hazine arsalarından, özel idare tahsisatlarından ve Bakanlık bütçesinden yararlanma yolları da sağlanmalı.

Bunun için de TÖB-DER'in hazırlıyacağı tasarıyı Hükümete vererek öğretmen kökenli saylavlara baskıya geçmesi gerekir.

2 — Öğretmen ve bakmakla yükümlü kişilerin ilaçların anlaşmalı eczanelerden alınması sistemine son verilmeli. M.Savunma Bakanlığı ve SSK da uygulanan sistem getirilmelidir.

Sağlık Merkezlerinde muayene olup reçete alan hasta, aynı yerden ilacını da edinmelidir.

3 — Hastanın sağlık kuruluşuna sevk işlemindeki dolaşık kırtasiyecilik kaldırılmalı. Geliştirilmiş bir sağlık karnesi ile okul müdürünün yazısı Sağlık Merkezlerinde muayenesi için yeterli olmalıdır.

4 — Bürokratikleşmiş bölge doktorluğu kaldırılarak Sağlık Merkezlerinde görevlendirilmelidir.

EĞİTİM TARİHİMİZDEN

12 Mart ve öğretmenler

12 Mart faşist döneminin ağır saldırılarını yaşayan emekçi kesimlerden biri de öğretmenler olmuştur. Öğretmenler 12 Mart'la birlikte gelen günlerde, kısıtlı da olsa varolan sendikal haklarını yitirmiş, mesleki örgütleri TÖS yasadışı sayılmış ve böylece 12 Mart sonrasında örgütlenmeye baştan başlamak zorunda kalmışlardır.

Mayıs 1971 de İsrail Başkonsolosunun kaçırılması sonucu ilerici güçler üzerinde başlayan «balyoz» ve «fırtına» harekatında, dönemin Başbakanı Sadi Koçaş'ın açıklamasıyla bir gecede 3500 öğretmenin gözaltına alındığı hatırlardadır. O dönemde, zindanlara doldurulan ilericiler, en insanlık dışı işkencelerden geçirilmişler, kontr-gerilla adlı örgütün elinde kayıplara karışmışlardır. Bu faşist terör bizzat devlet güçlerinin kışkırttığı muhbirlik kampanyaları sonucunda ilerici - demokrat - sosyalist - komünist gütmeksizin bütün yurtseverler üzerinde sürdürülmüştür. Yığınsal öğretmen tutuklanmaları üzerine zamanın Eğitim Bakanı günah çıkartırken şöyle demiştir: «Öğretmenlerimiz kanun dışı yollara sapmamışlardır. 220 bin öğretmenden sadece 911'i tutuklanmıştır.»

Halk oyuyla kabul edilen 1961 Anayasasının budanacağını anlayan bilinçli TÖS'lüler, örgütlerini feshederek dernek niteliğinde olan yeni bir örgütlenmeye geçmişler ve 3 Eylül 1971 de TÖB-DER'i kurmuşlardır. özlem ve değerlendirme doğru çıkmış ve sıkı yönetim mahkemeleri TÖS'ü «rejimi değiştirmeye yönelik Marksist - Leninist bir örgüt» gerekçesiyle yasadışı saymıştır. 15 TÖS yöneticisi, bir bölümü öğretmen bile olmayan 143 ilerici «TÖS Davasında» ağır hapis cezaları istemi ile yargılanmışlar, aylarca sıkıyönetim tutukevlerinde kalmışlar, daha sonra bunların tümü aklanmıştır.

12 Mart döneminin öğretmenler üzerinde bıraktığı izlenimler, küçük-burjuvazi bireysel hareketlerinin çözümsüzlüğünü, işçi sınıfına bağlı olmayan hiçbir eylemin sonuç alamıyacağını ve faşizme karşı tüm demokrasi güçlerinin cephe birliğinin önemini yeniden vurgulayan izlenimlerdir. Öğretmenler 12 Mart döneminde yaşayarak öğrenmiş, yanılgılardan ders çıkarmış ve işte bu yüzden işçi sınıfı yolunda yürüme kararlılığını hiçbir gücün bozamıyacağı bilinçli bir kesimdir.

Politika 'da eğitim * öğretmen

Öğretmenlerin «yolluk» sorunu öteden beri bir türlü çözüme kavuşturulamamıştır. Siyasal iktidarlar ilgili yolluk yasalarının eskimişliğini ya görmezden gelmişler ya da maksatlı olarak günümüz koşullarına ayarlamamışlardır. Bu yüzden on binlerce öğretmenin yollukları istenilen zamanda alınamamış, hatta bir çoğu «duyu»na kalmıştır. Duyun'dan zamanında alınmadığından, öğretmenin adresi bulunmadığından bazı mal müdürlükleri öğretmenlerin yokluklarını hazineye aktarmışlardır. Oradan oraya sürülen atanan öğretmenler için «yolluk» sorunu önem yaşıyor. Üstelik de bir türlü çözümlenemiyor bu sorun. Politika yolluk konusuyla ilgili olarak iki öğretmenin görüşlerini aldı.

Öğretmenler Yolluk Yasası'nın değişmesinin zorunlu olduğu görüşündeler

POLİTİKA: 222 sayılı ve 657 sayılı Devlet Memurları Yasasının öğretmen yolluklarına ilişkin hükümleri günümüz koşullarına yanıt verecek nitelikte midir?

RECEP DURMAZ: Değildir. Nedenini kısaca söyleyeyim. 657 sayılı yasada belirtilen «Yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara yollukları verilmeksizin, atama emirleri tebliğ edilip ilişkileri kesilemez, ancak hak edecekleri yolluğun tamamını veya bir kısmını sonradan almak üzere gitmeyi kabul edenler bu hükmün dışındadır.» diyorsa da, günümüzde bu maddenin uygulanmadığını görüyoruz. Öğretmenin tayini yapılıyor, ilgili ilköğretim müdürlüğü ilişkisini kesiyor. Ama yukardaki maddeden hiç söz edilmiyor. Böyiece yolluğumuz düyuna kalıyor. Örneğin ben 1975'den beri yolluğumu alamadım.

6245 sayılı harcırah kanunu ve 657/177 özel kanun hükümlerine göre bu yollukları almış olsaydım elime o kadar az para geçerdi ki, bu miktar gülünç bir rakam olurdu. Zira ilgili yasa hükümlerine göre göstergem 400 den aşağı olduğundan, km ve mil başına 25, aile fertleri için de 10 kuruştan hesaplanıp verilecekti. Örneğin Zonguldak'la İstanbul arasına bu durumda 75 lira tutacaktı. Ama ben aynı yerden evimi, buraya binbeşyüz liraya getirebildim.

MUHARREM SENCER: 222 sayılı ve 657 sayılı yasanın 62. maddesine göre «bir yerden diğer bir yere atanan öğretmene yolluk veya avans verilir» der. Ama yolluğumuzu almadan yeni atandığımız yere apar topar gönderiyorlar. Örneğin ben Karadeniz Ereğlisi'nden İstanbul'a naklim çıkınca ne yolluk verdiler ne bir şey. Kendi paramla geldim buraya. Yolluğumu da hâlâ alamadım. Benim durumumda binlerce öğretmen var. Sonra bu yolluk yasası günümüz koşullarına uygun değildir.

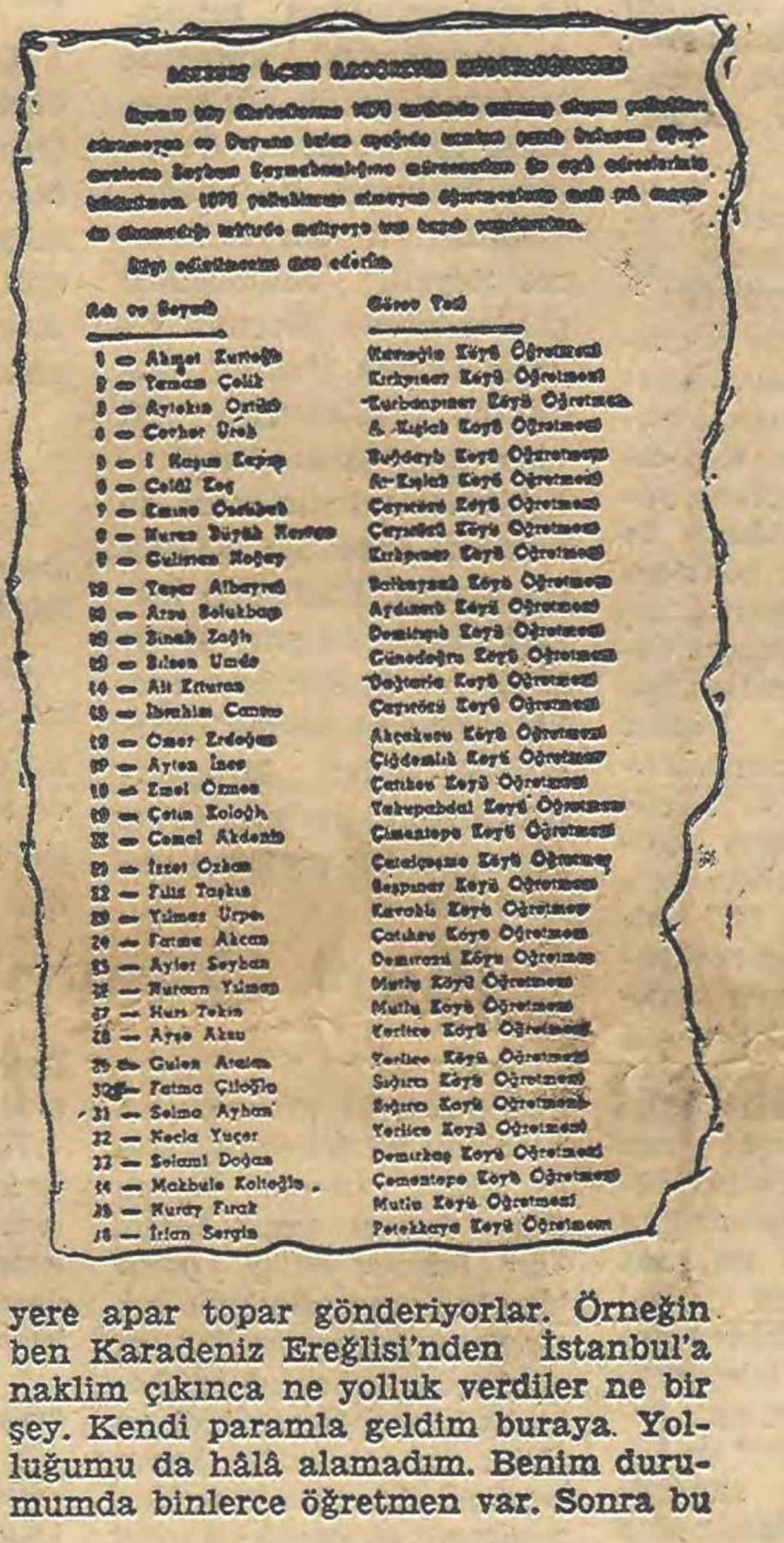

POLİTİKA: Sizce yeni bir yolluk yasasına acilen gereksinme var değil mi?

RECEP DURMAZ: Yolluk yasası mutlaka değişmeli. Sadece bununla da kalınmamalı, bu yasayı uygulayanların kafaları da değişmeli. Öyle ki, her mal müdürü kendine göre bir yolluk düzenliyor. Örneğin limanı olmayan bir deniz kentinden öğretmeni vapura bindirip Haydarpaşa'ya kadar getiriyor. Oysa, her deniz kentinde Deniz Acenteliği yoktur. Vapur uğramaz. Bazıları da, köyden ata bindirip kente indiriyor, ordan en yakın tren istasyonuna getiriyor, ordan da doğru gideceği yere. Bu ne biçim iş?. İlgililer bu konu üstüne biraz eğilmeli. Öğretmen bir yerden bir yere giderken bu öğretmenin yatağı yorganı, kabı kacağı da olduğu unutulmamalı, Öğretmen gezginci değil ki...

Şunu da belirtmeliyim burada, yeni yolluk yasası hazırlanırken TÖB-DER'in mutlaka görüşü alınmalıdır.

MUHARREM SENCER: Yürürlükteki yolluk yasası hem içeriği ve hem de işleyişi yönünden günümüz koşullarına yanıt verecek durumda değildir. Kısaca yolluk yasası değiştirilmelidir. Ama bundan daha önemlisi, öğretmen ve memurlara «Grevli Toplusözleşmeli Sendika kurma hakkı» tanınmalıdır. Kanımca sorunlar çözüm yeri buradadır. Yoksa her şey, kendi şaşkınlığı içinde sürüp gidecektir.

Sen bilmezsin her yerde yabancı olmayı

Türkan GEDİK

Almanya'da doğdum. Annem, babam Almanya'da çalışıyor. Kimi «Sen Almanyalısın.» Kimi de: «Sen Almanyalı Türksün.» diyor. Acaba ben, hangisiyim?

Okulda hep Alman çocuklar var. Hans, Helga... Onların yanında suçlu gibiyim. Oyunlarına almıyorlar.

Oysa ilk dilim Almanca oldu. Okulda sizinle okuyorum. Aynı yaştayız. Babam, annem sizin fabrikanızda çalışıyor, yoruluyor.

Sevgiler birikti yüreğimde. Arkadaşlarıma dağıtmak istiyorum. Almıyorlar.

Tatilde, «Türkiye'ye gidiyoruz.» dedi babam. Türkiye bizim yurdumuz. Ayşe'ye, Emine'ye, Ali'ye sarıldım düşümde. Biriken sevgileri avuç avuç dağıttım.

Önce babaannem karşıladı bizi. Bana elini uzattı. Dizlerimi kırıp, elini yukarı kaldırarak sıktım. Babaannemin yüzünün anlamı değişti. Sevinci uçup gitti. «Bana, Helga'nın bakışları ile baktı: «Büyüklerin eli hep öpülür.

Babaannem beni sevmedi. Yüreğimdeki sevgiler taş oldu. Yoruldum ağırlığından.

Düşlerimde sarıldığım Ayşe, Emine, Ali uzaktan baktılar bana. Bakışları ile horladılar, dudak büktüler. Dilimiz yabancı kaldı. Oyunlarımız yabancı kaldı. Davranışlarımız yabancı kaldı. Beni «Almanyalı» diye çağırdılar.

Elimdeki çöreğin yarısını vermediğim için Ayşe kızdı bana. «Bizde adettir. Yiyeceğimizi yanımızdaki ile bölüşürüz. Onlar gibi bencilsin.» dedi. «Dilimizi bile bilmiyorsun.» «Sen bizden değilsin.»

Peki, ben kimdenim? Ben neréliyim?

Bir ülke söyle bana gülümseyen.

Öğrenirim, ekmeği bölüşmeyi.

Ağaca konan kuş kardeş.

Sen bilemezsin her yerde yabancı olmayı.

---

kitap ağacı

Politik çocuk kitabı

TURHAN OKTAY

DERLEYEN: Dieter Richter, Çev. Ü. Kıvanç M. Budak. Gözlem Yayınları, 264 s. 50 tl.

Günümüze değil okullarımıza politikanın girip girmemesi konusunda çok şeyler yazıldı, söylendi. Öğrenci kitlesinin içinde toplumun bugün olduğu kadar yarınki aşamalarını da kendi ölçüleri içinde etkileyeceği bir gerçek. Bu nedenledir ki, öğrenciyi politikadan soyutlamanın yanlışlığı yadsınamaz. Madem ki, çocuk toplumun içindedir ve onun bir üyesidir, ülke sorunlarına sırt çevirmesini, vurdum duymaz olmasını bekleyemeyiz. Tersine, onun da sorunları çözmede, katkısı olması gerekir.

Aslında yapılması gereken şey öğrencileri ülke sorunları doğrultusunda bilinçlendirmektir. Bu bilinçlendirme olgusunda yayın yaşamının işlevi oldukça önemli bir yer alır. Gözlem yayınları arasında çıkan Politik Çocuk Kitabı bu görüşümüzün somut kanıtıdır.

Kitap 1914'lerden günümüze değin gelen Almanya - Sosyal Demokrat Partisinin (SDP) eğitim kurumlarında burjuva demokrasisini yerleştirme çabalarına açıklık getirmekte ayrıca çocuk ve gençlik eğitimine yol gösterici nitelikte pratik denenmiş öneriler ve görüşler yer alıyor.

Adı Politik Çocuk Kitabı'ysa da, yalnız öğrencilerin okuması gerekli bir kitap olduğu sanısına varılmasın. Aslında tüm eğitimcilere (Anne - baba dahil olmak üzere) ışık tutacak yararlı bir yapıttır Politik Çocuk Kitabı.

İstanbullu öğretmenler kreş kampanyası açtı

Zorunlu ders ücretlerinin her kademede 15 saat olması ve eşit işe eşit ücret için açtıkları imza kampanyasını tamamlayarak Parlamenterlere ve Milli Eğitim Bakanına sunun İstanbullu öğretmenler, şimdi de bayan öğretmenlerin öncülüğünü yaptığı kreş kampanyasına başlamışlardır.

Kadın öğretmenlerin hazırladıkları ankette.

«Çocuğumuza kim bakacak diye düşünmemek için, Çocuğumuzun güvenilir ellerde sağlıklı büyütülmesi ve eğitilmesi için,

Sosyal yaşama daha etkin katılmamız için, kreş kampanyamızı birlik ve dayanışma içinde yaygınlaştırıp, sonuca ulaştıralım» denilmiştir.

Ankette ayrıca Birleşmiş Milletlere bağlı uluslararası kuruluşların, insan hakları ve çocuk hakları bildirgeleri nin kararlarını hayata geçirmek için açılan imza kampanyaları, anketler ve telgraflar, dilekçeleri ilgili kuruluşlara göndermekde duyarlı davranılması istenmiştir.

---

karalama defteri

Okullar açıldı. Yeniden arkadaşlarımlayım. İyi, kötü dürüst, yalancı, mert, iki yüzlü; ama hiç birinden uzun süre ayrı kalmaya dayanamayacağım arkadaşlarımla. Bunu, bu sömestr tatilinde daha iyi anladım.

Bu yıl 1,5 ayı buldu sömestr tatilimiz. Ben de tatil boyunca hiç bir şey yazmadım «Karalama Defteri»me; evde otururken bir şey çıkmıyor ki yazacak. Bundan sonra sık sık çıkar ama; okul başkadır çünkü, eve benzemez.

Tatilin okullarda yeni bir düzenlemeye gitmek, yeterli önlemler almak için uzatıldığını yazdı gazeteler. Yerinde bir şeydi. Ama sonucunu da almak koşuluyla. Gerici müdürler, öğretmenler yerlerinde durduktan, okulların düzeninde ileriye dönük bir değişme olmadıktan sonra boşuna geçti sayılır 15 gün. MC döneminde nasıl kıyıyor, sürüyorlardı öğretmenlerimizi. Okulları gericiliğin tekkesi haline getirmek için ellerinden geleni yapmıyorlar mıydı? Öyleyse ödün vermeden, kararlılıkla gidilmeli gericiliğin ve gericilerin üstüne.

Biraz siyaset yaptım galiba ama sosyalci ne demişti dersin birinde: «Unutmayın, içtiğimiz suda bile siyaset vardır çocuklar.»